

62 BFN. 772, 794 & 828
150. i.i.m. 31
OSB
FT
ANDERSEN
NYE...
[1858]-1862

THE
JOHN SULLIVAN HAYES
COLLECTION

A Bequest to
THE OSBORNE COLLECTION - TORONTO PUBLIC LIBRARY
in memory of
JOHN SULLIVAN HAYES & JO ANN ELLIOTT HAYES
from their children
ANN ALYCIN AND ELLIOTT HAYES

37131 062 552 518

Laurentia Myhre

Senec I
Porphlet 1 1st
" 2 1st

Senec II
Porphlet 2 1st

Alle Eventyr og Historier

af
H. C. Andersen.

Fjerde Samling.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1860.

Nye Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

De Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1860.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Fru Herre

i Magen ved Dresden

hjerteligt og taknemmeligt

tilegnet

af

Forsfatteren.

Indhold.

	Side.
Suppe paa en Pølsepinde	1.
Flaskehalsen	21.
Pebersvendens Nathue	37.
„Noget“	57.
Det gamle Egetræes sidste Drøm	69.
A b c = Bogen	79.

Suppe paa en Pølsepiind.

I.

"Suppe paa en Pølsepind."

„Det var en udmærket Middag igaar!“ sagde en gammel Sun=Muus til Gen, der ikke havde været med ved det Gilde. „Jeg sad Nummer een og tyve fra den gamle Musefonge; det er ikke saa ringe endda! Skal jeg nu sige Dem Anretningerne, de vare meget godt satte sammen! muggent Brød, Fleskesvær, Tællelys og Pølse, — og saa det samme forfra igjen; det var saagodtsom om vi fik to Maaltider. Der var en behagelig Stemning og gemytligt Brøvl, som i en Familiefreds; ikke det Mindste blev der levnet uden Pølsepindene; dem talte vi saa om og da kom det for, at lave Suppe paa en Pølsepind; hørt herom havde jo Enhver, men Ingen havde smagt den Suppe, end sige forstod at lave den. Der blev udbragt en nydelig Skaal for Opsinderen, han fortjente at være Fattigforstander! var det ikke vittigt? Og den gamle Musefonge reiste sig op og lovede, at den af de unge Muus, der kunde lave meest velsmagende omtalte Suppe, skulde blive hans Dronning, Aar og Dag skulde de have Betænkningstid.“

„Det var ikke saa galt endda!“ sagde den anden Muus;
„men hvorledes laver man den Suppe?“

„Ja hvorledes laver man den! det spurgte de ogsaa om, alle Hun=Musene, de Unge og de Gamle. Alle vilde de gjerne være Dronning, men nødig vilde de have Uleiligheden med at gaae ud i den vide Verden for at lære det, og det blev nok nødvendigt! men det er da heller ikke givet Enhver at forlade Familie og de gamle Krinkelkroge; ude gaaer man ikke hver Dag paa Østeskørpe og lugter Fleskesvær, nei sulte kan man komme til, ja maaskee blive levende ædt af en Rat!“

Disse Tanker var det nok ogsaa, som skræmmede de Fleste fra at drage ud paa Rundskab; der fremstillede sig til Afreise kun fire Muus, unge og vævre, men fattige; de vilde gaae hver til et af Verdens fire Hjørner, saa kom det an paa hvem Lykken fulgte; hver af dem tog en Pølsepinde med sig, for at huske hvad de reiste for; den skulde være deres Vandrestav.

Først i Mai drog de bort og først i Mai, Aaret efter, kom de tilbage, men kun de Tre, den Fjerde mældte sig ikke, lod ikke høre fra sig og nu var det Afgjørelsens Dag.

„Der skal nu altid hænge noget Sorgeligt ved Gens bedste Fornøielse!“ sagde Muskongen, men gav Ordre til at indbyde alle Muus i mange Miles Omkreds; de skulde samles i Kjøkkenet; de tre Reise=Muus stode i Række og alene; for den Fjerde, som manglede, var stillet en Pølsepinde med sort Flor om. Ingen turde sige sin Mening for de Tre havde talt og Muskongen havde sagt, hvad der videre skulde siges.

Nu faae vi at høre!“

II.

Vand den første lille Muus havde seet og lært paa Reisen.

„Da jeg drog ud i den vide Verden,“ sagde den lille Muus, „troede jeg, som saa Mange i min Alder, at jeg havde slugt al Verdens Blissdom, men det har man ikke, der hører Nær og Dag dertil for det skeer. Jeg gik strax tilføes; jeg gik med et Skib, som skulde Nord paa; jeg havde hørt, at paa Havet maatte Rokken forstaae at hjælpe sig, men det er let at hjælpe sig, naar man har fuldt op med Fleske-Sider, Saltmads-Tønder og øret Meel; man lever delikat! men man lærer ikke Noget, der kan bringe Suppe af en Pølsepind. Vi seilede mange Nætter og Dage, vi havde det med Slingren og med Vaadt. Da vi saa kom hvorhen vi skulde, saa forlod jeg Fartøiet; det var høit oppe i Norden.

Det er underligt at komme hjemme fra sin egen Krinkelfrog, gaae med Skib, der ogsaa er en Slags Krinkelfrog, og saa pludselig være over hundrede Mile borte og staae i et fremmedt Land. Der var vildsomme Skove med Gran og Birk, de duftede saa stærkt; jeg holder ikke af det! de vilde Urter lugtede saa frydrede, jeg nøs, jeg tænkte paa Pølse. Der var store Skovsøer, Vandet saae klart ud nær ved, men seet i Afstand, sort som Blæk, der flød hvide Svaner, jeg antog dem for Skum, saa stille laae de, men jeg saae dem flyve og jeg saae dem gaae, saa kjendte jeg dem; de høre til Gaasens Slægt, seer man nok paa Gangen, Ingen kan fornægte sit Familieskab! jeg holdt mig til min Slags, jeg sluttede mig til Skov- og

Markmusene, der iøvrigt veed grumme lidt, især hvad Tractement angaaer, og det var jo det, at jeg reiste udenlands for. At det kunde tænkes at lave Suppe paa en Pølsepind var dem en saa overordentlig Tanke, at den gik strax gjennem hele Skoven, men at den Opgave kunde løses, henregnede de til Umuelighed, mindst tænkte jeg da, at jeg her, og det endnu den samme Nat, skulde blive indviet i Lavningen. Det var Midsommer, derfor duftede Skoven saa stærkt, sagde de, derfor vare Urterne saa krydrede, Søerne saa klare og dog saa mørke med de hvide Svaner paa. I Skovkanten, mellem tre fire Huse var reist en Stang høi som en Stormast, og øverst paa den hang Krands og Baand, det var Maistången; Piger og Karle dandsede rundt om den og sang dertil omkap med Spillemandens Violin. Det gik lystigt til ved Solnedgang og i Maanestien, men jeg tog ikke med, hvad skal en lille Muus paa Skovbal! jeg sad i det bløde Mos, og holdt paa min Pølsepind. Maanen skinnede især paa een Plet, hvor der var et Træ med et Mos, saa fiint, ja, jeg tør sige saa fiint, som Museløngens Skind, men det havde en grøn Farve, saa at det var en Velgjerning for Dinene. Da kom der lige med Gæt opmarscherende de yndigste smaa Personer, ikke større end at de kunde naae mig til Knæet, de saae ud som Menneſker, men de vare bedre proportionerede, de kaldte sig Ulfer og havde fine Klæder af Blomsterblade med Flue- og Mygge-Vinge-Besætning, slet ikke galt. Det var strax som om de søgte efter Noget, jeg vidste ikke hvad, men saa kom der et Par Stykker hen til mig, den Fornemste af dem pegede paa min Pølsepind og sagde: „det er

netop saadan een vi bruge! den er tilfskaaret, den er udmærket!" og han blev meer og meer henrykt idet, han saae paa min Vandrestav.

"Nok laane, men ikke beholde!" sagde jeg.

"Ikke beholde!" sagde de Allesammen, toge om Pølsepinden, som jeg slap og de dansede med den hen til den fine Mosplet, reiste Pølsepinden der, midt i det Grønne. De vilde ogsaa have en Maistang og den de nu havde var jo ogsaa for dem, som fskaaret dertil. Nu blev den pyntet; ja da fik den Syn!

Smaa Gødderfopper spandt Guldtraad om den, ophængte vaiende Glor og Faner, saa fine vævede, saa sneehvide blegede i Maaneskin, at det skar mig i mine Dine; de tog Farver af Sommerfuglens Vinger og dryssede paa de hvide Lin og der skinnede Blomster og Diamanter, jeg kjendte ikke igjen meer min Pølsepind; saadan en Maistang, som den var blevet, fandtes der vist ikke Mage til i Verden. Og nu først kom det rigtige store Alfe-Selskab, det var ganske uden Klæder, finere kunde det ikke være, og jeg blev indbudt til at see paa Stadsen, men i Afstand, for jeg var dem for stor.

Nu begyndte der et Spil!—det var som om tusinde Glasflokker flang, saa fuldt og stærkt, jeg troede, det var Svanerne der sang, ja jeg syntes, at jeg ogsaa kunde høre Gjøg og Drossel, det var tilsidst som om hele Skoven flang med, der var Børnestemmer, Klokkeflang og Fuglesang, de yndigste Melodier, og al den Deilighed flang ud fra Alfernes Maistang, den var et heelt Klokkespil og det var min Pølsepind. Saa=

meget havde jeg aldrig troet, at der kunde komme ud af den, men det kommer nok an paa hvilke Hænder den kommer i. Jeg blev virkelig saa bevæget; jeg græd, som en lille Muus kan græde, af bare Fornøielse.

Natten var altfor kort! men den er nu ikke længere paa den Tid deroppe. I Dagningen kom der en Lustning, Bandspeilet paa Skovsøen krusedes, alle de fine svævende Elor og Faner fløi hen i Luften; de gængende Kjoster af Spindelbæver, Hængebroer og Balustrader, hvad de nu hedde, der var reist fra Blad til Blad, fløi som Ingenting; sex Alser kom og bragte mig min Pølsepind, idet de spurgte om jeg havde noget Dnske, de kunde opfylde; da bad jeg dem sige mig, hvorledes man laver Suppe paa en Pølsepind.

„Hvorledes vi bære os ad!“ sagde den Fornemste og loe, „ja det har Du da nyligt seet! Du kjendte vel knap igjen din Pølsepind!“

„De mene paa den Maade!“ sagde jeg, og fortalte ligefrem hvorfor jeg var paa Reise, og hvad man hjemme ventede sig af denne. „Hvad Gavn,“ spurgte jeg, „har Muskongen og hele vort mægtige Rige af, at jeg har seet denne Deilighed; jeg kan ikke ryste den ud af Pølsepinden og sige: see her er Pinden, nu kommer Suppen! det var jo altid dog en Slags Anretning, naar man var mæt!“

Da dyppede Alsen sin lille Finger ned i en blaa Viol, og sagde til mig: „pas paa! jeg bestryger din Bandrestav og naar Du saa kommer hjem til Muskongens Slot, rør da med Staven ved din Konges varme Bryst, saa springer der Viol

ud om den hele Stav og det selv i den koldeste Vintertid. See der har Du da Noget hjem og endnu lidt til!" men for den lille Muus sagde hvad dette lidt var, vendte hun sin Stav mod Kongens Bryst, og virkelig, der sprang frem den deiligste Bouquet Violer, der duftede saa stærkt, at Musfongen befalede, at de Muus, som stode nærmest Skorstenen, strax skulde stifte deres Haler ind i Jlden, at man kunde faae lidt sveden Lugt, for den Violduft var ikke til at holde ud, det var ikke den Slags, man holdt af.

"Men hvad var det lidt til, Du talte om!" spurgte Musfongen.

"Ja," sagde den lille Muus, "der er det, som man nok kalder Effecten!" og saa vendte hun Pølsepinden, og da var der ingen Blomster meer, hun holdt kun den nøgne Pind og den løftede hun ligesom en Taftstok.

"Violer er for Synet, Lugten og Tølelsen," sagde Alfen mig, "men der er endnu tilbage for Hørelsen og Smagen!" Og saa slog hun Taft; det var Musik, ikke som den klang i Skoven ved Alfernes Fest, nei som den kan høres i Kjøkkenet. Naa, det var en Rave! Det kom med Get, ligesom om Vinden susede gennem alle Skorsteens-Rør, Kedler og Potter kogte over, Jldskuffen dundrede paa Messingkedlen, og saa, lige med Get blev det stille; man hørte Theefedlens dæmpede Sang, saa underlig, man forstod slet ikke om den holdt op eller begyndte; og den lille Potte kogte og den store Potte kogte, den ene brød sig ikke om den anden, det var, som om der ikke var Tanke i Potten. Og den lille Muus svingede sin Taftstok vildere og vildere, — Potterne skummede,

boblede, kogte over, Binden susede, Skorstenen peeb — hu ha! det blev saa forfærdeligt at den lille Muus selv tabte Stofken.

„Det var en svær Suppe!“ sagde den gamle Musfonge, „kommer nu ikke Anretningen?“

„Det var det Hele!“ sagde den lille Muus og neiede.

„Det Hele! ja lad os saa høre hvad den Næste har at sige!“ sagde Musfongen.

III.

Vandt den anden lille Muus vidste at fortælle.

„Jeg er født i Slots-Bibliotheket,“ sagde den anden Muus, „jeg og flere af min Familie der har aldrig kjendt den Lykke at komme i Spisestuen, end sige i Spisekammeret; først da jeg reiste og nu i Dag her, saae jeg et Kjøkken. Vi lede virkelig tidt Sult paa Bibliotheket, men vi fik mange Rundskaber. Derop naaede til os Rygtet om den kongelige Priis, der var udsat for at lave Suppe paa en Pølsepinde, og da var det min gamle Bedstemoder, der trak frem et Manuskript, hun kunde ikke læse det, men hun havde hørt det læse, deri stod: „er man en Digter, saa kan man koge Suppe paa en Pølsepinde.““ Hun spurgte mig, om jeg var en Digter. Jeg vidste mig fri, og hun sagde, at saa maatte jeg gaa og see til at blive det; men hvad udfordres dertil, spurgte jeg, for det var mig ligesaa vanskeligt at udfinde, som at lave Suppen; men Bedstemoder havde hørt Læsning; hun sagde, at der vare tre Hoveddele nødvendige: „Forstand, Phantasie og Følelse! kan

Du gaae og faae dem ind i Dig, saa er Du Digter, og saa kommer Du nok ud af det med Pølsependen.""

Og saa gif jeg vesterpaa ud i den vide Verden for at blive Digter.

Forstand vidste jeg er i enhver Ting det Vigtigste, de to andre Dele have ikke den Agtelse! saa gif jeg altsaa først ud efter Forstanden; ja, hvor boer den? Gik til Myren og bliv viis! har en stor Konge i Jodeland sagt, det vidste jeg fra Bibliotheket, og jeg standsede ikke, før jeg kom til den første store Myretue, der lagde jeg mig paa Luur for at blive viis.

Det er et meget respectabelt Følkeskær Myrerne, de ere bare Forstand, Alt hos dem er som et rigtigtgjort Regnestykke, det gaaer op. At arbejde og at lægge Weg, sige de, er at leve i Tiden og sørge for Eftertiden og det gjør de da. De dele sig i de rene Myrer og i de skidne; Rangen bestaaer i et Nummer, Myredronningen er Nummer eet og hendes Mening er den eneste rigtige, hun har slugt al Viisdom, og det var af Vigtighed for mig at vide! Hun sagde saa Meget, det var saa klogt, at jeg syntes det var dumt. Hun sagde, at deres Tue var det Høieste i denne Verden, men tat ved Tuen stod et Træ, det var høiere, meget høiere, det kunde ikke benægtes og saa talte man ikke derom; en Aften havde en Myre forvildet sig derhen, frøbet op ad Stammen, ikke til Kronen en Gang, men dog høiere, end nogen Myre før var kommen, og da den vendte om og fandt hjem, fortalte den i Tuen, om Noget langt høiere udenfor, men det havde alle Myrerne fundet fornærmeligt mod hele Samfundet og saa blev Myren

domt til Mundfurn og vedvarende Gensomhed; men kort Tid efter kom en anden Myre til Træet og gjorde samme Reise og Opdagelse, og den talte derom, som man sagde, med Besindighed og Utydelighed og da den dertil var en agtet Myre, een af de rene, saa troede man den, og da den døde, satte de en Eggeskal for den, som Monument, for de agtede Viden= skaber. Jeg saae, „sagde den lille Muus,“ at Myrerne ideligt løb med deres Eg paa Ryggen; Een af dem tabte sit, hun havde stor Anstrængelse med at saae det op igjen, men det vilde ikke lykkes, da kom der to andre og hjalp til af alle Kræfter, saa at de nær havde tabt deres egne Eg, men saa lode de øieblikkelig igjen være, for man er sig selv nærmest; og Myredronningen sagde derom, at her var viist Hjerte og For= stand. „De To stille os Myrer øverst blandt Fornuftvæsnerne. Forstanden maa og bør være den overveiende og jeg har den største!“ og saa reiste hun sig paa de bageste Been, hun var saa kjendelig, — jeg kunde ikke tage Feil; og jeg slugte hende. Gaf til Myren og bliv viis! nu havde jeg Dronningen!

Jeg gif nu nærmere hen til det omtalte store Træ, det var en Eg, den havde høi Stamme, mægtig Krone og var meget gammel; jeg vidste, at her boede en levende Skabning, en Qvinde, Dryade kaldes hun, fødes med Træet og døer med det; jeg havde hørt derom paa Bibliotheket; nu saae jeg saadant et Træ, saae saadan en Eggepige; hun gav et forfærdeligt Skrig, da hun saae mig saa nær; hun var som alle Fruentimmer meget angst for Muus, men hun havde da ogsaa mere Aarsag, end de Andre, for jeg kunde gnave Træet over

og ved det hang jo hendes Liv. Jeg talte til hende venligt og inderligt, gav hende Mod, og hun tog mig paa sin fine Haand og da hun fik at vide, hvorfor jeg var gaaet ud i den vide Verden, lovede hun, at jeg skulde maaskee allerede samme Aften erholde een af de to Skatte, jeg endnu søgte om. Hun fortalte mig, at Phantasus var hendes meget gode Ven, at han var saa deilig som Kjærligheds-Guden, og at han mangen Stund her tog Hvile under Træets løvfulde Grene, der da susede endnu stærkere hen over dem begge To, han kaldte hende sin Dryade, sagde hun, Træet sit Træ, den knudrede, mægtige skjønne Geg var just efter hans Sind, Rodderne bredte sig dybt og fast ned i Jorden, Stammen og Kronen løftede sig høit i den friske Luft og kjendte den flygende Sne, de skarpe Vinde og det varme Solskin, som det skal kjendes. Ja saadan talte hun, „„Fuglene synge deroppe og fortælle om de fremmede Lande! og paa den eneste udgaaede Green har Storken bygget Rede, det pynter godt og man saaer lidt at høre fra Pyramidernes Land. Alt det kan Phantasus godt lide, det er ham ikke engang nok, jeg selv maa fortælle for ham om Livet i Skoven fra jeg var lille og Træet var spæd, saa at en Nælde kunde skjule det, og indtil nu, det er blevet saa stort og mægtigt. Sid Du nu henne under Skovmærkerne og pas vel paa, jeg skal naar Phantasus kommer, nok finde Leilighed til at knibe ham i Bingen, og ruske en lille Øjer af, tag den, en bedre fik ingen Digter; — saa har Du nok!““

Og Phantasus kom, Gjerren blev revet af og „jeg greb den,“ sagde den lille Muus, „jeg holdt den i Vand til den blev blod! — den var endnu saa svær at fordoie, men jeg fik den gnavet op! Det er slet ikke let at gnave sig til Digter, der er saa Meget man maa tage i sig. Nu havde jeg da de to, Forstand og Phantastie, og ved dem vidste jeg nu, den tredie Ting var at finde paa Bibliotheket, idet en stor Mand har sagt og skrevet, at der gives Romaner, som alene ere til for at befrie Menneskene fra de overflødige Taarer, altsaa ere en Slags Svamp til at optage Tørelser i. Jeg huskede paa et Par af disse Bøger, de havde altid seet mig ganske appetitelige ud, de vare saa læste, saa fedtede, de maatte have optaget i sig et uendeligt Væld.

Jeg gif hjem i Bibliotheket, aad strax saa godt som en heel Roman, det vil sige det Bløde, det Egentlige, derimod Skorpen, Bindet lod jeg ligge. Da jeg nu havde fordøiet den og een tilfornam jeg allerede hvorledes det rørte sig indeni mig, jeg aad lidt af den Tredie, og saa var jeg Digter, det sagde jeg mig selv og det sagde jeg de Andre med! jeg havde Hovedpine, Indvoldspine, jeg veed ikke alle de Piner, jeg havde, jeg tænkte nu over, hvilke Historier der maatte kunne sættes i Forbindelse med en Pølsepinde, og saa fik jeg saa mange Pinder i min Tanke, Myredronningen har havt en ualmindelig Forstand, jeg huskede paa Manden, der tog en hvid Pind i Munden og saa var baade han og Pinden usynlig; jeg tænkte paa gammelt Ol med en Pind i, staae paa Pinde, at sætte en Pind for og saa Pinden til Gens Liigfæste. Alle mine

Tanker gif op i Binde! og om dem maatte der kunne digtes naar man er en Digter, og det er jeg, det har jeg slidt mig til! Jeg vil saaledes hver Dag i Ugen kunde opvarte dem med en Pind, en Historie, — ja det er min Suppe!”

„Lad os saa høre den Tredie!” sagde Museløven.

„Vi! pi!” sagde det i Kjøkkendøren og en lille Muus, det var den Fjerde af dem, den, de troede død, pilede ind, den løb Pølsepinden med det sorte Flor paa overende, den havde løbet Nat og Dag, den var gaaet paa Jernbane med Godstog, som den fandt Leilighed til, og dog var den næsten kommet for silde; den trængte sig frem, saae forpustet ud; havde tabt sin Pølsepind men ikke Mælet, den talte ligestrax, ligesom om man kun ventede paa den, kun vilde høre paa den, alt Andet i Verden kom ikke Verden ved; den talte strax, talte sig ud; den kom saa uventet, at Ingen fik Tid til at opholde sig over den og over dens Tale, medens den talte. Nu skal vi høre!

IV.

Daad den fjerde Muus, som talte før den tredie havde talt, nidsste at fortælle.

„Jeg gif strax til den største Stad,” sagde den, „Navnet husker jeg ikke, jeg husker ikke godt Navne. Jeg kom fra Jernbanen med confiseret Gods paa Raadstuen og der løb jeg til Slutteren; han talte om sine Fanger, især om Gen, der

havde talt ubesindige Ord, og om dem var igjen blevet talt, og talt, læst og paaskrevet; „„det Hele er Suppe paa en Pølsepind!““ sagde han, „„men den Suppe kan koste ham hans Knap!““ det gav mig Interessé for den Gangne,“ sagde den lille Muus, „og jeg tog Leiligheden iagt og slap ind til ham; der er altid bag laasede Døre et Musehul! Han saae bleg ud, havde et stort Skjæg og store skinnende Dine. Lampen osede og Bæggene vare vante dertil, de bleve ikke sortere. Fangen ridsede baade Vilseder og Bers, med Hvidt paa Sort, jeg læste dem ikke. Jeg troer han kjædede sig; jeg var en velkommen Gjest. Han loffede mig med Brødsmuler, med Fløiten og milde Ord; han var saa glad ved mig; jeg fik Tillid til ham og saa bleve vi Venner. Han deelte med mig Brød og Vand, gav mig Ost og Pølse; jeg levede flot; men det var dog især den gode Omgang, maa jeg sige, som holdt mig. Han lod mig løbe paa sin Haand og Arm, heelt op i Ermet; han lod mig krybe i sit Skjæg, kaldte mig sin lille Ven; jeg fik ham ordentlig kjær; saadant Noget er nok gjensidigt! Jeg glemte mit Grinde ude i den vide Verden, glemte min Pølsepind i en Sprække af Gulvet; der ligger den endnu. Jeg vilde blive hvor jeg var; gif jeg bort, da havde jo den stakkels Fange slet Ingen, og det er for lidt i denne Verden! Jeg blev, han blev ikke! han talte til mig saa sørgeligt den sidste Gang, gav mig dobbelt saa meget Brød og Osteskorpe, kyskede saa paa sine Fingre ad mig; han gif og kom aldrig mere. Jeg kjender ikke hans Historie. „„Suppe paa en Pølsepind!““ sagde Slutteren og til ham gif jeg, men ham skulde jeg ikke have troet; han tog

mig vel paa sin Haand, men han satte mig i Buur, i Trademølle; det er voldsomt! man løber og løber, ligeslangt kommer man og er kun til Griin!

Slutterens Barnebarn var en yndig lille Gen, med guld-gule krollede Haar, Dine saa glade og en Mund der loe. „Staffels lille Muus!“ sagde hun, figede ind i mit søle Buur, traf Jernpinden fra — og jeg sprang ned i Bindueskarmen og ud i Tagrenden. Fri, fri! det alene tænkte jeg paa og ikke Reifens Maal!

Det var mørkt, det var mod Nattetider, jeg tog Herberg i et gammelt Taarn, der boede en Bægter og en Ugle; jeg troede ingen af dem, mindst Uglen; den ligner en Kat og har den store Feil, at den æder Muus; men man kan tage Feil, og det gjorde jeg; det var en respectabel, overmaade dannet, gammel Ugle, hun vidste mere end Bægteren og ligesaa meget som jeg; Uglesungerne gjorde Ophævelser over enhver Ting; „lav ikke Suppe paa en Pølsepind!“ sagde hun, det var det allerhaardeste hun kunde sige her, hun havde saa megen Junderlighed for sin egen Familie. Jeg fik saadan en Tillid til hende, at jeg sagde Pip fra Sprækken, hvor jeg sad; den Tiltro syntes hun godt om og forsikrede mig, at jeg skulde være i hendes Beskyttelse; intet Dyr skulde faae Lov at gjøre mig Fortrød, det vilde hun selv gjøre til Vinter, naar der blev Trang paa Kosten.

Hun var klog i Gæt og Alt; hun beviiste mig, at Bægteren ikke kunde tude uden i et Horn, som hang løst ved ham; „han

bilder sig forfærdeligt ind deraf, troer han er Ugle i Taarnet! stort skal det være, men lidt er det! Suppe paa en Pølsepind!" "Jeg bad hende om at faae Opstriften, og saa forklarede hun mig det: „Suppe paa en Pølsepind er kun en menneskelig Talemaade og forstaaes paa forskjellig Maade, og hver troer sin er den rigtigste; men det Hele er egentligt ikke Noget!" "

„Ikke Noget!" " sagde jeg. Det slog mig! Sandheden er ikke altid behagelig, men Sandheden er det Høieste! det sagde ogsaa den gamle Ugle. Jeg tænkte derover og indsaar, at naar jeg bragte det Høieste, saa bragte jeg meget mere end Suppe paa en Pølsepind. Og saa skyndte jeg mig afsted, for at komme endnu i rette Tid hjem og bringe det Høieste og Bedste: Sandheden. Musene ere et oplyst Folkesærd og Museløngen er over dem Allesammen. Han er istand til at gjøre mig til Dronning for Sandhedens Skyld."

„Din Sandhed er Løgn!" sagde den Muus, som endnu ikke havde faaet Lov at tale. „Jeg kan lave Suppen og det skal jeg!"

V.

Hvorledes den blev lavet.

„Jeg har ikke reist," sagde den fjerde Muus, „jeg blev i Landet, det er det Rigtige! man behøver ikke at reise, man kan faae

Alt ligesaa godt her. Jeg blev! jeg har ikke lært mit af overnaturlige Væsner, ikke ædt mig det til eller talt med Ugler. Jeg har mit ved Selvtænkning. Vil De nu bare faae Kedlen sat paa, fyldt Vand i, heelt op! gjør Ild under! lad det brænde, faae Vandet i Kog, det maa skrupfoge! fast nu Pinden i! Vil derpaa Musefongen behage at stifte Halsen ned i det Skrupfogende og røre om! jo længer han rører, desto kraftigere bliver Suppen; det koster ikke Noget! der behøves ingen Tilføjninger, — kun røre om!”

„Kan en Anden ikke gjøre det?” spurgte Musefongen.

„Nei,” sagde Musen, „den Kraft er kun i Musefongens Hale!”

Og Vandet skrupfogte, og Musefongen stillede sig tæt ved, det var næsten farligt, og han stak Halsen ud, saaledes som Musene gjøre i Melkestuen, naar de slukke Gløden af et Fad og derpaa slukke Halsen, men han fik sin kun ind i den varme Damp, saa sprang han strax ned:

„Naturligviis, Du er min Dronning!” sagde han, „Suppen ville vi vente med til vort Guldbryllup, saa har de Fattige i mit Rige Noget at glæde sig til og en lang Glæde!”

Og saa holdt de Bryllup; men flere af Musene, da de kom hjem, sagde: „man kunde da ikke kalde det Suppe paa en Pølsepind, det var snarere Suppe paa en Museshale!” — Get og Andet af hvad der blev fortalt, fandt de, var ganske godt givet, men det Hele kunde være anderledes! „jeg vilde nu have fortalt saaledes og saaledes — —!”

Det var Kritiken, og den er altid saa flog —
bag efter.

Og den Historie gif Verden rundt, Meningerne om den
vare deelte, men Historien selv blev heel; og det er det Rig-
tigste i Stort og Smaat, i Suppe paa en Pølsepind; man
maa bare ikke vente Tak for den!

flaskehalsen.

Inde i den snevre krogede Gade, mellem flere fattige Huse stod et Huus saa smalt og saa høit, opført af Bindingsværk, der havde givet sig i alle Ender og Kanter; fattige Folk boede her, og fattigst saae her ud paa Dvisten, hvor der udenfor det lille Vindue hang i Solskinnet et gammelt bulet Fuglebuur, som ikke engang havde et ordentligt Fugleglas, men kun en omvendt Glaskehals med Prop i forneden og fyldt med Vand. En gammel Pige stod ved det aabne Vindue, hun havde lige nu pyntet med Fuglegræs Buret, hvori en lille Triss hoppede fra Pind til Pind og sang, saa det klang efter.

„Ja, Du kan sagtens synge!“ sagde Glaskehalsen, ja den sagde det ikke saaledes, som vi kunne sige det, for en Glaskehals kan ikke tale, men den tænkte det saadan inde i sig, som naar vi Mennesker tale indvendig. „Ja, Du kan sagtens synge! Du, som har dine hele Lemmer. Du skulde prøve som jeg at have mistet din Nederdeel, kun at have Hals og Mund og det med Prop i, saaledes som jeg, saa sang Du ikke. Men det er da godt, at Noget er fornøiet! Jeg har ingen Grund til at synge, og jeg kan det heller ikke! det kunde jeg, dengang jeg

var heel Flaske og man gned mig med en Prop; jeg blev kaldt den rigtige Lærke, den store Lærke! — og saa da jeg var med Bundtmagerens i Skoven, og Datteren blev forlovet — ja det husker jeg, som om det var igaar! jeg har oplevet meget, naar jeg tænker mig om! jeg har været i Jld og Band, nede i den sorte Jord og høiere oppe end de Gleste, og nu svæver jeg udenfor Juleburet i Luft og Solskin! det kunde nok være Umagen værd at høre min Historie, men jeg taler ikke høit om den, for jeg kan ikke!”

Og saa fortalte den inde i sig, eller tænkte inde i sig selv sin Historie, der var mærkelig nok, og den lille Fugl sang lystelig sin Vise og nede paa Gaden kjørte man og gif man, hver tænkte paa sit, eller tænkte slet ikke, men det gjorde Flaskehalsen.

Den huffedes den flammende Smelteovn i Fabrikken, hvor den var blæst ilive; den huffedes endnu, at den havde været ganske varm, seet ind i den buldrende Ovn, dens Ophavshjem, og følt saadan Lyst til strax at springe lige ind i den igjen, men at den lidt efter lidt, alt som den blev kjølet af, fandt sig ret vel, hvor den var, den stod i Række med et heelt Regiment af Brødre og Søstre, alle fra samme Ovn, men nogle vare blæste til Champagneflasker, andre til Olflasker, og det gjorde en Forskjel! Siden ude i Verden kan rigtignok en Olflaske omfatte den kosteligste Lacrymæ Christi og en Champagneflaske være fyldt med Sværte, men hvad man er født til, sees dog paa Skabelonen, Adel bliver Adel, selv med Sværte i Livet.

Alle Glassterne bleve snart pakkede ind, og vor Flaske med; da tænkte den ikke paa at ende som Flaskehals, tjenende sig op til Fugleglas, der altid er en hæderlig Tilværelse, saa er man dog Noget! Den saae først igjen Dagslyset, da den med de andre Kammerater blev pakked ud i Viinhandlerens Kjelder og første Gang blev ffyllet, det var en løierlig Fornemmelse. Den laae nu tom og proplos, fclte sig saa underlig flau, den savnede Noget, men vidste ikke selv, hvad den savnede. Nu blev den fyldt med en god, herlig Viin, den fik Prop og blev lakked, der blev flistret udenpaa: „Prima Sort“, det var ligesom den havde faaet første Examens Charakteer, men Vinen var ogsaa god, og Glasfen var god; er man ung, er man Yrifer! det sang og flang i den om hvad den slet ikke kjendte: de grønne solbelyste Bjerger, hvor Vinen groer, hvor de muntre Piger og lystelige Evende synge og kysfes; jo, det er deiligt at leve! Om alt Det sang og flang det inde i Glasfen ligesom inde i de unge Poeter, der tidt heller ikke kjende Noget til det.

En Morgen blev den kjøbt. Bundtmagerens Dreng skulde bringe en Flaske Viin af den bedste Slags; og den kom med i Madkurven hos Skinke, Ost og Pølse; der var det deiligste Smør, det fineste Brød; Bundtmagerens Datter selv pakkede det ind; hun var saa ung, saa smuk; de brune Dine loe, der var et Smil om Munden, der sagde lige saa meget som Dinene; hun havde fine, blode Hænder, de vare saa hvide, dog var Hals og Bryst endnu hvidere, man saae strax at hun var een af Byens smukkeste Piger og dog endnu ikke forlovet.

Og Madkurven stod paa hendes Skjod, da Familien kjørte ud i Skoven; Flaskehalsen stak frem mellem Snipperne af den hvide Dug; der var rødt Lak paa Proppen, og den saae lige ind i Pigebarnets Ansigt; den saae ogsaa paa den unge Styrmand, der sad ved Siden af hende; han var en Barndomsven, Portraitmalerens Søn; sin Styrmands-Examen havde han saa flink og hæderligt nylig taget og skulde imorgen afsted med Fartoi, langt bort til fremmede Lande; herom var talt meget ved Indpakningen, og medens der taltes herom, var der just ikke megen Fornoielse at see i Dine og om Mund hos Bundtmagerens smukke Datter.

De to unge Folk gif i den grønne Skov, de talte sammen —, hvad talte de om? Ja, det hørte Flasken ikke, den stod i Madkurven. Det varede forunderligt længe, før den blev taget frem, men da den saa blev det, var der ogsaa skeet fornoielige Ting, alle Dine loe, ogsaa Bundtmagerens Datter loe, men hun talte mindre, og hendes Kinder blussede som to røde Roser.

Fader tog den fyldte Flaske og Proptrækkeren. — Ja, det er underligt saaledes første Gang at skulle trækkes op! Flaskehalsen havde aldrig siden kunnet glemme dette høitidelige Dødblik, det havde ordentligt sagt Svup inde i den, da Proppen gif, og saa fluffede det, da Vinen strømmede ud i Glassene.

„De Forlovedes Skaal!“ sagde Fader, og hvert Glas blev tømt til Bunden og den unge Styrmand kyskede sin smukke Brud.

„Lykke og Velsignelse!“ sagde begge de Gamle. Og den

unge Mand fyldte endnu engang Glasene: „Hjemkomst og Bryllup i Dag et Aar!“ raabte han, og da Glasene vare tomte, tog han Glasen, løftede den høit i Beiret: „Du har været med paa den deiligste Dag i mit Liv, Du skal ikke tjene Noget længer!“

Og han kastede den høit i Beiret. Da tænkte mindst Bundtmagerens Datter paa, at hun oftere skulde see den flyve, men det skulde hun; nu faldt den ned mellem de tætte Ror ved den lille Skovso; Flaskehalsen huffede endnu saa lyslevende, hvorledes den laae der og tænkte efter. „Jeg gav dem Viin og de give mig Sumpvand, men det er velmeent!“ Den kunde ikke meer see de Forlovede og de fornøiede Gamle, men den hørte dem endnu længe jubilere og synge. Saa kom to smaa Bønderdrenge, figede ind i Rørene, saae Glasen og tog den, nu var den forsørget.

Hjemme i Skovhuset, hvor de boede, havde deres ældste Broder, som var Somand, igaar været og sagt Farvel, da han skulde paa en af de større Reiser; Moder stod nu og pakkede ind Gød og Andet, det Fader skulde gaae ind til Byen med i Aften for endnu engang at see Sønnen før Afreisen og give ham sin og Moders Hilsen. En lille Flaske med frydret Brændeviin var lagt i Paffen, nu kom Drengene med en større, stærkere Flaske, den de havde fundet; i den kunde der gaae mere end i den lille, og det var just saadan en god Snaps for en daarlig Mave; der var sat Hypericum paa. Det var ikke den røde Viin som før, Glasen fik, den fik de bittre Draaber, men de ere ogsaa gode — for Maven. Den

nye Flaske og ikke den lille skulde med; — og saa kom Glasfen igjen paa Vandring, den kom ombord til Peter Jensen, og det var netop paa det samme Skib, hvor den unge Styrmand var, men han saa ikke Glasfen og havde heller ikke kjendt den igjen eller tænkt: det er den, hvoraf vi drak Forlovelsens og Hjemkomstens Skaal.

Der var rigtignok ikke længer Viin i den, men der var noget ligesaa godt; den blev ogsaa altid, naar Peter Jensen tog den frem, af Kammeraterne kaldt: „Apothekerens;“ den skjænkede den gode Medicin, den der hjalp for Mavens; og den hjalp saa længe der var en Draabe i den. Det var en fornøielig Tid, og Glasfen sang, naar man strog den med Proppen, den fik da Navn af den store Værke, „Peter Jensens Værke.“

Lang Tid var gaaet, den stod tom i en Krog, da skete det — ja, om det var paa Udreisen eller Hjemreisen, vidste Glasfen ikke saa nøie, den havde ikke været i Land: da reiste sig en Storm; store Søer væltede sorte og tunge, de løstede og kastede Hartøiet; Masten knækkede, en Sø slog en Planke ind, Pumperne kunde ikke mere gjøre Nytte; det var bælmørk Nat; Skibet sank, men i det sidste Minut skrev den unge Styrmand paa et Blad: „I Jesu Navn! vi forlise!“ han skrev sin Bruds Navn, sit og Skibets, sat Seddelen ind i en tom Flaske der stod, pressede Proppen fast og kastede Glasfen ud i det stormende Hav; han vidste ikke, at det var den Flaske, hvoraf var skænket Glædens og Haabets Skaal for ham og hende; den gyngede nu paa Bolge med Hilsen og Døds-Bud.

Skibet sank, Mandskabet sank, den floi som en Fugl, den havde jo Hjerte, et Kjærestebrev inde i sig. Og Solen stod op og Solen gik ned, det var for Glasfen at see, ligesom i dens Begyndelses Tid den røde gloende Dvn, den havde Længsel efter at flyve igjen derind. Den fornam Havblif og nye Storme; ikke stodte den mod noget Klippestykke, ikke blev den slugt af nogen Hai; meer end Aar og Dag drev den om, snart mod Nord, snart mod Syd, som Strømningerne førte den. Den var iøvrigt sin egen Herre, men det kan man ogsaa blive fjed af.

Det beskrevne Blad, det sidste Farvel fra Brudgom til Brud vilde kun bringe Sorg, kom det engang i de rette Hænder, men hvor vare de Hænder, de der havde ffinnet saa hvide da de bredte Dugen i det friske Græs, i den grønne Skov, paa Forlovelsens Dag? Hvor var Bundtmagerens Datter? Ja, hvor var Landet, og hvilket Land laae vel nærmest? Det vidste Glasfen ikke; den drev og den drev og var tilsidst saa ogsaa fjed af at drive, det var ikke dens Bestemmelse, men den drev alligevel, til endelig den naaede Land, et fremmed Land. Den forstod ikke et Ord af hvad her blev talt, det var ikke det Tungemaal, den før havde hørt tale, og der gaaer En Meget tabt, naar man ikke forstaaer Sproget.

Glasfen blev taget op og betragtet, Seddelen inde i den blev seet, taget ud, vendt og dreiet, men de forstode ikke, hvad der var skrevet der, de begrebe nok, at Glasfen var kastet overbord, og at der stod Noget om det paa Papiret, men hvad stod der, det var Mærkeligheden, — og den blev puttet i

Flasken igjen, og denne stillet op i et stort Skab, i en stor Stue, i et stort Huus.

Hver Gang Fremmede kom, blev Seddelen taget frem, vendt og dreiet, saa at Skriften, der kun var med Blyant, blev meer og meer ulæselig; tilsidst kunde Ingen mere see, at det var Bogstaver. Og Flasken stod endnu et Aar i Skabet, kom saa paa Loftet og blev skjult af Støv og Spindelvæv; da tænkte den paa bedre Dage, da den skjænkede rød Viin i den friske Skov, og da den gængede paa Bolgerne og havde en Hemmelighed at bære, et Brev, et Afskedsbrev.

Og nu stod den paa Loftet i tyve Aar; den kunde have staaet længer, skulde ikke Huset have været bygget om. Taget blev revet af, Flasken seet og omtalt, men den forstod ikke Sproget; det lærer man ikke af at staae paa Loftet, selv i tyve Aar. „Var jeg blevet nede i Stuen,“ meente den rigtignok, „saa havde jeg nok lært det!“

Den blev nu vasket og skyllet, den kunde trænge til det; den solte sig ganske klar og gjennemsigtig, den var ung igjen paa sin gamle Alder, men Sedlen, den havde baaret paa, den var gaaet i Basten.

Flasken fyldtes nu med Frø-Korn, den kjendte ikke den Slags; den blev tilproppet og svøbt vel ind, den saa hverken Lygte eller Lys, end sige Sol eller Maane, og Noget skal man dog see, naar man gaaer paa Reiser, meente Flasken, men den saa ikke Noget, dog det Vigtigste gjorde den — den reiste og kom hen, hvor den skulde, der blev den pakket ud.

„Hvor de der udenlands har gjort dem Uleilighed med

den!" blev der sagt, „og saa er den dog vel knækket!" men den var ikke knækket. Glasfen forstod hvert evige Ord, der blev sagt, det var i det Tungemaal, den havde hørt ved Smelteovnen og hos Vinhandleren og i Skoven og paa Skibet, det eneste rigtige gode gamle Sprog, det man kunde forstaae; den var kommet hjem til sit Land, den fik Velkomsthilsen! den var af bare Glæde nær sprunget dem ud af Hænderne, den mærkede knap til, at Proppen kom af, og den selv blev rystet ud og sat ned i Kjelderens for at blive gjemt og glemt; Hjemmet er bedst, selv i Kjelderens! det faldt den der aldrig ind at tænke over, hvor længe den der laae, den laae godt og det i Aaringer, saa kom der en Dag Folk herved, tog Glasferne og den med.

Udenfor i Haven var gjort stor Stads; brændende Lamper hang i Guirlander, Papirsløgter straaede som store Tulipaner i Transparent; det var ogsaa en deilig Aften, Veiret stille og klart; Stjernerne skinnede saa blanke og Nyet var tændt, egentligt saa man den hele runde Maane som en blaagraa Kugle med gylden Halvkant, det saa godt ud, for gode Dine.

I de affides Gange var ogsaa nogen Illumination, idetmindste saa megen, at man kunde see at komme frem; der stod mellem Hæfterne opstillet Glasfer, hver med et Lys i, der stod ogsaa Glasfen, som vi kjende, den der engang skulle ende som Glasfehals, som Jugleglas; den fandt i dette Dieblif her Alt saa mageløst deiligt, den var igjen i det Grønne, var igjen med til Glæde og Fest, fornam Sang og Musik, Surren

og Murren af de mange Menneſker, iſær fra den Kant af Haven, hvor Lamperne brændte og Papirſlygterne viiſte Couleurer. Selv ſtod den vel i en affides Gang, men juſt det havde Noget for Tanken, Flaſken ſtod og bar ſit Lys, ſtod her til Nytte og Fornøiſe, og det er det Rette; i en ſaadan Time glemmer man tyve Aar paa Loſtet — og det er godt at glemme.

Tæt forbi den gik et enkelt Par, Arm i Arm, ſom Brudeparret ude i Skoven: Styrmanden og Bundtmagerens Datter; det var for Flaſken, ſom om den levede det om igjen! I Haven gik Gjeſter og der gik Folk, ſom turde ſee paa dem og Stadsen, og mellem diſſe gik en gammel Pige, frændeloſ, men ikke venneloſ, hun tænkte netop paa det ſamme ſom Flaſken, hun tænkte paa den grønne Skov og paa et ungt Brudepar, der kom hende meget ved, hun var Part deri, hun var Halvparten, det var i hendes lykkeligſte Time, og den glemmer man aldrig, ſelv om man bliver nok ſaa gammel en Jomfru. Men hun kjendte ikke Flaſken, og den kjendte ikke hende, ſaaledes gaaer man hinanden forbi i Verden — til man mødes igjen, og det gjorde de To, de vare jo komne i By ſammen

Flaſken kom fra Haven til Biinhandleren, blev igjen fyldt med Biin og ſolgt til Luſtſkipperen, der næſte Søndag ſkulde gaae op med Ballonen. Der var en Stimmel af Menneſker, for at ſee til, der var Regiments-Muſik og mange Tilbederſer, Flaſken ſaae det fra en Kurv, hvori den laae ved en levende Kanin, der var ganſke forknytt, idet den vidſte, den

Kulde op med for at gaae ned med Faldskjærm, Glasfen vidste hverken om op eller ned, den saae, at Ballonen bournede saa stor, saa stor, og da den ikke kunde blive større, begyndte at løfte sig høiere og høiere, blive saa urolig, Tongene, der holdt den, skar man over og den svævede med Lustskipperen, Kurven, Glasfen og Kaninen; Musiken klang, og alle Menneffer raabte Hurra!

„Det er løierligt saadan at gaae til Beirs!“ tænkte Glasfen, „det er en ny Seilads; deroppe kan man da ikke løbe paa!“

Og mange tusinde Menneffer saae efter Ballonen, og den gamle Jomfru saae ogsaa efter den; hun stod ved sit aabne Dviftvindue, hvor Buret hang med den lille Grift, der dengang ikke havde Vandglas, men maatte nøies med en Kop. I Viuet selv stod et Myrthetræ, det var lidt flyttet tilside, for ikke at stødes ud, idet den gamle Pige høiede sig frem for at see; og hun saae i Ballonen tydeligt Lustskipperen, der lod Kaninen gaae ned med Faldskjærm og derpaa drak alle Menneffers Skaal og kastede saa Glasfen høit i Lusten; ikke tænkte hun paa, at hun havde seet just den flyve høit for hende og hendes Ven paa Glædens Dag i den grønne Skov, i Ungdoms Tid.

Glasfen fik ikke Tid til at tænke, det kom den saa uventet med Get at være paa sit Livs Høidepunkt. Taarne og Tage laae dybt nede, Menneffene vare saa bitte smaa at see.

Nu sank den og det med en anderledes Fart end Kaninen; Glasfen gjorde Kolbytter i Lusten, den folte sig saa ung, saa

ellewild, den var halvfuld af Vinen, men ikke længe. Svillken Reise! Solen skinnede paa Glasfen, alle Mennesker saae efter den, Ballonen var alt langt borte, og snart var ogsaa Glasfen borte, den faldt paa et af Tagene og saa var den itu, men der var saadan en Flugt i Stumperne, at de ikke kunde blive liggende, de sprang og de trillede, til de naaede ned i Gaarden og laae i endnu mindre Stykker, kun Flaskehalsen holdt, og den var som skaaret af med en Diamant.

„Den kunde godt bruges til Fugleglas!“ sagde Kjeldermanden, men han havde selv hverken Fugl eller Buur og det var formeget at anskaffe sig disse, fordi han nu havde Flaskehalsen, der kunde bruges som Glas, den gamle Jomfru paa Tvisten kunde have Brug for den, og saa kom Flaskehalsen derop, fik en Prop i sig, og hvad der før vendte op, kom nu ned, saaledes som det tidt skeer ved Forandringer, fik frisk Vand og blev hængt foran Buret til den lille Fugl, der sang, saa det flang efter.

„Ja, Du kan sagtens synge!“ var det, Flaskehalsen sagde; og den var jo mærkelig, den havde været i Ballonen, — mere vidste man ikke af dens Historie. Nu hang den som Fugleglas, kunde høre Folk rumle og tumle nede paa Gaden, høre den gamle Piges Tale inde i Kammeret: der var just Besøg, en jevnaldrende Veninde, de talte sammen — ikke om Flaskehalsen, men om Myrthetræet ved Vinduet.

„Du skal sandelig ikke kaste to Rigsdaler bort for en Brudebouquet til din Datter!“ sagde den gamle Pige, „Du skal hos mig faae en nydelig een, fuld af Blomster! Seer Du,

hvor deiligt Træet staaer. Ja, det er saamænd en Stifling af det Myrthetæ, Du gav mig Dagen efter min Forlovelsesdag, det jeg selv skulde, naar Aaret var omme, tage mig min Brudebouquet af, men den Dag kom ikke! de Dine bleve luffede, som skulde have lyst for mig til Glæde og Velsignelse i dette Liv. Paa Havsens Bund sover han sødt, den Engle-Sjæl! — Træet blev et gammelt Træ, men jeg blev endnu ældre, og da Træet sygnede hen, tog jeg den sidste friske Green, satte den i Jorden, og Grenen er nu blevet saadan et stort Træ og kommer saa dog tilsidst til Bryllups-Stads, bliver Brudebouquet for din Datter!”

Og der stode Taarer i den gamle Piges Dine; hun talte om sin Ungdoms Ven, om Forlovelsen i Skoven; hun tænkte paa Skaalen der blev druffet, tænkte paa det første Kys, — men det sagde hun ikke, hun var jo en gammel Pige; hun tænkte paa saa meget, men tænkte slet ikke paa, at lige udenfor hendes Vindue var endnu et Minde fra hiin Tid: Halsen af den Glasfe, der sagde Svup, da Proppen knaldede af til Skaalen. Men Glasfehalsen kjendte heller ikke hende, for den hørte ikke efter hvad hun fortalte — deels og formedelst, at den tænkte alene paa sig selv.

Pebersoendens Nathue.

Der er i Kjøbenhavn en Gade, som har det underlige Navn „Hyskenstræde“, og hvorfor hedder den det og hvad har det at betyde? Det skal være Tydsk, men der har man gjort Tydsken Uret: „Häuschen“, skulde man sige, og det betyder: smaa Huse; disse der, den Gang, og det i mange Aaringer, vare ikke stort andet end Træ-Boder, næsten som vi nu see dem stillede op paa Markederne; ja lidt større vel og med Binduer, men Ruderne vare af Horn eller Blæreskind, thi den Tid var det for dyrt at have Glas-Ruder i alle Huse, men det er ogsaa saa langt tilbage i Tiden, at Oldefaders Oldefader, da han fortalte derom, ogsaa kaldte det: i gamle Dage; det er flere hundrede Aar siden.

De rige Kjøbmænd i Bremen og Lübeck dreve Handelen i Kjøbenhavn; selv kom de ikke herop, de sendte deres Evende, og de boede i Træboderne i „Emaahusenes Gade“ og holdt Udsalget af Ol og Kryderi. Det var nu saa deiligt det tydske Ol, og der var saa mange Slags, Bremer-, Prysing-, Emser-Ol — ja Braunschweiger-Mumme, og saa alle de Kryderier, saadanne som Safran, Anis, Ingefær og især Peber; ja

det var nu det Betydeligste her og derfor fik de tydske Svende i Danmark Navnet: Pebersvende, og det var en Forpligtelse de maatte indgaae hjemme, at de her oppe ikke turde gifte sig; mange af dem bleve saa gamle; selv maatte de sørge for sig, pusle om sig, selv slukke deres Ild, om de havde nogen; nogle bleve saadanne eenlige, gamle Karle, med egne Tanker og egne Vaner; efter dem kalder man nu hver ugift Mandsperson, der er kommet i nogenlunde sat Alder en „Pebersvend“; alt det maa man vide for at forstaae Historien.

Man gjør Voier med Pebersvenden, siger, han skal have Nathue paa, trække den ned over Dinene og gaae at lægge sig:

„Skære, skære Brænde,
O Bee de Pebersvende, —
Tilsengs med dem en Nathue gaaer,
De selv der' Lys maae tænde!“ —

Ja, det synger man om dem! man spotter Pebersvenden og hans Nathue, — just fordi man kjender saa lidt til ham og til den, — af, den Nathue skal man da aldrig ønske sig! og hvorfor ikke? Ja, hør!

Omme i Smaahusenes Gade, i de ældste Tider, var der ingen Brolægning, Folk traadte i Hul ved Hul, som i en opfjort Huulvei, og snevert var der: Boderne stode op til hinanden og saa nær gjenboes, at i Sommertiden spændtes tidt et Segl over Gaden fra een Bod til en anden, og saa lugtede der imellem saa frydret af Peber, Safran og Ingefær. Bag Disken stod ikke mangen Ungersvend, nei, det var meest gamle Tyre, og de vare nu slet ikke, som vi

tænke os, flødte med Paryk eller Nathue, med Skægsbuxer, Best og Kjole knappede heelt op, nei saadan gif Oldefaders Oldefader flødt og saadan er han afmalet, Pebersvendene havde ikke Raad til at lade sig asmale, og det havde dog nok været værd nu at eie et Billede af een af dem, saaledes som han stod der bag Disken eller i Høitidsdagene vandrede til Kirken. Hatten var bredskygget og høipullet, og tidt stak een af de yngste Evende en Fjer i sin; den uldne Skjorte blev skjult ved en nedslagen linned Krave, Trøien sad snevert knappet til, Rappen løs ovenover og Buxerne gif lige ned i de bredsnudede Skoe, for Strømper bare de ikke. I Bæltet sad Madkniven og Skeeen, ja der sad endnu en stor Kniv til at forsvare sig med, og den gjordes tidt behov i de Tider. Saa-
dan netop gif flødt paa Festdagene gamle Anthon, een af Smaahusenes ældste Pebersvende, kun havde han ikke den høipullede Hat, men en Rabuds og under den en strikket Hue, en rigtig Nathue, den havde han saa ganske vænt sig til, den blev altid paa, og han eiede hele to af den Slags; han var just til at male, han var saa pindmager, saa rynket om Mund og Dine, havde lange knoflede Fingre og graabussede Dienbryn; over det venstre Die hang der en heel Tot, kjont var det vel ikke, men det gjorde ham saa kjendelig; man vidste om ham, at han var fra Bremen, men der var han egentlig ikke fra, der boede hans Herre; selv var han fra Thüringen, fra den Stad Eisenach, tæt under Wartburg; derom talte gamle Anthon ikke meget, men han tænkte derpaa desmere!

De gamle Svende i Gaden kom ikke meget sammen, hver blev i sin Bod, der tidlig paa Aftenen lukkedes og da saa der sort ud, der kom kun et mat Lysskjer ud gennem den lille Horn-Rude paa Taget, hvor, indenfor, som oftest paa sin Seng, den gamle Karl sad med sin tydske Sangbog og qvædede sin Aftenpsalme, eller han gik endnu langt ud paa Natten og puslede med hvad der kunde være; morsomt var det bestemt ikke, Fremmed i et fremmedt Land er en bitterlig Stand; man kommer slet Ingen ved, uden man skulde staae dem iveien.

Tidt naar det var rigtig sort Nat udenfor med Regn og Rust, kunde her være saa skummelt og øde; Lygter saa man ikke, uden den eneste og meget lille, der hang netop ud for den ene Ende af Gaden, foran den hellige Jomfrues Billede, der var malet paa Muren. Man hørte Vandet ordentligt skvulpe og pladse mod Bjælkeværket nær ved, ud for Slotsholm, som den anden Ende af Gaden vendte imod. Saadanne Aftener bleve lange og eensomme, tog man sig ikke noget for: pakke ud og pakke ind, gjøre Kræmmerhuse og poslere Vægtstaaale er ikke nødvendigt hver Dag, men saa tager man sig Andet for, og det gjorde gamle Anthøn, han syede selv paa sit Loi, lappede paa sine Skoe; naar saa endelig han kom tilfængs, ja saa beholdt han, efter Sædvane, Nathuen paa, traf den endnu lidt længere ned, men snart igjen traf han den op for at see om ikke Lyset var vel slukket, han sølte paa det, flemte Bægen og saa lagde han sig igjen og om paa den anden Side, og fik igjen Nathuen ned; men tidt kom saa i det

samme den Tanke: mon vel i den lille Ildpotte nede hvert Kul var heelt udbrændt, tilbørlig dæmpet, en lille Gnist kunde der endnu være blevet, den kunde tænde og gjøre Fortrød; og saa stod han op af sin Seng, krøb ned ad Stigen, Trappe kunde den ikke kaldes, og naar han saa kom til Ildpotten var der ikke Gnist at see, og han kunde vende om igjen; men tidt kom han kun Halvveien, saa var han uvis om Jernstangen var sat for Døren, om Krampen var for Skodderne; ja, saa maatte han ned paa de tynde Been; han frøs, Tænderne flapprede da han krøb i Seng, for Kulde kommer først rigtig skrap, naar den veed den skal væk. Dynen trak han høiere op over sig, Nathuen mere ned over Dinene og vendte nu Tanterne bort fra Dagens Handel og Besvær, men det blev ikke til Behagelighed, for da kom gamle Minder og hang sine Gardiner op, og de har sommetider Knappenaale, som man stikker sig paa; av! siger man; og stifte de ind i det blodige Kjød og brænde, saa kan man faae Taarer i Dinene derved, og det fik ogsaa gamle Anthøn tidt, der kom hede Taarer, de flareste Perler; de faldt paa Sengedynen eller paa Gulvet, og da slang de som om en Smertens Streng sprang, saa hjertesuldt; de fordunstede nok, de blussede op i Flamme; men de belyste da et Livsbillede for ham, det, der aldrig forsvandt af hans Hjerte; torrede han saa Dinene med Nathuen, ja saa knustes Taaren og Billedet, men Kilden til det var og blev, den laae i hans Hjerte. Billederne kom ikke som de fulgte i Virkeligheden, oftest kom de smerteligste, ogsaa de glad veemodige lyste frem, men just de fastede nu de stærkeste Skygger.

„Deilig er Bøgeskoven i Danmark!“ sagde man, men deiligere løstede sig dog for Anthøn Bøgeskoven i Egnen ved Wartburg; mægtigere og meer ærværdige syntes ham de gamle Ege oppe om den stolte Ridderborg, hvor Slynngplanterne hang hen over Klippens Steenblokke; sødere duftede Æbletræernes Blomster der, end i det danske Land; levende følte og fornam han det endnu; en Taare trillede, klang og lyst: han saae tydeligt i den to Smaabørn, en Dreng og en Pige, lege; Drengen havde røde Kinder, gule krollede Haar, ærlige blaae Dine, det var den rige Krammers Søn, lille Anthøn, ham selv; den lille Pige havde brune Dine og sort Haar, kjæk og klog saae hun ud, det var Borgemeesterens Datter Molly. De To legede med et Æble, de rystede det og hørte hvorledes Kjærnerne raslede indeni; Æblet skar de over og fik hver et Stykke; de deelte Kjærnerne mellem sig og spiste dem, paa een nær, den skulde sættes i Jorden, meente den lille Pige.

„Saa skal Du see hvad der kommer ud af det, der kommer Noget, som Du slet ikke tænker Dig, der kommer et heelt Æbletræ, men ikke ligestrax!“

Og Kjærnen plantede de i en Urtepotte; begge To vare ivrige dermed; Drengen gravede Hul i Jorden med sin Fingert, den lille Pige lagde Kjærnen ned og begge To dækkede Jorden til.

„Nu maa Du ikke imorgen tage den op, for at see om den har faaet Rod,“ sagde hun, „det maa man ikke! det gjorde jeg med mine Blomster, kun to Gange, jeg vilde see om de groede, da havde jeg ikke bedre Forstand, og Blomsterne døde!“

Urtepotten blev hos Anthou og hver Morgen, hele Vinteren saae han til den, men der var kun den sorte Jord at see; nu kom Foraaret, Solen skinnede saa varmt, da pippede der frem i Urtepotten to smaa grønne Blade.

„Det er mig og Molly!“ sagde Anthou, „det er yndigt, det er mageløst!“

Snart kom der et tredie Blad; hvem betyder det? Ja, der kom eet og eet endnu! hver Dag og Uge blev det større og større, Planten blev et heelt Træ. Og dette, Altsammen, affpeilede sig nu i en eneste Taare, der knustes og forsvandt; men den kunde komme igjen fra Vædet, — fra gamle Anthous Hjerte.

Nær ved Eisenach strækker sig en Række stenede Bjerge, eet runder sig frem og har hverken Træer, Buske eller Græs; det kaldes Venusbjerget; derinde boer Fru Venus, en Afguds-Qvinde fra hedensk Tid, Fru Holle kaldtes hun, det vidste og veed endnu hvert Barn i Eisenach; ind til sig havde hun loffet den ædle Ridder Tannhäuser, Minnesangeren fra Wartburg Sangerfreds.

Lille Molly og Anthou stode tidt ved Bjerget, og een-gang sagde hun: „Tor Du banke paa og sige: Fru Holle! Fru Holle! luk op, her er Tannhäuser!“ men det turde Anthou ikke; Molly turde det; dog kun de Ord: „Fru Holle! Fru Holle!“ sagde hun høit og tydeligt, Resten talte hun saaledes hen i Vinden, saa utydeligt, at Anthou var vis paa, hun ikke havde sagt noget egentligt; saa kjæk saae hun ud, saa kjæk, som naar hun sommetider med andre

Smaapiger traf sammen i Haven med ham, og de da alle vilde kysse ham, just fordi han ikke vilde kysSES, og slog fra sig, hun alene vovede det.

„Jeg tør kysse ham!“ sagde hun stolt og tog ham om Halsen; det var hendes Forsængelighed og Anthon fandt sig deri, tænkte slet ikke derover. Hvor var hun yndig, hvor var hun kjæk. Fru Holle i Bjerget skulde ogsaa være deilig, men den Deilighed havde man sagt, var det Ondes forførende Skjønhed; den høieste Deilighed derimod var en saadan som fandtes hos den hellige Elisabeth, Landets beskyttende Helgeninde, den fromme thüringske Fyrstinde, hvis gode Gjerninger gjen-nem Sagn og Legende forherligede her saa mangt et Sted; i Capellet hang hendes Billede med Søvlamper om; — dog hun lignede slet ikke Molly.

Æbletræet, de to Børn havde plantet, voksede Aar for Aar, det blev saa stort, at det maatte plantes ud i Haven i den friske Lust, hvor Duggen faldt, hvor Solen skinnede varmt, og det fik Kræfter til at staae Vinteren imod med, og efter Vinterens haarde Tryk, var det ligesom om det af Glæde i Foraaret satte Blomster; i Høsten havde det to Æbler, eet for Molly, eet for Anthon; mindre kunde det ikke godt være.

Træet havde skyndt sig frem, Molly voksede som Træet, hun var frisk, som en Æbleblomst; men længe skulde han ikke see paa den Blomst. Altting skifter, Altting vexler! Mollys Fader forlod det gamle Hjem og Molly fulgte med, langt bort; — ja i vor Tid er det ved Dampen kun nogle Timers Reise, men den Gang brugte man meer end Nat og Dag til

at komme saa langt øster paa fra Eisenach, det var heelt i den yderste Kant af Thüringen, til den Stad, der endnu kaldes Weimar.

Og Molly græd og Anthou græd; — alle de Taarer, ja de randt nu i een eneste Taare og den havde Glædens røde, deilige Lys. Molly havde sagt ham, hun holdt af ham meer end af al Herlighed i Weimar.

Der gif et Aar, der gif to, tre, og i al den Tid kom to Breve, det ene bragte Fragtmanden, det andet havde en Reisende med; det var en Bei, lang, tung og i Bugter, forbi Stæder og Byer.

Hvortidt havde ikke Anthou og Molly sammen hørt Historien om Tristand og Isolde og saa ofte havde han tænkt derved sig og Molly, skjøndt Navnet Tristand skulde betyde at „han var født dem i Sorg“, og det passede ikke paa Anthou, han vilde heller aldrig som Tristand kunde faae i Tanke, „hun har glemt mig!“ men Isolde glemte jo ogsaa heller ikke sin Hjertens Ven, og da de begge vare døde og jordede paa hver sin Side af Kirken, vogte Linder træerne fra Gravene hen over Kirketaget og mødtes blomstrende der; det var saa smukt, syntes Anthou, og dog saa sørgeligt —, men sørgeligt kunde det ikke blive med ham og Molly og saa floitede han en Vise af Minnesangeren, Walthar von der Vogelweide:

„Under Linden ved Heben —!“

Og især klang saa deiligt i den:

„Ud for Skoven, i den stille Dal,
 Tandarabai!
 Sang dertil en Nattegal!“

Den Vise kom ham altid paa Tunge, den sang og floitede han i den maane klare Nat, da han til Hest i den dybe Huulvei reed afsted for at naae til Weimar og gjeſte Molly; han vilde komme uventet, og han kom uventet.

Velkommen fik han, Biin fuldt op i Bægeret, muntert Selskab, fornemt Selskab, en hyggelig Stue og en god Seng, og dog var der slet ikke som han havde tænkt og drømt sig! han forstod ikke sig, han forstod ikke de Andre; men vi kunne forstaae det! Man kan være i Huset, i Familie, og groer dog ikke fast, man samtaler, som man samtaler i en Postvogn, kjen-der hinanden, som man kjen-der hinanden i en Postvogn, generer hinanden, ønsker at man var afsted, eller at vor gode Nabo var afsted. Ja saadant Noget fornam Antho-n.

„Jeg er en ærlig Pige!“ sagde Molly til ham, „jeg vil selv sige Dig det! Meget har forandret sig siden vi vare sammen som Børn, det er anderledes udenom og indeni! Bane og Billie har ikke Magt over vort Hjerte! Antho-n! jeg vil ikke have en Uven i Dig, nu jeg snart er langt borte herfra! — tro mig, jeg har en god Tanke for Dig, men holde af Dig, som jeg nu veed, at man kan holde af et andet Menneske, det har jeg aldrig gjort! — Det maa Du finde Dig i! — Farvel, Antho-n!“

Og Antho-n sagde ogsaa Farvel; der kom ikke Taare skabt i hans Dine, men han fornam, at han ikke længer var

Mollys Ben. Den gloende Jernstang og den frosne Jernstang bider Huden af vor Læbe med lige Fornemmelse for os, naar vi kysse den, og han kyskede lige stærkt ind i Kjærlighed, som i Had.

Ikke et Dogn var Anthou om at naae hjem igjen til Eisenach, men Hesten han reed paa blev ogsaa spoleret.

„Hvad siger det!“ sagde han, „jeg er spoleret og jeg vil spolere Alt, hvad der kan minde mig om hende: Fru Holle, Fru Venus, du hedenske Qvinde! — Ubletræet skal jeg knække og brække, rykke op med Rod; aldrig skal det blomstre meer og sætte Frugt!“

Men Træet blev ikke lagt øde, selv var han lagt øde og laae i Feber paa sin Seng. Hvad kunde hjælpe ham op igjen? Der kom en Medicin, der kunde det, den bittreste, der findes, den, der ryster op i den syge Krop og den frympende Sjæl: Anthous Fader var ikke længer den rige Kjøbmand! De tunge Dage, Provelfens Dage, stode for Døren; Ulykken væltede ind; som store Søer kom den i det engang rige Huus. Faderen blev en fattig Mand, Sorg og Ulykke lamslog ham; da fik Anthou Andet at tænke paa, end Kjærestesorg og at være vred paa Molly; han maatte nu være Fader og Moder i Huset, han maatte ordne, hjælpe, tage ordentligt fat, selv ud i den vide Verden og tjene for sit Brød.

Til Bremen kom han, prøvede Nød og tunge Dage, og de gjøre Sindet haardt eller blødt, tidt altfor blødt. Hvor langt anderledes var dog Verden og Menneskene der, end han havde tænkt sig i Barndoms Tid. Hvad var ham nu Minne-

sangernes Viser, Kling og Klang, Mundsveir! ja det var hans Mening sommetider, men andre Tider klang de Sange ham inde i Sjælen og han blev from i Sind.

„Guds Billie er den bedste!“ sagde han da, „godt var det, at vor Herre ikke lod Mollys Hjerte hænge ved mig, hvad skulde det have ført til, nu da Lykken saaledes har vendt sig. Hun slap mig, før hun vidste eller tænkte paa dette Omflag fra Velstands Dage, der forestod. Det var en Herrens Raade mod mig, Alt er skeet paa det Bedste! Alt skeet vise- ligt! hun kunde ikke derfor; og jeg har været hende saa bitter fjendst!“

Og Aringer gif; Anthons Fader var død, Fremmede boede i Fædrehuset; Anthou skulde dog see det igjen, hans rige Herre sendte ham i Reise-Grinde og da kom han gjen- nem sin Fødeby Eisenach. Det gamle Wartburg stod ufor- andret deroppe paa Fjeldet, med „Munken og Nonnen“ i Steen- blokken; de mægtige Egetræer gave samme Omrids til det Hele som i Barndomstid. Venusbjerget skinnede nøgent graaligt frem i Dalen. Gjerne havde han sagt: „Fru Holle, Fru Holle! luk Bjerget op! saa bliver jeg dog der paa Hjemmets Grund!“

Det var en syndig Tanke og han slog Kors for sig; da sang en lille Fugl fra Busken, og den gamle Minneviser kom ham i Tanke:

„Ud for Skoven, i den stille Dal,
Landaradai,
Sang dertil en Rattergal!“

Han huffede paa saa Meget, her ved sin Barndoms By, den han gjensaae gennem Taarer. Fædrehuset stod som før, men Haven var omlagt, en Markvei førte hen over et Hjørne af den gamle Have-Grund, og Ubletræet, det han ikke havde faaet ødelagt, stod der, men uden for Haven, paa den anden Side af Veien, dog Solen skinnede paa det som før og Duggen faldt paa det som før, det bar rigelig Frugt, der boiede Grenene ned mod Jorden.

„Det trives!“ sagde han, „det kan det!“

En af de store Grene paa det var dog knækket, faade Hænder havde gjort det, Træet stod jo ved Alfærvei.

„Man bryder af dets Blomster, uden at sige Tak, man stjæler af Frugten og knækker Grenene; her kunde siges, dersom man kan tale om et Træ, som om et Menneske: det var ikke sjunget for Træets Bugge, at det skulde saadan staae. Det begyndte sin Historie saa smukt, og hvad kom der ud af den? forladt og glemt, et Havetræ paa Grøften, ved Mark og Landevei! der staaer det uden Læ, rusket og knækket! det visner vel ikke deraf, men med Aarene blive Blomsterne færre, Frugterne ingen og tilsidst — ja, saa er Historien ude!“

Det tænkte Anthou der under Træet, det tænkte han mangan Nat i det lille eensomme Kammer i Træhuset i fremmed Land i Smaahusenes Gade i Kjøbenhavn, hvorhen hans rige Herre, Kjøbmanden i Bremen, havde sendt ham og betinget at han ikke maatte gifte sig.

„Gifte sig! ho, ho!“ loe han saa dybt og underligt.

Vinteren var kommet tidlig, det fros skrap; udenfor var en Sneestorm, saa at Enhver der kunde det holdt sig indendøre; derfor var det ogsaa, at Anthons Gjenboer ikke lagde Mærke til, at hans Bod hele to Dage ikke blev aabnet, han selv slet ikke viste sig, hvem gif ud i det Veir, naar man kunde lade være?

Det var graae, mørke Dage, og i Bodan, hvor Ruderne jo ikke vare af Glas, blev kun Tusmørke og bælgmørk Nat. Gamle Anthon havde i to Dage slet ikke forladt sin Seng, han eiede ikke Kræfter dertil; det haarde Veir ude havde han længe fornummet i sine Lemmer. Forladt laae den gamle Pebersvend, og kunde ikke hjælpe sig, knap kunde han række til Vandkrukken, den han havde stillet udenfor Sengen, og den sidste Draabe var ogsaa drukket. Det var ikke Feber, ikke Sygdom, det var Alderdommen, der lammede ham. Det var næsten som stadig Nat om ham, deroppe hvor han laae. En lille Edderkop, den han ikke kunde see, spandt tilfreds og travlt sin Spindelvæv hen over ham, som skulde der dog vaie lidt nyt, friskt Sørgeslor, dersom den Gamle luffede sine Dine.

Saa lang og dosende tom var Tiden; Taarer havde han ikke, Smerte ikke heller; Molly var slet ikke i hans Tanke; han havde en Fornemmelse af, at Verden og dens Tummel ikke meer var hans, at han laae udenfor den, Ingen tænkte paa ham. Et Dieblif syntes han at fornemme Hunger, ogsaa Tørst, — ja han fornemte den! men Ingen kom at veder-

qvæge ham, Ingen vilde komme. Han tænkte paa dem, der vandsmagtede, husede, hvorledes den hellige Elisabeth, da hun levede her paa Jorden, hun, hans Hjemstavn og Barndoms Helgeninde, den ædle Hertuginde af Thüringen, den høifornemme Frue steeg selv ind i den fattigste Braa og bragte den Syge Haab og Bederqvægelse. Hendes fromme Gjerninger lyste ind i hans Tanter, han husede, hvorledes hun kom og taledes Trostens Ord til dem der leed, badede den Lidendes Saar og bragte den Hungrige Føde, skjøndt hendes strenge Husbond vrededes derover. Han husede, Sagnet om hende, hvorledes, da hun kom med den fuldpakkede Kurv, hvori var Viin og Føde, hendes Husbond, der bevogtede hendes Skridt, traadte frem og i Brede spurgte, hvad det var hun der bar, hun da i Skræk svarede, det er Roser, jeg har plukket i Haven, han rev Dugen af, og Miraklet var skeet for den fromme Qvinde, Vinen og Brødet, Alt i Kurven laae forvandlet til Roser.

Saaledes levede Helgeninden i Tanterne hos gamle Ant hon, saaledes stod hun lyslevende for hans matte Syn, foran hans Seng i den ringe Træbod i det danske Land. Han blottede sit Hoved, saae hende ind i de milde Dine og Alt rundt om var Glands og Roser, ja disse selv bredte sig ud saa duftende, en egen deilig Ubleduft fornemte han, et blomstrende Ubletræ saae han det var, det strakte sig henover ham, det var Træet, han med Molly havde plantet som lille Kjerne.

Og Træet dryssede sine duftende Blade ned paa hans

hede Pande og kjølede den; de faldt paa hans forsmægtende Læber og det var som styrkende Viin og Brød, de faldt paa hans Bryst og han følte sig saa let, saa tryk til at blunde.

„Nu sover jeg!“ hviskede han stille; „Søvnen gjør godt! imorgen er jeg karst og rigtig oppe igjen! deiligt! deiligt! Ubletræet plantet i Kjærlighed, seer jeg i Herlighed!“

Og han sov.

Dagen derpaa, det var den tredie Dag Boden var luffet, Sneen fyggede ikke meer, søgte Gjenboen over til gamle Anthou, der slet ikke viste sig. Han laae udstrakt død med sin gamle Nathue trykket mellem Hænderne. Den fik han ikke paa i Kisten, han havde jo endnu een, reen og hvid.

Hvor vare nu de Taarer han havde grædt? Hvor vare de Perler? I Nathuen bleve de, — de ægte gaae ikke af i Vassen — med Huen bleve de gjemt og glemt, — de gamle Tanker, de gamle Dromme, ja de bleve endnu i Pebersvendens Nathue. Drist Dig ikke den! din Pande vil den gjøre altfor heed, faae Pulsen til at slaae stærkere, bringe Dromme, som vare de Birkelighed; det prøvede den Første, som fik den paa og det var dog et halvhundred Aar efter, og det Borgemeesteren selv, der sad med Kone og elleve Børn, godt inden Bægge; han dromte strax om ulykkelig Kjærlighed, Fallit og knap Tæring.

„Hu! hvor den Nathue varmer!“ sagde han og rev den af og der trillede en Perle og atter en Perle, der klang

og lyfte. „Det er Gigten!“ sagde Borgemeesteren, „det gnistrer mig for Dinene!“

Det var Taarer, grædt for et halvhundred Aar siden, grædt af gamle Anthon fra Eisenach.

Hver som siden fik den Nathue paa, fik rigtignok Syner og Drømme, hans egen Historie blev til Anthon's, det blev et heelt Eventyr, det blev mange, dem kunne de Andre fortælle, nu have vi fortalt det første og med det er vort sidste Ord:
— øns Dig aldrig Pebersvendens Nathue.

„N o g e t.“

1890

1890

„Jeg vil være Noget!“ sagde den Ældste af fem Brødre, „jeg vil være til Nytte i Verden; lad det være nok saa ringe en Stilling, kun at det er godt, det jeg udretter, saa er det Noget. Jeg vil lave Muursteen, dem kan man ikke undvære! saa har jeg dog gjort Noget!“

„Men noget altfor lidt!“ sagde den anden Broder, „det Du gjør er saa godt, som Jngenting; det er Haandlanger=Arbejde, kan udrettes ved Maskine. Nei saa heller blive Murer, det er dog Noget, det vil jeg være. Det er en Stand! ved den kommer man ind under Laugene, bliver Borger, har sin egen Fane og sin egen Kro; ja, gaaer det godt, kan jeg holde Svende, bliver kaldet Mester og min Kone bliver Mesterinde; det er Noget!“

„Det er slet Jngenting!“ sagde den Tredie, „det er udenfor Glasserne og der er mange Glasser i en By, langt over Mesters! Du kan være en brav Mand, men Du er som Mester dog kun hvad man kalder „simpel“! nei, saa veed jeg noget Bedre! jeg vil være Bygmester, træde ind paa det Kunstneriske, det Tænkende, komme op til de Høierestaaende i

Landens Rige; vel maa jeg begynde nede fra, ja, jeg kan gjerne sige det lige reent ud: jeg maa begynde, som Tommerdreng, gaae med Rasket, skjønt jeg er vant til at gaae med Silkehat, løbe for de simple Evende at hente Ol og Brændeviin, og de sige Du til mig, det er graverende! men jeg vil bilde mig ind, at det Hele er en Masquerade, det er Maskefrihed! imorgen — det vil sige, naar jeg er Evend, gaaer jeg min Vej, de Andre komme ikke mig ved! jeg gaaer paa Akademiet, lærer at tegne, kaldes Architect —! det er Noget! det er Meget! jeg kan blive Høiædle og Velbyrdige, ja lidt til baade for og bag, og jeg bygger og bygger, ligesom de Andre før mig! det er altid Noget man kan stole paa! det Hele er Noget!”

„Men det Noget bryder jeg mig ikke om!“ sagde den Fjerde, „jeg vil ikke gaae i Kjølvand, ikke være Copi, jeg vil være Geni, være dygtigere end I Alle tilsammen! jeg skaber en ny Stiil, giver Ideen til en Bygning, passende for Landets Klimat og Materiale, Landets Nationalitet, vor Tidsalderes Udvikling og saa een Etage til for mit eget Geni!”

„Men naar nu Klimatet og Materialet ikke duer!“ sagde den Femte, „det vil være slemt, for det har Indvirkning! Nationaliteten kan ogsaa let blive saa udvidet, at den bliver affecteret, Tidsalderens Udvikling kan lade Dig løbe løbsk, som tidt Ungdommen løber. Jeg seer nok, at Ingen af Eder bliver egentligt til Noget, ihvor meget I selv troe det! Men gjør som I ville, jeg skal ikke ligne Eder, jeg stiller mig udenfor, jeg vil raisonnere over, hvad I udrette! der er altid noget

Galt ved enhver Ting, det skal jeg pille ud og omtale, det er Noget!"

Og det gjorde han, og Folf sagde om den Femte: „Ham er der bestemt Noget ved! han er et godt Hoved! men han gjør ikke Noget!" — Men derved var han Noget.

See det er kun en lille Historie, og dog faaer den ikke Ende saalænge Verden staaer!

Men blev der da ikke Videre af de fem Brødre! det var jo ikke Noget! Her videre, det er et heelt Eventyr!

Den yngste Broder, som lavede Muursteen, fornam, at fra hver Steen, naar den var færdig, trillede en lille Skilling, kun af Kobber, men mange smaa Kobberskillinger, lagt paa hinanden, blive til en blank Daler, og hvor man banker paa med den, hos Bager, Slagter, Skrædder, ja hos dem Allesammen, der flyver Døren op og man faaer, hvad man bruger; see, det gav Muurstenene af sig; nogle gik vel i Brokker eller midt over, men de kom ogsaa til Brug.

Oppe paa Diget vilde Mo'er Margrethe, den fattige Kone, saa gjerne kline sig et lille Huus; hun fik alle Steenbrokkerne og saa et Par Hele, for et godt Hjerte havde den ældste Broder, om han i Gjærning kun drev det til at gjøre Muursteen. Den fattige Kone reiste selv sit Huus; smalt var det, det ene Vindue sad skjævt, Døren var altfor lav, og Straataget kunde været lagt bedre, men Ly og Læ var der og sees kunde der langt ud over Havet, der i sin Bælde brodes mod Diget; de salte Draaber sproitede over hele Huset,

der endnu stod, da han var død og borte der havde gjort Muurstenene.

Den anden Broder, ja han kunde nu anderledes mure op, han var jo ogsaa oplært deri. Da Evendestykket var leveret, snørte han sin Handsel og sang Haandværkerens Vise:

„Jeg reise kan, mens jeg er ung
 Og ude hjemlig bygge,
 Mit Haandværk er min Pengepung,
 Mit Ungdoms-Sind min Lykke!
 Og seer jeg saa mit Fædreland,
 Jeg Kjæresten gav Ordet!
 Hurra! en driftig Haandværksmand
 Faaer let Fod under Bordet!“

Og det gjorde han. Inde i Byen, da han kom tilbage og blev Mester, murede han op Huus ved Huus, en heel Gade; da den stod, saae godt ud og gav Byen Anseelse, saa byggede Husene for ham et lille Huus, der skulde være hans eget; men hvorledes kunne Husene bygge? Ja spørg dem ad, og de svare ikke, men Folk svare og sige: „jo vist har den Gade bygget ham hans Huus!“ lille var det og med Leergulv, men da han med sin Brud dandsede henover det, blev Gulvet blankt og bonet, og fra hver Steen i Bæggen sprang en Blomst, det var ligesaa godt som et kostbart Betræk. Det var et yndigt Huus og et lykfsaligt Hgtepar. Laugsfanden vaiede udenfor og Evende og Læredrenge raabte: Hurra! jo, det var Noget! og saa døde han, det var ogsaa Noget!

Nu kom Architekten, den tredie Broder, som først havde været Tømmer-Lærling, gaaet med Rasket og løbet By-Grinder,

men fra Academiet var steget til Bygmester, „hoiædle og velbyrdige“! ja havde Husene i Gaden bygget et Hus for Broderren, der var Muurmester, saa fik nu Gaden Navn efter denne, og det smukkeste Hus i Gaden blev hans, det var Noget og han var Noget — og det med en lang Titel for og bag; hans Børn kaldtes fornemme Børn, og da han døde var hans Enke en Enke af Stand — det er Noget! og hans Navn stod stadigt paa Gadehjørnet og var i Folkemunde, som Gade-Navn — ja det er Noget!

Saa kom Geniet, den fjerde Broder, der vilde finde paa noget Nytt, noget Aparte og een Etage til, men den knak af for ham og han faldt ned og brak Halsen, — men han fik en deilig Begravelse med Laugs-Janer og Musik, Blomster i Avisen og paa Gaden henover Brolægningen; og der blev holdt tre Liigtaler over ham, den ene meget længer end den anden, og det vilde have fornøiet ham, for han holdt meget af at tales om; der kom et Monument paa Graven, kun een Etage, men det er altid Noget!

Nu var han død, ligesom de tre andre Brødre, men den Sidste, han som raisonnerede, overlevede dem Allesammen, og det var jo det Rette, for saa havde han det sidste Ord og det var ham af stor Vigtighed at have det sidste Ord. Han var jo det gode Hoved! sagde Folk. Nu slog ogsaa hans Time, han døde og kom til Himmelriges Port. Her komme altid To og To; her stod han med en anden Sjæl, der ogsaa gjerne vilde ind, og det var netop den gamle Mo'er Margrethe fra Digehuset.

„Det er nok for Contrastens Skyld, at jeg og den usselige Sjæl skal komme her paa eensgang!“ sagde Raisonneuren. „Naa, hvem er Hun, Mo'erlille? Vil Hun ogsaa ind her!“ spurgte han.

Og den gamle Kone neiede saa godt hun kunde, hun troede, det var Sanct Peder selv, der talte. „Jeg er en sølle Stakkel, uden al Familie! gamle Margrethe fra Digehuset!“

„Naa, hvad har Hun gjort og udrettet dernede?“

„Jeg har saamænd slet ikke udrettet Noget i denne Verden! ikke Noget, der kan lukke op for mig her! det er en sand Raadens Gjerning, om jeg faaer Lov at komme indenfor Døren!“

„Hvorledes har Hun forladt denne Verden?“ spurgte han, for at tale om Noget, da det kjedede ham at staae der og vente.

„Ja, hvordan jeg forlod den, det veed jeg ikke! syg og daarlig var jeg jo i de sidste Aaringer, og saa har jeg vel ikke kunnet taale at krybe ud af Sengen og komme i Frost og Kulde derudenfor. Det er jo en haard Vinter, men nu har jeg da forvundet det. Det var et Par Dage blikstille, men bitterlig koldt, som Deres Belærværdighed nok veed. Isen havde lagt til saalangt ud i Stranden man, kunde øine; alle Folk fra Byen toge ud paa Isen; der var, hvad de kalde Skridtskoe-Løben og Dands, troer jeg, der var fuld Musik og Beværtning derude; jeg kunde høre det lige ind, hvor jeg laae i min fattige Stue. Da var det saadanne hen mod Aftenstid, Maanen var oppe, men den var ikke endnu kommet til Kræfter, jeg saae fra min Seng gennem Binduet heelt ud over Stranden,

og der lige i Kanten af Himmel og Hav kom en underlig hvid Sky; jeg laae og saae paa den, saae paa den sorte Prisk midt i, der blev større og større; og saa vidste jeg hvad det betød; jeg er gammel og erfaren, skjøndt det Tegn seer man ikke ofte. Jeg kjendte det og fik en Gru! jeg har to Gange forud i min Levetid seet den Ting komme, og vidste, at der vilde blive en forfærdelig Storm med Springsflod, der vilde komme over de arme Menneſker derude, som nu drak og sprang og jubilerede; Unge og Gamle, den hele By var jo derude, hvem skulde vare dem, hvis Ingen der saae og kjendte, hvad jeg nu kjendte. Jeg blev saa ræd, jeg blev saa levende, som ikke i mange Tider! ud af Sengen kom jeg og hen til Vinduet, længer kunde jeg ikke orke; Vinduet fik jeg dog op, jeg kunde see Menneſkene løbe og springe derude paa Isen, see de pyntelige Glag, høre, hvor Drengene raabte Hurra, og Piger og Karle sang, det gik lystigt til, men høiere og høiere steg den hvide Sky med den sorte Pose i! jeg raabte Alt hvad jeg kunde, men Ingen hørte mig, jeg var for langt derfra. Snart vilde Veiret bryde løs, Isen gaae i stykker og Alle derude synke igjennem uden Frelse. Høre mig kunde de ikke, naae ud til dem mægtede jeg ikke; kunde jeg dog saae dem i Land! Da gav vor Herre mig den Tanke at stifte Gld i min Seng, heller lade Huset brænde af, end at de Mange saa uyneligt skulle døe. Jeg fik Lysen tændt, saae den røde Flamme — ja, jeg naaede ud af Døren, men der blev jeg liggende, jeg kunde ikke mere; Luen stod ud efter mig og ud af Vinduet, hen over Taget; de saae den derude fra og de lob Alle,

hvad de kunde, for at hjælpe mig arme Stakkel, som de troede brændte inde; der var ikke Een, som jo løb afsted; jeg hørte de kom, men jeg hørte ogsaa, hvor det med Et susede i Luften; jeg hørte det dundrede som svære Kanonskud, Springsloden løftede Jfen, der brødes itu; men til Diget naaede de, hvor Gnisterne fløi hen over mig; jeg fik dem Alle i Behold; men jeg har ikke maattet kunne taale Kulden og den Forstrækkelse, og saa er jeg kommet herop til Himmeriges Port; de siige, den bliver lukket op ogsaa for saadan en Stakkel, som jeg! og nu har jeg jo ingen Huus mere dernede paa Diget, dog det giver mig da ingen Udgang her."

Da aabnede sig Himmeriges Port og Engelen førte den gamle Kone ind; hun tabte et Sengehalm udenfor, et af de Straa, der havde ligget i hendes Seng, den hun tændte for at frelse de Mange, og det var blevet til det pure Guld, men et Guld, der voksede og slyngede sig i de deiligste Forsiringer.

"See, det bragte den fattige Kone!" sagde Engelen. "Hvad bringer nu Du? Ja, jeg veed nok, Du har Jngenting udrettet, ikke engang lavet en Muursteen; kunde Du bare gaae tilbage igjen og bringe idetmindste saameget; den duede sagtens ikke, naar Du havde gjort den, dog gjort med en god Villie, det var altid Noget; men Du kan ikke gaae tilbage, og jeg kan ikke gjøre Noget for Dig!"

Da bad den fattige Sjæl, Konen fra Digehuset, for ham: "hans Broder har gjort og givet mig alle Steen og Stumper, hvoraf jeg klinede mit usselige Huus, det var grumme meget

For mig arme Stakkel! kan nu ikke alle de Stumper og Stykker gjælde som een Muursteen for ham? Det er en Raadens Gjerning! nu trænger han til den og her er jo Raadens Hjem!”

„Din Broder, den, Du kaldte den Ringeste,” sagde Engelen, „den, hvis Dont i al Urlighed var Dig nedrigst, giver Dig sin Himmeriges-Skjerv. Du skal ikke vises bort, Du skal have Lov til at staae herudenfor og tænke over, see at op-hjælpe dit Liv dernede, men ind kommer Du ikke, for Du i god Gjerning har udrettet — Noget!”

„Det kunde jeg have sagt bedre!” tænkte Raisonneuren, men han sagde det ikke høit, og det var nok allerede Noget.

Det gamle Egetræes sidste Drøm.

(Et Jule-Eventyr.)

Der stod i Skoven, høit paa Skrænten, ved den aabne Strand, saadan et rigtigt gammelt Egetræ, det var netop tre hundrede og fem og tredsindstyve Aar, men den lange Tid var for Træet ikke mere end ligesaa mange Døgn for os Menneſker; vi vaage om Dagen, sove om Natten, og have da vore Drømme; med Træet er det anderledes, Træet er vaagent i de tre Aarstider, først mod Vinteren har det sin Søvn, Vinteren er dets Sovetid, den er dets Nat efter den lange Dag, som kaldes Foraar, Sommer og Høst.

Mangen varm Sommerdag havde Døgnsluen dandset rundt om dets Krone, levet, svævet og følt sig lykkelig, og hvilede da, et Dieblif i stille Lyksalighed, den lille Skabning paa et af de store friske Egeblade, saa sagde Træet altid: „Lille Staffel! kun en eneste Dag er hele dit Liv! hvor kort dog! det er saa sørgeligt!“

„Sørgeligt!“ svarede da altid Døgnsluen, „hvad mener Du dermed? Alt er jo saa mageløst lyst, saa varmt og deiligt, og jeg er saa glad!“

„Men kun een Dag, og saa er Alt forbi!“

„Forbi!“ sagde Døgnfluen. „Hvad er forbi! er ogsaa Du forbi?“

„Nei, jeg lever maaskee Tusinder af dine Dage, og min Dag er hele Aarstider! Det er Noget saa langt, Du slet ikke kan udregne det!“

„Nei, for jeg forstaaer Dig ikke! Du har Tusinder af mine Dage, men jeg har Tusinder af Diebliske til at være glad og lykkelig i! Holder al denne Verdens Deilighed op, naar Du dør?“

„Nei,“ sagde Træet, „den bliver vist ved længer, uendeligt længer, end jeg kan tænke det!“

„Men saa have vi jo lige Meget, kun at vi regne forskjelligt!“

Og Døgnfluen dandsede og svang sig i Luften, glædede sig ved sine fine, kunstige Vinger, deres Flor og Gløiel, glædede sig i den varme Luft, der var saa krydret med Duft fra Klovermarken og fra Gjerdets vilde Roser, Hyld og Kaprifolier, ikke at tale om Skovmærker, Rodriver og vilde Krusemynter; der var en Duft saa stærk, at Døgnfluen troede at have en lille Ruus af den. Dagen var lang og deilig, fuld af Glæde og sød Fornemmelse, og naar saa Solen sank, folte altid den lille Flue sig saa behagelig træet af al den Lystighed. Vingen vilde ikke længer bære den og ganske sagte gled den ned paa det bløde, gyngende Græsstraa, nikkede med Hovedet, som den kan nikke, og sov ind saa gladelig, det var Døden.

„Stakkels lille Døgnflue!“ sagde Egetræet, „det var dog altfor kort et Liv!“

Og hver Sommerdag gjentog sig samme Dands, samme Tale, Svar og Hensoven; det gjentog sig i hele Slægter af Døgnfluer, og alle vare de lige lyffelige, lige glade. Egetræet stod vaagen sin Fjoraarsmorgen, Sommermiddag og Efteraarsaften, nu var det snart mod Sovetid, dets Nat, Vinteren vilde komme.

Allerede sang Stormene: „God Nat, god Nat! der faldt et Blad, der faldt et Blad! vi plukke, vi plukke! see til at Du kan sove! vi synge Dig isøvn, vi ruske Dig isøvn, men ikke sandt, det gjør godt i de gamle Grene! de knage derved af bare Fornoieelse! sov sødt, sov sødt! det er din tre hundrede og fem og tredssindstyvende Nat, egentligt er Du kun en Mars-Unge! sov sødt! Skyen drysser Sne, det bliver et heelt Lagen, et luunt Sengetæppe om dine Fodder! sov sødt og drøm behageligt!“

Og Egetræet stod affladt alt sit Lov for at gaae til Ro hele den lange Vinter og i den at drømme mangan Drøm, altid noget Dplevet, ligesom i Menneskenes Drømme.

Det havde ogsaa engang været lille, ja, et Algern havde været dets Bugge; efter Menneske=Regning levede det nu i et tredie Aarhundred; det var det største og ypperste Træ i Skoven, med sin Krone ragede det høit over alle de andre Træer og blev seet langt ude fra Søen, var Skibsmærke; det tænkte slet ikke paa, hvormange Dine, der søgte det. Høit oppe i dets grønne Krone byggede Skovduerne, og Gjogen fuffede der, og i Efteraaret, naar Bladene saae ud som hamrede Kobberplader, kom Træsfuglene og hvilede der, for de

fløi hen over Søen; men nu var det Vinter, Træet stod bladløs, man kunde ret see, hvor bugtede og frogede Grenene strakte sig; Krager og Alliker kom og satte sig skifteviis der og talte om de strenge Tider, som begyndte, og hvor svært det var at faae Foden om Vinteren.

Det var just den hellige Juletid, da drømte Træet sin deiligste Drøm; den skal vi høre.

Træet havde tydeligt en Fornemmelse af at det var en festlig Tid, det syntes at høre rundt om alle Kirke-Klokker ringe, og dertil var det som paa en deilig Sommerdag, mildt og varmt; det bredte ud saa frisk og grøn sin mægtige Krone, Solstraalerne spillede mellem Blade og Grene, Luften var fyldt med Duft af Urter og Buske; brogede Sommerfugle legede „Tagfat“ og Døgnfluerne dandsede, som var Alt kun til for at de skulde dandse og fornøie sig. Alt, hvad Træet igjennem Aaringer havde oplevet og seet omkring sig, drog forbi, som i et heelt Fest-Optog. Det saae fra gammel Tid Riddere og Fruer til Hest, med Hjer i Hatten og med Falk paa Haand, ride gjennem Skoven; Jagthornet lød og Hundene halsfede; det saae fjendtlige Soldater i blanke Baaben og brogede Klæder, med Spyd og Hellebarder, slaae Telt op og atter tage det ned; Bagtilden blussede og der blev sjunget og sovet under Træets udstrakte Grene; det saae Kjørestefolk i stille Vyffe mødes her i Maanestien og skære deres Navne, det første Bogstav, ind i den graagrønne Bark. Cither og Wols-harpe vare engang, ja der laae Aaringer imellem, hængte op i Egens Grene af reisende, muntre Svende, nu hang de der

igjen, nu klang de der igjen saa yndelig. Skovduerne kurrede, som ville de fortælle, hvad Træet sølte derved, og Gjogen kuffede, hvormangen Sommerdag det skulde leve.

Da var det, som om en ny Livs=Strømning rislede det lige ned i de mindste Rødder og op i de høiestragende Grene, lige ud i Bladene; Træet sølte at det strakte sig derved, ja det fornam med Rødderne, hvorledes der ogsaa nede i Jorden var Liv og Varme; det fornam sin Styrke tage til, det voksede høiere og høiere; Stammen skjød op, der var ingen Stillestaaen, den voksede meer og altid meer, Kronen blev fyldigere, bredte sig, løftede sig, — og altsom Træet voksede, voksede ogsaa dets Velværen, dets lyksaliggjørende Længsel efter altid at naae høiere, lige op til den lysende, varme Sol.

Allerede var det voget høit op over Ekyerne, der som mørke Træffugle=Skarer, eller store hvide Ewaneflokke droge hen under det.

Og hvert af Træets Blade kunde see, som havde det Dine at see med; Stjernerne bleve synlige ved Dagen, saa store og blanke; hver af dem blinkede som et Par Dine, saa milde, saa klare; de mindede om kjendte, kjærlige Dine, Barne=Dine, Kjørestefolks=Dine, naar de mødtes under Træet.

Det var et livsaligt Dieblif, saa frydefuldt! og dog, i al den Fryd, fornam det en Længsel og Lyst efter, at alle de andre Skovens Træer dernede, alle Buske, Urter og Blomster maatte kunne løfte sig med, føle og fornemme denne Glands og Glæde. Det mægtige Egetræ i al sin Herligheds Drøm,

var ikke fuldt lykkelig, uden at have dem med Alle, Smaa og Store, og denne Følelse bærede igjennem Grene og Blade, saa inderligt, saa stærkt som i et Menneskes Bryst.

Træets Krone bevægede sig som om det søgte og savnede, saa tilbage. Da fornåm det Duft af Skovmærker og snart endnu stærkere Duft af Kaprifolier og Violer, det troede at kunne høre Gjøgen svare sig.

Ja, gjennem Skyerne pippede frem Skovens grønne Toppe, det saa under sig de andre Træer voksede og løftede sig, som det; Buske og Urter skjode høit i Veiret; enkelte reve sig løs med Rod og fløi hurtigere. Birken var snarest; som en hvid Lynstraale knittede dens slanke Stamme opad, Grenene bølgede som grønne Flor og Faner; den hele Skov-Natur, selv det brunsfjedrede Rør, voksede med, og Fuglene fulgte med og sang, og paa Straaet, der som et langt, grønt Silkebaand løst slagrede og fløi, sad Græshoppen og spillede med Vingen paa sit Skinnebeen; Oldenborrerne brummede og Bierne summede, hver Fugl sang med sit Ræb, Alt var Sang og Glæde lige ind i Himlen.

„Men den lille blaa Blomst ved Vandet, den skulde ogsaa med!“ sagde Egetræet; „og den røde Klokkeblomst! og den lille Gaaseurt!“ — ja Egen vilde have dem Allesammen med!

„Vi er med! vi er med!“ sang og klang det.

„Men de smukke Skovmærker fra forrige Sommer — og Maret forud var her et Flor af Vilieconvaller —! og det vilde Ubletræ, hvor stod det deiligt — og al den Skovpragt

i Aaringer, i mange Aaringer —! havde den dog levet og blevet til nu, saa havde den dog ogsaa kunnet være med!”

„Vi er med! vi er med!” sang og klang det endnu høiere oppe, det syntes, som om de vare floine foran.

„Nei, det er altfor utroligt deiligt!” jublede den gamle Geg. „Jeg har dem Allesammen! Smaa og Store! ikke Een er glemt! hvor er dog al den Lyksalighed mulig og tankelig!”

„J Guds Himmel er den mulig og tankelig!” klang det.

Dg Træet, der altid vogede, fornåm at dets Rodder løs-
nede sig fra Jorden.

„Det er nu det Allerbedste!” sagde Træet, „nu holder mig ingen Baand! jeg kan flyve op til det Allerhøieste i Lys og Glæde! og alle Kjære har jeg med! Smaa og Store! Alle med!”

„Alle!”

Det var Egetræets Drøm, og medens det drømte gif en voldsom Storm hen over Hav og Land i den hellige Julenat; Søen væltede tunge Bolger mod Stranden, Træet knagede, bragede og ryffedes op med Rod, netop idet det drømte, at dets Rodder løsenede sig. Det faldt. Dets tre hundrede og fem og tredstindstyve Aar var nu som en Dag for Døgnsluen.

Julemorgen, da Solen kom frem, havde Stormen lagt sig; alle Kirkeklokker ringede festlig, og fra hver Skofsteen, selv den mindste paa Huusmandens Tag, løftede sig Røgen blaalig som fra Alteret ved Druidens Fæst, Taffens Dffring. Søen blev mere og mere stille, og paa et stort Fartoi derude, der i

Natten havde vel overstaaet det haarde Veir, heisedes nu alle Flag, julefestligt og smukt.

„Træet er borte! Det gamle Egetræ, vort Mærke paa Landet!“ sagde Søfolkene. „Det er faldet i denne Storm-Nat! Hvo skal kunne erstatte det; det kan Ingen!“

Saadan Vigtale, fort, men velmeent, fik Træet, der laae udstrakt paa Sneetæppet ved Stranden; og hen over det flang Psalmesang fra Skibet, Sangen om Julens Glæde og Menne-skenes Sjæls Frelse i Christo og det evige Liv:

„Syng høit i Sky, Guds Kirkeskof!
Halleluja, nu har vi nok,
Den Fryd er uden Tige!
Halleluja, Halleluja!“

saar lod den gamle Psalme, og hver derude paa Skibet løftedes paa sin Viis ved den og Bønnen, ret som det gamle Træ løftede sig i sin sidste, sin deiligste Drøm Julenat.

 A b c = Bogen.

1875-1876

Der var en Mand, som havde skrevet nogle nye Vers til „A b c = Bogen“; saadan to Linier til hvert Bogstav, ligesom i den gamle A b c; han syntes, at man skulde have noget Nyt, de gamle Vers vare saa forslidte, og han syntes nu altid saa godt om sine egne. Den nye A b c laae endnu kun skrevet, og den var ved Siden af den gamle trykte stillet hen i det store Bogskab, hvori der stode saa mange lærde Bøger og moersomme Bøger, men den gamle A b c vilde nok ikke være Nabo til den nye og var derfor sprunget fra Hylden og havde i det samme givet et Skub til den nye, saa den ogsaa laae paa Gulvet og det med alle sine løse Blade spredte rundtom. Den gamle A b c vendte opad den første Side, og det er den vigtigste i den, der staae alle Bogstaverne, de store og smaa. Det Blad har nu Alt, hvad alle de andre Bøger leve af, Alphabetet, Bogstaverne, dem, der dog regjere i Verden; en forfærdelig Magt har de! det kommer alene an paa, hvorledes de kommanderes til at staae; de kunne give Liv, slaae ihjel, glæde og bedrøve. Enkelte opstillede betyde de Jngenting, men stillede

i Geled, — ja, da vor Herre lod dem lægge under sine Tanker, fornam vi mere, end vi mægtede at bære, vi boiede os dybt, men Bogstaverne mægtede at bære det.

Der laae de nu og vendte opad! og Hanen i det store A straaledede med røde, blaae og grønne Fjer; han brystede sig, for han vidste hvad Bogstaverne betød og at han var den eneste Levende i dem.

Da gamle A b c = Bog faldt paa Gulvet slog han med Vingene, floi ud og satte sig paa en Kant af Bogskabet, glattede sig med Nabet, og galede, saa det skingrede efter. Hver Bog i Skabet, som ellers Nat og Dag stod ligesom i en Døs, naar den ikke var i Brug, fornam det Trompetstød — og saa talede Hanen høit og lydeligt om den Uret, der var gjort den værdige gamle A b c = Bog.

„Alting skal nu være nyt, være anderledes!“ sagde den, „Alt skal være saa fremad, Børn ere saa floge, at de nu kunne læse for de kjende Bogstaver. „„De skulle have lidt Nyt!““ sagde han, der skrev de nye A b c = Vers, som ligge der spredte paa Gulvet. Jeg kjender dem! meer end ti Gange har jeg hørt ham læse dem op for sig selv, det var ham saadan en Fornøielse, nei, maa jeg bede om mine egne, de gode gamle med Kant hus, og de Billeder, der høre til; dem vil jeg kjæmpe for, dem vil jeg gale for! enhver Bog i Skabet kjender dem vel! nu skal jeg læse de skrevne nye! læse dem med al Nøilighed! lad os saa være enige om, at de ikke due!

A. Amme.

En **Amme** gaaer i Søndagsklæder,
Dg Andres Børn er hendes Hæder.

B. Bonde.

En **Bonde** før leed stor Fortrød,
Nu er han tidt for meget med!

„Det Vers finder jeg nu inderligt flaut!“ sagde Hanen, „men jeg læser videre!“

C. Columbus.

Columbus over Havet foer,
Dg Jorden den blev dobbelt stor!

D. Danmark.

Om **Danmarks** Rige Sagnet gaaer,
Gud ei sin Haand af Danmark slaaer!

„Det vil nu Mange finde saa kjønt!“ sagde Hanen, „men det gjør jeg ikke! jeg finder nu Jngenting kjønt her! — videre!“

E. Elephant.

En **Elephant** gaaer altid tungt,
Om ogsaa Hjertet det er ungt!

F. Formorkelse.

Formorkelse gjør Maanen godt,
Den gaaer saa længe med Kalot!

G. Galten.

Om Galten end faaer Ring i Næsen,
Han lærer ei det fine Bæsen.

H. Hurra.

Tidt er et Hurra paa vor Jord
Et meget ubesindigt Ord!

„Hvor skal nu et Barn forstaae det!“ sagde Hanen, „der staaer rigtignok paa Titelbladet: „Abc = Bog for Store og Emaa“, men de Store have Andet at bestille end læse Abc = Vers og de Emaa kunne ikke forstaae det! Der er en Grandsø med Alt! Videre!“

J. Jord.

Vor Jord er vor Moder saa rund og saa stor,
Dg vi gaae tilsidst igjen i vor Moer!
„Det er nu raat!“ sagde Hanen.

K. Ko. Kalv.

En Ko er Tyrens Madamme,
Dg Kalven kan blive det samme!
„Hvor skal man nu kunde forklare for Børn det Familieskab?“

L. Love. Lorgnet.

Den vilde **Love** har ei **Lorgnet**,
Det har den tamme i Nummer=Parquet.

M. Morgensol.

Op staaer den gyldne **Morgensol**,
Men ei fordi Gaardhanen goel.

„Nu faaer jeg Grovheder!“ sagde Hanen; „men jeg er da i
godt Selskab, i Selskab med Solen! videre!“

N. Neger.

Sort er en **Neger** al sin Tid,
Ham kan man ikke vaske hvid.

O. Olieblad.

Det bedste Blad — ja veed Du hvad?
Det var dog Duens **Olieblad**.

P. Pande.

Tidt rummes i Menneskets **Pande**,
Hvad knap kan rummes i Tider og Lande.

Q. Qvæg.

At eie **Qvæg** er stort og godt,
Selv være **Qvæg**, det er kun smaat.

N. Rundetaarn.

Skjøndt man er skabt som **Rundetaarn**,
Er man derfor ei høivelbaar'n.

S. Sviin.

Lad det Dig ikke gjøre hoven,
At Du har mange **Sviin** paa Skoven.

„Tillader De nu, jeg galer!“ sagde Hanen, „det tager paa Kræfterne at læse saa meget! man maa trække Veiret!“ — og saa galede den, saa at det skingrede som Messing-Trompet, og det var en stor Fornøielse at høre paa — for Hanen.
„Videre!“

T. Theekedel. Theemaschine.

Theekedlen fik kun Skorstens-Rang,
Dg har dog **Theemaschinen**s Sang.

U. Uhret.

Skjøndt **Uhret** stadigt flaaer og gaaer,
Midt i en Evighed man staaer!
„Det skal nu være saa dybt,“ sagde Hanen, „men jeg kan ikke hitte det paa Bunden!“

V. Vaskebjørn.

En **Vaskebjørn** kan vaske Tingen
Saa længe, at den bliver ingen!

K. — —

„Her har han ikke funnet finde paa noget Nyt!“

I Egeteskabs-Sø skal der findes en Klippe,
Af Socrates blev den betegnet **Xanthippe**.

„Han maatte dog tage Xanthippe! Xanthus er nu bedre!“

Y. Ygdrasil.

Under Ygdrasil-Træ var Gudernes Sted, —
Træet er dødt og Guderne med!

„Nu er vi snart ude!“ sagde Hanen, „det er altid en Trøst.
Bidere frem.“

W. Wsel.

Et Wsel er et Wsel dog,
Om selv det gaaer med gyldent Skrog.

D. Dsters.

En Dsters har ikke til Verden Fiduus,
Den veed, man kan æde den ud af sit Huus!

„Der slap det! men det er ikke overstaaet! nu skal det
trykkes! og saa skal det læses! det skal bydes istedetfor de
værdige gamle Bogstav-Vers i min Bog! Hvad siger For-
samlingen, Lærde og U lærde, enkelte og samlede Skrifter? hvad

figer Bogstabet? Jeg har talt — nu kunne de Andre handle!"

Og Bøgerne stode og Skabet stod, men Hanen fløi ned igjen i sit store **A** og saae sig stolt om. „Jeg talede godt, jeg galede godt —! det gjør den nye A b c = Bog mig ikke efter! den døer bestemt! den er død! den har ingen Hane!"

Reg. 161 4

Nye Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

Fjerde Samling.

Ne Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

Herde Samling.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1860.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Mühle.

Indhold.

	Side.
✓ Pen og Blækhuus	1.
Barnet i Graven	7.
✓ Gaardhanen og Veirhanen	17.
✓ „Deilig“	23.
✓ En Historie fra Klitterne	35.

Pen og Blækhus.

Der blev sagt i en Digters Stue, idet man saae paa hans Blækhuus der stod paa Bordet: „Det er mærkeligt, Alt hvad der dog kan komme op af det Blækhuus! hvad mon nu det Næste bliver? Ja, det er mærkeligt!“

„Det er det!“ sagde Blækhuset. „Det er ubegribeligt! det er det jeg altid siger!“ sagde det til Pennesjederen og til hvad Andet der paa Bordet kunde høre det. „Det er mærkeligt, Alt hvad der kan komme fra mig! ja, det er næsten utroligt! og jeg veed virkelig ikke selv hvad det Næste bliver, naar Mennesket begynder at ose af mig. En Draabe af mig, den er nok til en halv Side Papir, og hvad kan der ikke staae paa den. Jeg er noget ganske mærkeligt! fra mig udgaaer alle Digterens Værker! disse levende Mennesker, som Folk troe at kjende, disse inderlige Følelser, dette gode Humeur, disse yndige Skildringer af Naturen; — jeg begriber det ikke selv, for jeg kjender ikke Naturen, men det er nu engang i mig! fra mig udgif og udgaaer denne Hærskare svævende, yndige Piger, frække Riddere paa snysende Gangere, Peer Dover og Kirsten Rimer! ja jeg veed det ikke selv! jeg forsikrer Dem, jeg tænker ikke ved det!“

„Det har De Ret i!“ sagde Pennesjederen; „De tænker slet ikke, for tænkte De, da vilde De forstaae at De kun giver Bødste! De giver Bøde, saa at jeg kan udtale og synliggjøre paa Papiret det jeg har i mig, det jeg skriver med. Pennen er det som skriver! derom tvivler intet Menneſke, og de fleste Menneſter have da ligesaa god Indſigt i Poefien, ſom et gammelt Blækhuus!“

„De har kun lidt Erfaring!“ ſagde Blækhuſet. „De er jo knap en Uge i Tjenefien og allerede halv opſlidt. Bilde De Dem ind, at De er Digteren! De er kun Tyende, og mange af den Slags har jeg haft før De kom, og det baade af Gaafefamilien og af engeliſk Fabrik; jeg kjender baade Fjederpen og Staalpen! der ere Mange jeg har haft i Tjenefte og jeg vil ſaae Mange endnu, naar han, Menneſket, ſom gjør Bevægelſerne for mig, kommer og skriver ned, hvad han ſaaer ud af mit Indvendige. Jeg gad nu nok vide hvad det Førſte bliver, han løfter ud af mig!“

„Blækbotte!“ ſagde Pennen.

Seent paa Aftenen kom Digteren hjem, han havde været i Concert, hørt en udmærket Violinſpiller og var ganſke opfyldt og betagen af dennes mageloſe Spil. Det havde været et forbausende Væld af Toner, han havde ſaaet ud af Instrumentet: ſnart lød det ſom klingende Vanddraaber, Perle paa Perle, ſnart ſom quiddrende Fugle i Chor, ſom bruſte Stormen igjennem en Granskov; han troede at høre ſit eget Hjerte græde, men i Melodie, ſom den kan høres i en Qvindes delige Roſt. Det havde været ſom om ikke blot Violinens

Strænge klang, men Strængestolen, ja Skruer og Sangbund! det var overordenligt! og svært havde det været, men seet ud som en Leg, som om Buen kun løb frem og tilbage henover Strængene, man skulde troe, at Enhver kunde gjøre det efter. Violinen klang af sig selv, Buen spillede af sig selv, de to var det, som gjorde det Hele, man glemte Mesteren, der førte dem, gav dem Liv og Sjæl; Mesteren glemte man; men paa ham tænkte Digteren, ham nævnede han og nedskrev sin Tanke derved:

„Hvor taabeligt, om Buen og Violinen vilde hovmode sig over deres Gjerning! og det gjør dog saa tidt vi Menneſker, Digteren, Kunstneren, Opfinderen i Videnskaben, Feltherren; vi hovmode os, — og Alle ere vi dog kun Instrumenterne Vor Herre spiller paa; ham alene Vren! vi have Intet at hovmode os over!”

Ja, det skrev Digteren ned, skrev det som en Parabel og kaldte den „Mesteren og Instrumenterne.”

„Der fik De Deres, Madam!” sagde Pennen til Blækhuset, da de To igjen vare ene. „De hørte ham vel læse op, hvad jeg havde skrevet ned!”

„Ja, hvad jeg gav Dem at skrive!” sagde Blækhuset. „Det var jo en Hib til Dem for Deres Hovmod! at De ikke engang kan forstaae at man gjør Nar af Dem! jeg gav Dem et Hib lige fra mit Indvendige! jeg maa dog kjende min egen Malice!”

„Blækholderske!” sagde Pennen.

„Skrivepind!” sagde Blækhuset.

Og Enhver af dem havde Bevidstheden om at de havde svaret godt, og det er en behagelig Bevidsthed at vide at man har svaret godt, det kan man sove paa og de sov paa det; men Digteren sov ikke! Tankerne vældede frem, som Tonerne fra Violinen, trillende som Perler, brusende som Stormen gennem Skoven, han fornåm sit eget Hjerter deri, han fornåm Glimtet fra den evige Mester.

Ham alene Vren!

Barnet i Graven.

1800

Der var Sorg i Huset, der var Sorg i Hjerterne, det yngste Barn, en siraars Dreng, den eneste Søn, Forældrenes Glæde og Fremtids Haab, var død; to ældre Døttre havde de vel, den ældste skulde netop i dette Aar confirmeres, velsignede, gode Piger begge To, men det mistede Barn er altid det kjæreste og dette var det yngste og en Søn. Det var en tung Prøvelse. Søstrene sørgede som unge Hjerter sørge, grebne især ved Forældrenes Smerte, Faderen var nedbøiet, men Moderen overvældet af den store Sorg. Nat og Dag havde hun gaaet om det syge Barn, pleiet det, løftet og baaret det; det var en Deel af hende selv havde hun følt og fornummet, hun kunde ikke tænke sig at det var dødt, at det skulde lægges i Kiste og gjemmes i Graven: Gud kunde ikke tage dette Barn fra hende, meente hun, og da det dog skete og var en Visshed, sagde hun i sin syge Smerte:

„Gud har ikke vidst det! han har hjerteløse Tjenere her paa Jorden, de handle, som de lyste, de høre ikke en Moders Bønner“.

Hun slap i sin Smerte Vor Herre og da kom mørke

Tanker, Dødens Tanker, den evige Død, at Mennesket blev Jord i Jorden, og at da Alt var forbi. Ved saadan Tanke havde hun Intet at flamre sig til, men sank i Fortvivlelsens bundløse Intet.

I de tungeste Timer kunde hun ikke græde meer; hun tænkte ikke paa de unge Døttre hun havde, Mandens Taarer faldt paa hendes Pande, hun saa ikke op til ham; hendes Tanker vare hos det døde Barn, al hendes Liv og Leven aandede i at tilbagefalde sig hvert Minde om Barnet, hvert af dets uskyldige Barne-Ord.

Begravelsesdagen kom, Nætter forud havde hun ikke sovet, i Morgenstunden overvældedes hun af Træthed og havde nogen Hvile, imens blev Kisten baaren hen i en affides Stue og Laaget der slaaet til, at hun ikke skulde høre Hammerflagene.

Da hun vaagnede, kom op og vilde see sit Barn, sagde Manden hende i Taarer: „Vi have lukket Laaget; det maatte fke!“

„Naar Gud er haard mod mig“, udbød hun, „hvorfor skulde saa Menneskene være bedre!“ og hun hulkede i Graad.

Kisten blev bragt til Graven, den trostesløse Moder sad hos sine unge Døttre, hun saa paa dem, uden at see dem, hendes Tanker havde ikke mere med Hjemmet at gjøre, hun overgav sig til Sorgen, og den fastede hende som Soen faster Skibet, der har mistet Ror og Styrrer. Saaledes gik Begravelsesdagen og flere Dage fulgte med samme eensformige, tunge Smerte. Med vaade Dine og bedrovede Blik saa de Sø-

gende hjemme paa hende, hun hørte ikke deres Trost, hvad kunde de vel ogsaa sige, de vare for bedrøvede dertil.

Det var som om hun ikke kjendte til Sønnen meer, og alene den vilde være hendes bedste Ven, styrke Legemet, falde Ro i Sjælen; de fik hende til at lægge sig i Sengen, hun laae ogsaa stille som en Sovende. En Nat, Manden lyttede efter hendes Aandedrag og troede forvist, at hun fandt Hvile og Rottelse, han foldede derfor sine Hænder, bad og sov snart sundt og fast, mærkede ikke, at hun reiste sig, kastede sine Klæder om sig og gik saa stille ud af Huset, for at komme derhen hvor hendes Tanke Nat og Dag søgte, til Graven, der gjemte hendes Barn. Hun gik gjennem Husets Have, ud paa Marken, hvor Stien førte uden om Byen hen til Kirkegaarden; Ingen saae hende, hun saae Ingen.

Det var deiligt stjerneklart, Luften endnu saa mild, det var først i September. Hun kom ind paa Kirkegaarden, hen til den lille Grav, den var som en eneste stor Bouquet af Blomster, de duftede, hun satte sig ned, boiede sit Hoved imod Graven, som skulde hun gjennem det tætte Jordlag kunde see sin lille Dreng, hvis Smil hun saa levende huskede; det kjærlige Udtryk i Dinene, selv paa Sygeleiet, var jo aldrig til at glemme, hvor talende havde der hans Blik været, naar hun boiede sig over ham og tog hans fine Haand, den han ikke selv mægtede at løfte. Som hun havde siddet ved hans Seng sad hun nu ved hans Grav, men her havde Taarerne frit Løb, de faldt paa Graven.

„Du vil ned til dit Barn!“ sagde en Stemme tæt ved, den lød saa klar, saa dyb, den klang ind i hendes Hjerte, hun saae op, og der stod hos hende en Mand, hyllet i en stor Sørgeskappe med Hætte ned om Hovedet, men hun saae ind under den i hans Ansigt, det var strengt, men dog saa tillidsvækkende, hans Dine straaede som var han i Ungdoms Aar.

„Ned til mit Barn!“ gjentog hun og der laae en Fortvivlelsens Bøn deri.

„Tør Du følge mig?“ spurgte Skikkelsen. „Jeg er Døden!“

Og hun nikkede bekræftende; da var det med Get, som om alle Stjerner ovenover lyste med Guldmaanens Glands, hun saae den brogede Farvepragt i Blomsterne paa Graven, Jorddækket her gav blødt og sagte efter, som et svævende Klæde, hun sank, og Skikkelsen bredte sin sorte Kappe om hende, det blev Nat, Dødens Nat, hun sank dybere end Gravspaden trænger ned, Kirkegaarden laae som et Tag over hendes Hoved.

Kappens Flig gled til Side, hun stod i en mægtig Hal, der bredte sig stor og venlig; det var Skumring rundt om, men foran hende, og i samme Nu, tæt op til sit Hjerte, holdt hun sit Barn, det tilsmilede hende i en Skjønhed, større end nogenfinde før; hun udstødte et Skrig, dog hørligt blev det ikke, thi tæt ved, og derpaa igjen langt borte og atter nær, lød en svulmende, deilig Musik, aldrig før havde saa saligstemmende

Toner naaet til hendes Dre, de klang hin Side det natforte, tattede Forhæng, der skilte Hallen fra det store Evigheds-Land.

„Min søde Moder! min egen Moder!“ hørte hun sit Barn sige. Det var den kjendte, elskede Røst; og Kys fulgte paa Kys i uendelig Lyksalighed; og Barnet pegede hen paa det mørke Forhæng.

„Saa deiligt er der ikke oppe paa Jorden! seer Du, Moder! seer Du dem Allesammen! det er Lyksalighed!“

Men Moderen saae Intet, der hvor Barnet pegede, Intet, uden den sorte Nat; hun saae med jordiske Dine, saae ikke saaledes som Barnet, det Gud havde kaldt til sig, hun hørte Klangene, Tonerne, men hun fornåm ikke Ordet, det hun havde at troe.

„Nu kan jeg flyve, Moder!“ sagde Barnet, „flyve med alle de andre glade Børn lige derind til Gud! jeg vil det saa gjerne, men naar Du græder, som Du nu græder, kan jeg komme fra Dig, og jeg vilde saa gjerne! maa jeg dog ikke nok! Du kommer jo derind til mig om ganske lidt, søde Moder!“

„O bliv, o bliv!“ sagde hun, „kun et Dieblif endnu! en eneste Gang endnu maa jeg see paa Dig, kysse Dig, holde Dig fast i mine Arme!“

Og hun kyskede og holdt fast. Da lod hendes Ravn deroven fra; saa flagende kom disse Toner; hvad var det dog?

„Hører Du!“ sagde Barnet, „det er Fader, som kalder paa Dig!“

Og atter, efter saa Secunder, lod dybe Suk, som fra Børn der græde.

„Det er mine Søstre!“ sagde Barnet, „Moder, Du har jo ikke glemt dem!“

Og hun hufkede de Tilbageblevne, en Angst betog hende, hun saae frem for sig og altid svævede Skikkelser forbi, hun troede at kjende Nogle, de svævede gennem Dødens Hal, hen mod det mørke Forhang og der forsvandt de. Om vel hendes Mand, hendes Døtre kom tilsyne? Nei! deres Raab, deres Suf lod endnu deroven fra; nær havde hun ganske glemt dem for den Døde.

„Moder, nu ringer Himmeriges Klokker!“ sagde Barnet. „Moder, nu staaer Solen op!“

Og der strømmede et overvældende Lys mod hende; — Barnet var borte, og hun løftedes — det blev koldt rundt om hende, hun hævede sit Hoved og saae, at hun laae paa Kirkegaarden paa sit Barns Grav; men Gud var i Drømmen bleven en Støtte for hendes Fod, et Lys for hendes Forstand, hun bøiede sine Knæ og bad:

„Tilgiv mig, Herre min Gud! at jeg vilde holde en evig Sjæl fra sin Flugt, og at jeg kunde glemme mine Pligter mod de Levende, Du her gav mig!“ Og ved disse Ord var det som om hendes Hjerte fandt Lættelse! Da brød Solen frem, en lille Fugl sang over hendes Hoved, og Kirkeklokkerne ringede til Morgensang. Der blev saa helligt rundt om, helligt som i hendes Hjerte! hun kjendte sin Gud, hun kjendte sine Pligter, og i Længsel skyndte hun sig til Hjemmet. Hun bøiede sig over Manden, hendes varme, inderlige Kys vækkede ham, og de talte Hjertets, Inderlighe-

dens Ord, og hun var stærk og mild som Hustruen kan være det, fra hende kom Fortrosthingens Væld.

„Guds Billie er altid den bedste!“

Og Manden spurgte hende: „hvorfra fik Du med Get denne Kraft, dette trøstende Sind?“

Og hun kyskede ham og kyskede sine Børn:

„Jeg fik det fra Gud, ved Barnet i Graven!“

Gaardhanen og Veirhanen.

Der vare to Haner, een paa Møddingen og een paa Taget, hovmodige begge To; men hvem udrettede meest? Siig os din Mening, — vi beholde vor egen alligevel.

Hønsegaarden var ved et Plankeværk skilt fra en anden Gaard, hvori laae en Mødding, og paa den voxte en stor Ugurk, der var sig bevidst at være en Mistbænk-Væxt:

„Det fødes man til!“ sagde det indeni den! „ikke Alle kunne fødes til Ugurker, der maa ogsaa være andre levende Arter! Hønsene, Wenderne og hele Rabogaardens Besætning er ogsaa Skabninger. Gaardhanen seer jeg nu op til paa Plankeværket, han er rigtignok af anderledes Betydendhed end Veirhanen, der er sat saa høit og ikke engang kan knirke, end siig gale! han har hverken Høns eller Kyllinger, han tænker kun paa sig selv og sveder Spanskgreent! nei, Gaardhanen, det er en Hane! see ham gjøre Tritt, det er Dands! høre ham gale, det er Musik! hvor han kommer, faaer man at høre hvad en Trompeter er! Om han kom herind, om han aad mig op med Blad og Stilk, om jeg gif op i hans Krop, det var salig Død!“ sagde Ugurken.

Ud paa Natten blev det et frygteligt Veir; Høns, Kyllinger og Hanen med, søgte Ly; Plankeværket mellem Gaardene blæste ned saa det gav et stærkt Rabalder; Tagstenene faldt, men Veirhanen sad fast, den dreiede sig ikke engang, den kunde ikke, og dog var den ung, nystøbt, men sindig og adstadig; den var sødt gammel, lignede ikke de flagrende Himlens Fugle, Spurve og Evaler, dem foragtede den, „Pipsfuglene, ringe af Størrelse og ordinaire!“ Duerne vare store, blanke og skinnende, som Perlemor, saae ud som en Slags Veirhane, men de vare tykke og dumme, al deres Tanke gik ud paa at faae Noget i Skrotten, sagde Veirhanen, kjedelige i Dmgang vare de. Trækfuglene havde ogsaa gjort Visit, fortalt om fremmede Lande, om Lustcaravaner og frygtelige Røverhistorier med Røvfuglene, det var nyt og interessant, første Gang, men senere vidste Veirhanen at de gjentog sig, at det altid var det Samme og det er kjedeligt! De vare kjedelige og Alt var kjedeligt, Ingen var til Dmgang, hver Een var fad og flau.

„Verden duer ikke!“ sagde den. „Brøvl det Hele!“

Veirhanen var hvad man kalder blaseret, og det havde bestemt gjort ham interessant for Ugurken, havde hun vidst det, men hun saae kun op til Gaardhanen og nu var den inde i Gaarden hos hende.

Plankeværket var blæst om, men Lyn og Torden var forbi.

„Hvad sige I om det Hanegal?“ sagde Gaardhanen

til Høns og Kyllinger. „Det var noget raat, Elegancen manglede!“

Dg Høns og Kyllinger traadte ind paa Møddingen, Hanen kom med Ryttertrin.

„Havevært!“ sagde han til Agurken, og i det ene Ørø fornam hun hele hans udstrakte Dannelse og glemte at han haffede i hende og aad hende.

„Salig Død!“

Dg Hønsene kom og Kyllingerne kom og naar den ene løber, saa løber den anden med, og de fluffede og de pippede og de saae paa Hanen, de vare stolte af ham, han var af deres Art.

„Kykkeleky!“ galede han, „Kyllinger blive strax til store Høns, naar jeg siger det i Verdens Hønsesgaard!“

Dg Høns og Kyllinger fluffede og pippede bag efter!

Dg Hanen forkyndte en stor Nyhed.

„En Hane kan lægge et Æg! og veed I hvad der ligger i det Æg? Der ligger en Basilisk! Synet af den kan Ingen udholde! det veed Menneskene, og nu veed I det med, veed, hvad der boer i mig! veed, hvad jeg er for en allerhønsesgaards Karl!“

Dg saa slog Gaardhanen med Bingerne, reiste Rammen og galede igjen; og det gjøs i alle Hønsene og i alle de smaa Kyllinger, men de vare frygteligt stolte af, at Een af deres var saadan en allerhønsesgaards Karl; de fluffede og de pippede, saa at Veirhanen maatte høre det, og han hørte det, men han rørte sig ikke derved.

„Brøvl det Hele!“ sagde det indeni Veirhanen. „Gaardhanen lægger aldrig Ug og jeg gider ikke! vilde jeg, kunde jeg nok lægge et Vindæg! men Verden er ikke et Vindæg værd! Brøvl det Hele! — Nu gider jeg ikke engang sidde!“

Og saa knaf Veirhanen af, men han slog ikke Gaardhanen ihjel, „skjøndt det var det beregnet paa!“ sagde Hønsene; og hvad siger Moralen.

„Det er dog bedre at gale, end at være blaseret og knække af!“

„D e i f i g!“

Billedhuggeren Alfred, ja Du kjender ham vel? Vi kjende ham Allesammen: han fik Guldmedaillen, reiste til Italien og kom hjem igjen; da var han ung, ja det er han da endnu, men dog altid en halv Snees Aar ældre end dengang.

Han kom hjem, kom i Besøg i en af Sjællands Smaastæder, hele Byen vidste om den Fremmede, vidste hvem han var; for hans Skyld var Selskab hos en af de rigeste Familier, Alt, hvad der var Noget eller havde Noget, var indbudt, det var en Begivenhed, Byen vidste det uden Trommeslag, Haandværksdrengene og Smaafolks Børn, et Par af Forældrene med, stode udenfor og saae paa de nedrullede, belyste Gardiner, Bægteren kunde bilde sig ind, han gjorde Selskab, saa mange Folk stod der i hans Boldgade; det smagte af Fornøielse, og indenfor var rigtignok Fornøielse tilhuse, der var Hr. Alfred, Billedhuggeren.

Han talte, han fortalte, og Alle derinde hørte paa ham med Glæde, med Salvelse, men Ingen mere end en ældre Enkefrue af Embedsstanden, og hun var for Alt hvad Hr. Alfred sagde, et ubestrevet graat Papir, der sugede det Sagte strax i sig og

bad om Mere, høist modtagelig, utrolig uvidende, en kvinde-
lig Caspar Hauser.

„Kom gad jeg nok see!“ sagde hun, „det maa være en
yndig By med alle de mange Fremmede, som komme der,
beskriv os nu Rom! hvorledes seer der nu ud idet man kom-
mer ind af Porten?“

„Det er ikke let at beskrive!“ sagde den unge Billedhug-
ger. „Der er en stor Plads; midt paa den staaer en Obelisk,
som er fire tusind Aar gammel!“

„En Organist!“ udbrød Fruen, hun havde aldrig før hørt
Ordet Obelisk; Nogle vare nær ved at lee, Billedhuggeren
med, men det Smil som kom, gled hen i Beskuelse, thi han
saae tæt ved Fruen et Par store, havblaae Dine, det var Dat-
teren af hende, der talte, og naar man har en saadan Datter,
kan man ikke være eenfoldig! Moderen var et øsende Spørgs-
maals Væld, Datteren Vældets Skjønheds Rajade der hørte
til. Hvor var hun deilig! hun var Noget for en Billedhug-
ger at see paa, men ikke tale med, og hun talte Intet, idet-
mindste meget lidt.

„Har Paven en stor Familie?“ spurgte Fruen.

Og den unge Mand svarede, som Spørgsmaalet bedre
kunde have været stillet: „Nei, han er ikke af stor Familie!“

„Det mener jeg ikke!“ sagde Fruen; „jeg mener, har han
Kone og Børn?“

„Paven tør ikke gifte sig!“ svarede han.

„Det holder jeg ikke af!“ sagde Fruen.

Klogtigere kunde hun vel have spurgt og talt, men om hun ikke havde spurgt og talt, som hun gjorde det, mon da vel Datteren saaledes havde heldet sig op til hendes Skulder og seet med dette næsten rørende Smil?

Dg Hr. Alfred talte, talte om Italiens Farvepragt, de blaanende Bjerger, det blaa Middelhav, Sydens Blaa, en Deilighed, som man i Norden kun sandt overtruffen i den nordiske Qvindes blaae Dine. Dg det blev her sagt med Hentydning, men hun som skulde forstaae det, hun lod sig ikke mærke med at hun forstod det; og det var jo nu ogsaa deilig!

„Italien!“ sukkede Rogle, „reise!“ sukkede Andre. „Deilig! deilig!“

„Ja, naar jeg nu vinder de halvtredssindstyve Tusind Rigsdaler i Lotteriet,“ sagde Enkefruen, „saa reise vi! jeg og min Datter, og De, Hr. Alfred! skal føre os an! vi reise alle Tre! og et Par andre gode Benner med!“ og saa nikkede hun fornøieligt til dem Allesammen, Enhver havde Lov at troe, det er mig der skal med. „Til Italien ville vi! men vi ville ikke hvor der er Røvere, vi blive i Rom og paa de store Landeveie, hvor man er sikker!“

Dg Datteren drog et lille Suf; hvormeget kan der ikke ligge i et lille Suf, eller lægges deri; den unge Mand lagde Meget deri; de to blaae Dine, denne Aften belyste for ham, skjulte Skatte, Aandens og Hjertets Skatte, rige, som alle Rom's Herligheder, og da han forlod Selskabet, — ja saa var han væk, — væk i Trøskelen.

Enkefruens Huus blev af alle Huse det, Hr. Alfred,

Billedhuggeren, besøgte; man indsaae, at det ikke kunde være for Moderens Skyld, uagtet han og hun altid vare de Talende, det maatte være for Datterens Skyld han kom. Kala blev hun kaldt, hun hed Karen Malene, de to Navne vare trukne sammen til det ene Navn Kala; deilig var hun, men lidt dvass, sagde Een og Anden; hun laae gjerne lidt længe om Morgenene.

„Det er hun vant til fra sin Barndom!“ sagde Moderen, „hun har altid været en Venus-Unge, og de blive saa let trætte. Hun ligger lidt længe, men deraf har hun sine klare Dine!“

Hvilken Magt var der ikke i disse klare Dine! disse havblaae Baae; det stille Baa med den dybe Grund, det fornam den unge Mand, han sad fast paa den dybe Grund. — Han talte og fortalte, og Mama spurgte altid lige levende, freidigt og flot, som ved første Møde.

Det var en Fornøielse at høre Hr. Alfred fortælle; han fortalte om Neapel, om Vandringerne paa Besuv og fremviste dertil i farvede Billeder flere af Eruptionerne. Og Enkefruen havde aldrig før hørt om det eller faaet det i Overveielse.

„Bevar os!“ sagde hun, „det er da et ildspruddendes Bjerg! kan der Ingen komme til Skade ved det?“

„Hele Byer ere gaaede tilgrunde!“ svarede han, „Pompeji og Herculanium!“

„Men de ulykkelige Menneſker! og alt Det har De selv seet!“

„Nei, ingen af de Udbrud, jeg her har i Billeder, men jeg skal vise Dem i en Tegning af mig selv, hvorledes Udbrudet var da jeg saae det!“

Og han tog frem en Skizze gjort med Blyant, og Mama, der sad opfyldt i Beskuelsen af de stærkt colorerede Billeder, saae paa den blege Blyants-Skizze og udbrød i Overraskelse:

„De har seet det sprudde hvidt!“

Det blev et Diblik sort i Hr. Alfreds Hoiagtelse for Mama, men snart, i Kala's Belysning, forstod han, at hendes, Moder ikke havde Farvesands, det var det Hele, hun havde det Bedste, det Skjønneste, hun havde Kala.

Og med Kala blev Alfred forlovet, det var saa rime-
ligt; og Forlovelsen stod i Byens Avis. Mama fik sig tre-
dive Exemplarer af den, for at flippe det Stykke ud og lægge
i Breve til Venner og Bekjendte. Og de Forlovede vare
lykkelige og Svigermama med, hun var ligesom kommen i
Familie med Thorvaldsen.

„De er dog hans Fortsættelse!“ sagde hun.

Og Alfred syntes at hun sagde noget Andrigt. Kala
sagde ikke Noget, men hendes Dine lyste, Smilet sad om Mun-
den, hver Bevægelse var deilig; og deilig var hun, det kan ikke
siges for tidt.

Alfred formede Kala's og Svigermamas Buste; de sad
for ham og saae, hvorledes han med Fingeren glattede og
boiede det bløde Leer.

„Det er nu for vor Skyld,“ sagde Svigermama, „at De

selv gjør det simple Arbeide, og ikke lader Deres Karl flatte det sammen!”

„Det er just nødvendigt at jeg former det i Leret!“ sagde han.

„Ja De er nu altid saa overordenlig galant!“ sagde Mama, og Kala trykkede stille hans Haand, som Leret sad paa.

Og han udviklede for dem begge To Naturens Herlighed i det Skabte, hvorledes det Levende stod over det Døde, Planten over Mineraliet, Dyret over Planten, Mennesket over Dyret; hvorledes Aand og Skjønhed aabenbarede sig gjennem Formen og at Billedbuggeren gav den jordiske Skikkelse af det Herligste i dets Aabenbarelse.

Kala stod taus, vuggende hans udtalte Tanke, Svigermama tilstod:

„Det er svært at følge med! men jeg gaaer langsomt efter med Tanterne, og de surre ved det, men jeg har fast!“

Og Deiligheden havde ham fast, den fyldte ham, betog og beherskede ham. Deiligheden lyste ud af hele Kala's Skikkelse, ud af hendes Blik, fra Mundvigerne, fra selv Fingrenes Bevægelse, det ndtalte Alfred og han, Billedbuggeren, forstod sig paa det, han talte kun om hende, tænkte kun paa hende, de To blev Et, og saaledes talte hun ogsaa meget, for han talte særdeles meget.

Det var Forlovelsesdagen, nu kom Brylluppet med Brudepiger og Brudegaver, og de bleve nævnte i Brudetalen.

Svigermama havde i Brudehuset stillet op for Bordenden

Thorvaldsens Buste med Slobrok om, han skulde være Gjest, det var hendes Idee; der blev sjunget Viser og der blev drukket Skaaler, det var et fornoieligt Bryllup, et deiligt Par: „Pygmalion fik sin Galathea“, stod der i en af Sangene: „Det er nu saadan Mythologie!“ sagde Svigermama.

Dagen derpaa reiste det unge Par til Kjøbenhavn for der at boe og bygge, Svigermama fulgte med for at tage sig af det Grove! sagde hun, det vil sige styre Huusvæsenet. Kala skulde sidde i Duffeskab! Alt var Nytt, blankt og deiligt! der sad de alle Tre, — og Alfred, ja, for at bruge et Ordsprog, der belyser hvorledes han sad, han sad som en Bisp i en Gaaserede.

Formens Trolddom havde daaret ham, han havde seet paa Foderalet og ikke paa hvad der stak i Foderalet og det er Uheld, meget Uheld i Ægtestanden; gaaer Foderalet op i Liimningerne og Glimmerguldet falder af, saa fortryder man Handelen. I stort Selskab er det høist ubehageligt at mærke, at man har mistet begge sine Seleknapper og vide, at man ikke kan stole paa sit Spænde, for man har intet Spænde, men endnu værre er det i stort Selskab at fornemme, at Kone og Svigermama tale dumt og da, ikke at kunne stole paa selv at faae et vittigt Indfald der bortveirer Dumheden.

Saa tidt sad det unge Ægtepar Haand i Haand, og han talte og hun dryppede et Ord, samme Melodie, samme to, tre Kloffetoner. Det var en Aandsluftning, naar Sophie, een af Veninderne, kom.

Sophie var meget lidt fjøn; ja hun var uden Skam,

lidt ffjev var hun rigtignof, sagde Kala, men det var viſſeligt ikke mere, end Beninder kunne ſee det; hun var en meget fornuſtig Pige, dog det ſaldt hende ikke ind at hun her kunde blive farlig. Hun var en forfrifſkende Luſtning i Duffeſkabet, og friſt Luſtning trængte man til, det indſaae de Allesammen; luſtes maatte der og ſaa kom de ud at luſtes, Svigermama og det unge Egtepar reiſte til Italien.

„Gud ſkee Lov vi ere hjemme i vort Eget igjen!“ ſagde Moder og Datter, da de Aaret efter med Alfred, alle Tre, kom tilbage.

„Det er ingen Fornoielſe at reiſe!“ ſagde Svigermama; „det er egenligt kjedeligt! undſkyld at jeg ſiger det. Jeg kjedede mig, uagtet jeg havde mine Børn med, og det er dyrt, meget dyrt at reiſe! Alle de Gallerier man ſkal ſee! Alt det man ſkal løbe efter! man kan jo ikke være Andet bekjendt, naar man kommer hjem og bliver ſpurgt ud! og ſaa maa man dog høre at det er det Deiligſte, det man fik glemmt at ſee. Mlig kjedede i Længden diſſe evige Madonnaer, man bliver ſelv bare Madonna!“

„Og den Mad man ſaaer!“ ſagde Kala.

„Ikke en ærlig Kjødſuppe!“ ſagde Mama. „Det er Daarlighed med deres Madlavning!“

Og Kala var bleven fatigueret af Reiſen, vedvarende fatigueret, det var det Værſte. Sophie kom der i Huſet, og Gavn gjorde hun.

Det maatte man erkjende, ſagde Svigermama, at Sophie forſtod ſig paa Huusvæſen og Kunſtvæſen og Alt hvad hun efter ſin Formue ikke havde Raad til, og ſaa var

hun dertil meget agtbar, inderlig trofast; det viste hun ret, da Kala laae syg og tabte sig.

Hvor Foderalet er det Hele, der maa Foderalet holde ud, ellers er det forbi med Foderalet — og det var forbi med Foderalet, — Kala døde.

„Hun var deilig!“ sagde Moderen, „hun var rigtignok noget Andet end Antifkerne, de ere saa rambonerede! Kala var heel og det skal en Skjønhed være!“

Alfred græd og Moderen græd og de gif begge i sorte Klæder, Mama flødte Sort især, og hun gif længst i Sort, bar længst Sorg, og hun fik den Sorg til, at Alfred giftede sig igjen, tog Sophie, der ikke havde Udvortes.

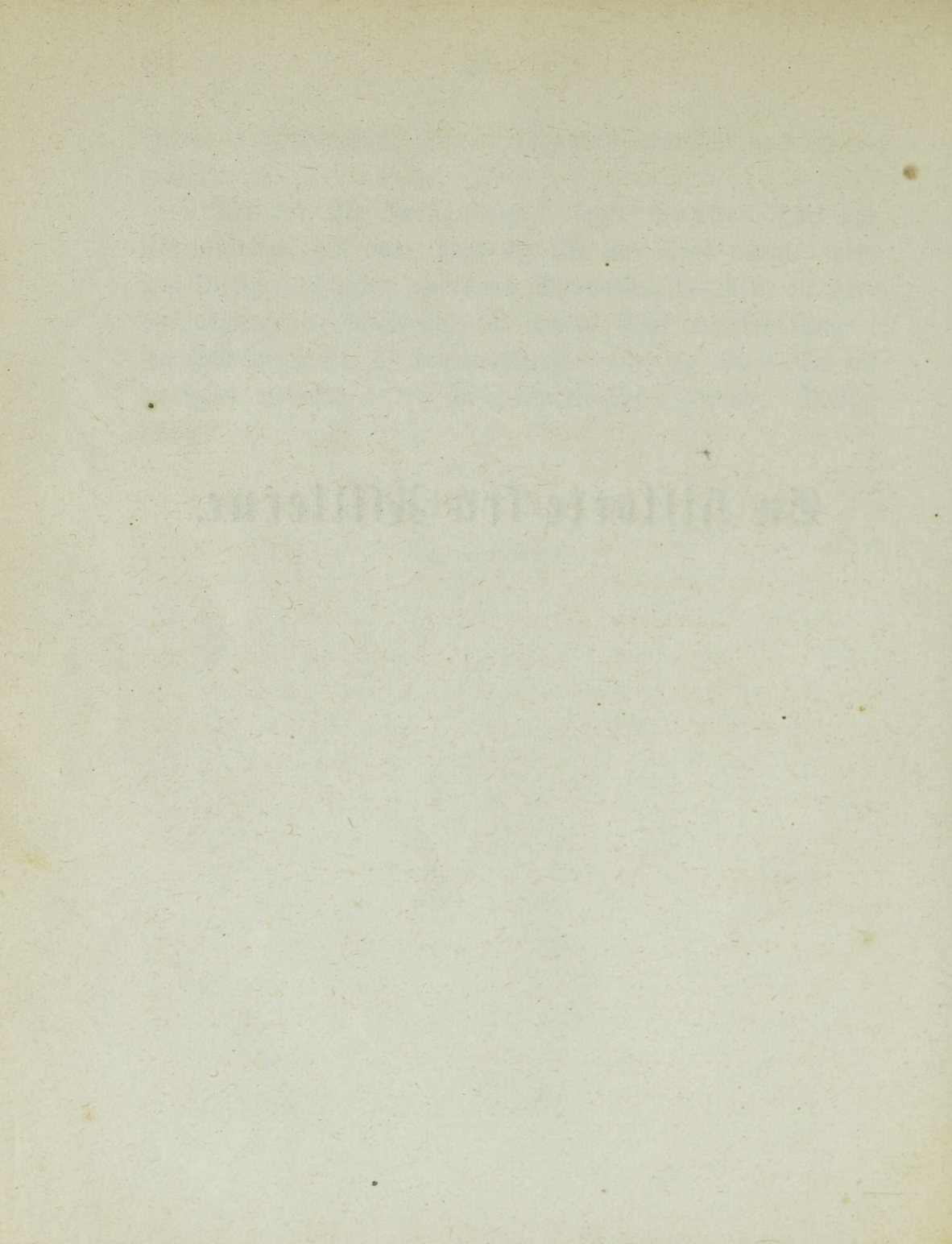
„Han er gaaet til Yderligheder!“ sagde Svigermama, „gaaet fra det Deiligste til det Grimme, han har kunnet glemme sin første Kone. Der er ikke Udholdenhed hos Mandfolk! min Mand var anderledes! han døde ogsaa for jeg!“

„Pygmalion fik sin Galathea!“ sagde Alfred, „ja det stod i Brudevisen; jeg havde ogsaa virkelig forelsket mig i den deilige Statue, der fik Liv i mine Arme! men den beslægtede Sjæl, som Himlen sender os, en af dens Engle, der kan føle med os, tænke med os, løfte os, hvor vi boies, har jeg nu først fundet og vundet. Du kom, Sophie! ikke i Form=Skjønhed, i Straaleglæds, — men god nok, mere smuk, end det behøves! Hovedsagen er Hovedsagen! Du kom og lærte Billedhuggeren, at hans Værk kun er Leer, Støv, kun et Aftryk i dette af den indre Kjerne, den vi skulle søge. Staffels Kala! vort Jordliv var som et Reiseliv! deroppe, hvor man

samles i Sympathie, ere vi hinanden maaskee halv fremmede!”

„Det var ikke kjærligt sagt,” sagde Sophie, „det var ikke christeligt! hist oppe, hvor der ikke skal tages tilægte, men, som Du siger, Sjælene mødes ved Sympathie, der, hvor alt Herligt udfolder og løfter sig, vil hendes Sjæl maaskee flinge i saa fuldelig Kraft, at den overflinger min, og Du — Du vil da igjen udbryde i dit første Forelskelses = Udbrud: Deilig, deilig!”

En Historie fra Klitterne.

Det er en Historie fra de jydskke Klitter, men den begynder ikke derovre, nei langt borte, Syd paa, i Spanien; Havet er Farvei mellem Landene; tænk Dig derhen, til Spanien! der er varmt og der er deiligt; der voge de ildrøde Granatblomster mellem de mørke Laurbærtræer; fra Bjergene vifter en forfriskende Vind ned over Orangehaverne og de prægtige mauriske Haller med de gyldne Kupler og de farvede Bægge; gjennem Gaderne drage Børn i Procession med Lys og vaiende Faner, og over dem, saa høi og klar, løfter Himlen sig med funklende Stjerner; Sang og Castagnetter klinge, Knøse og Piger svinge sig i Dands under de blomstrende Akasietræer, mens Tiggeren sidder paa den hugne Marmorsteen og qvæger sig med den faste Vandmelon, døser Livet hen; det er som en deilig Drøm det Hele, og give sig hen i den, — ja, det gjorde saa ganske to unge, nygifte Folk, og dem var ogsaa her givet alle Jordens Goder: Sundhed, godt Humeur, Rigdom og Hæder.

„Vi ere saa lykkelige som Noen kunne være det!“ sagde de i Hjertets fulde Overbeviisning; dog et Trin endnu høiere

i Lykke kunde de løstes, og det vilde være skeet, naar Gud forundte dem et Barn, en Søn, der lignede dem paa Legeme og Sjæl.

Det lykkelige Barn vilde blive hilset med Jubel, finde den høieste Omhu og Kjærlighed, al den Velvære, som Rigdom og formaaende Slægt kan skabe.

Som en Fæst glede Dagene hen, for dem.

„Livet er en Kjærligheds Naadegave, næsten ufattelig stor!“ sagde Hustruen, „og denne Lykksaligheds Fylde skal i det andet Liv kunne voxe og det frem i en Evighed! — jeg rummer ikke denne Tanke!“

„Og den er visseelig ogsaa et Overmod af Menneskene!“ sagde Manden. „Det er i Grunden en forfærdelig Stolthed at troe man skal leve evig — blive som Gud! det var jo ogsaa Slangens Ord, og den var Røgnens Herre.“

„Du tvivler dog ikke om et Liv efter dette?“ spurgte den unge Hustru, og det var som foer første Gang en Skygge gennem deres solbelyste Tankeveje.

„Troen lover det, Præsterne sige det!“ sagde den unge Mand, „men just i al min Lykke føler og erkjender jeg, at det er en Stolthed, en Overmodst-Tanke at forlange et andet Liv efter dette, en fortsat Lykksalighed, — er ikke her i denne Tilværelse givet os saa Meget, at vi kunne og bør være tilfredse!“

„Ja os blev der givet det!“ sagde den unge Kone, „men hvormange Tusinder blev ikke dette Liv en tung Prøvelse; hvor Mange ere ikke ligesom fastede ind i Verden til Armod, Skjændsel, Sygdom og Ulykke; nei, var der ikke et Liv efter

dette, da var Alt paa denne Jord for ulige fordeelt; da var Gud ikke den Retfærdige!"

"Tiggeren dernede har Glæder, for ham ligesaa store, som Kongen har dem i sit rige Slot!" sagde den unge Mand, "og troer Du ikke, at Arbeids=Dyret, som prygles, sulter og slæber sig ihjel, har Fornemmelse af sine tunge Levedage? Det kunde da ogsaa forlange et andet Liv, kalde det en Uret, at det ikke blev stillet i en høiere Række af Skabningen!"

"I Himmeriges Rige ere mange Bærelser, har Kristus sagt!" svarede den unge Kone, "Himmeriges Rige er det Uendelige, som Guds Kjærlighed er det! — ogsaa Dyret er en Skabning, og intet Liv troer jeg vil fortabes, men vinde af den Lyksalighed, det kan modtage og som er det nok!"

"Men mig er nu denne Verden nok!" sagde Manden, og slyngede sine Arme om sin deilige, elskelige Hustru, røg sin Cigaretto paa den aabne Altan, hvor den svale Luft var fyldt med Duften af Dranger og Nelliker; Musik og Castagnetter klang nede fra Gaden, Stjernerne blinkede ovenfra, og to Dine fulde af Kjærlighed, hans Hustrus Dine, saae paa ham med Kjærlighedens evige Liv.

"Et saadant Minut," sagde han, "er det vel værdt at fødes for, fornemme og — forsvinde!" han smilede, Hustruen løftede Haanden mildt bebreidende — og Skyen var igjen borte, de var altfor lyffelige.

Og Alt syntes at føie sig for dem til at skride frem i Hæder, Glæde og Velvære, der kom en Omvexling, men kun i Sted, ikke i Det at nyde og ret at vinde Livets Glæde og Lyst. Den

unge Mand blev af sin Konge sendt som Gesandt til det keiserlige Hof i Rusland, det var en Hæderspost, hans Fødsel og Kundskaber gav ham Ret dertil; stor Formue havde han, hans unge Kone havde bragt ham een ikke ringere, hun var Datter af den rigeste, meest anseete Kjøbmand. Et af dennes største og bedste Skibe skulde i dette Aar just gaae til Stockholm, det skulde føre de kjære Børn, Datter og Svigersøn, til Petersborg, og der blev kongeligt indrettet ombord; bløde Tæpper for Fodderne, Silke og Herlighed rundt om.

Der er en gammel Kampevis, som nok alle Danske kender: den kaldes „Kongens Søn af England,“ han ogsaa seiler paa saa kosteligt et Skib, dets Anker er indlagt med det røde Guld og hvert Toug med Silketvinde, det Skib maatte man tænke paa ved at see det fra Spanien, her var samme Pragt, samme Afskedstanke:

„Gud lade os alle med Glæde findes!“

Og Vinden blæste hurtig ud fra den spanske Kyst, Afskeden blev kun kort; i saa Uger maatte de kunne naae Maalet for deres Reise; men da de var vel ude, lagde Vinden sig, Havet blev blankt og stille, Vandet lyste, Himlens Stjerner lyste, det var som Fæstastener i den rige Kabyt.

Tilslidst ønskede man dog det vilde lufte op, blæse en god Medbør, men den blæste ikke, løftede sig Vinden, da var den altid imod, saaledes gik Uger, ja hele to Maanedes, først da blev Vinden heldig, den blæste Sydvest, de vare midt ude mellem

Skotland og Jylland, og Binden tog til, ret ligesom i den gamle Bise om „Kongens Søn af England.“

„Da blæste der Veir og mørken Sky,
De vidste dennem hverken Land eller Ly,
Saa kasted' de ud deres Anker hulb,
Men Børen blæser dennem Vesten ind for Danmark.“

Det er nu mange Tider siden. Kong Christian den Syvende sad paa den danske Throne og var da en ung Mand; Meget er skeet efter den Tid, Meget omskiftet og forandret; Sø og Mose ere blevene frodig Eng, Hede bleven dyrket Land, og i Læ af Vestjydens Huus voxer Ubletræer og Roser, men de maae søges op, thi de krybe i Læ for de skarpe Vestenvinde. Man kan derovre ret tænke sig tilbage i Tiden, længere end til Christian den Syvendes Regjering; som dengang, i Jylland, saaledes endnu, strækker sig milevidt den brune Hede med sine Kæmpegrave, sine Lustsyner, sine krydsende knolde og sanddybe Beie; Vester paa, hvor store Aløb falde i Fjordene, breder sig Eng og Mose begrændset af høie Klitter, der, lig en Alperække med savformede Toppe, løste sig mod Havet, de afbrydes kun af høie Veerskreenter, dem Søen Ar for Ar bider Kæmpe-Mundfulde af, saa at Brinker og Høider styrte som rystede ved Jordstjælv. Saaledes seer der ud i Dag den Dag, saaledes var der for de mange Aaringer tilbage, da de to Lykkelige seilede derude paa det rige Skib.

Det var sidst i September, det var Søndag og Solskins Veir, Kirkeflokkernes Lyd naaede hinanden langs Nissumfjord,

Kirkerne der staae som hugne Kampesteen, hver af dem er et Stykke Gjeld; Vesterhavet kunde rulle over dem og de skulde staae; paa de fleste mangle Taarnet, Klokkerne hænge da frit ude mellem to Bjælker. Kirketjenesten var endt, Menigheden kom fra Gudshuus ud paa Kirkegaarden, hvor dengang som endnu ikke fandtes eller findes Træ eller Busk, ikke en plantet Blomst eller en Krands lagt paa Graven; knoldede Høider vise, hvor de Døde ere jordede, et skarpt Græs, pidsket af Vinden, voger over den hele Kirkegaard; en enkelt Grav har maaskee et Monument, det vil sige en hensmuldret Træbul, tilhugget i Liigkisteform; Træstykket er hentet fra Vestegnens Skov: det vilde Hav, der voger for Kystboen de tilhugne Bjælker, Planker og Træer, som Brandingen fører i Land. Vinden og Havgusen forvitrer snart det henlagte Træstykke; en saadan Stump laae her paa en Barnegrav, og hen til den gik en af Konerne som kom fra Kirken; hun stod stille, saae paa det halvopløste Træstykke, lidt efter traadte hendes Mand til; de talte ikke et Ord, han tog hende ved Haanden og de gik fra Graven ud paa den brune Hede, over Moseland og hen imod Klitterne; længe gik de tause.

„Det var en god Prædiken idag!“ sagde Manden, „havde man ikke vor Herre, saa havde man Jngenting!“

„Ja,“ svarede Konen, „han glæder og han bedrøver! det har han Ret til! — Som imorgen havde vor lille Dreng været fem Aar, havde vi maattet beholde ham.“

„Der kommer ikke Noget ud af, at Du sørger!“ sagde

Manden. „Han er sluppen godt fra det! han er jo, hvor vi maae bede om at komme!“

Og saa talte de ikke mere og gif hen imod deres Huus mellem Klitterne; pludselig, fra en af disse, hvor ikke Marehalmene holdt Sandet, løstede sig ligesom en stærk Røg, det var et Vindstød, der borede sig ind i Klitten og hvirvlede i Veiret de fine Sanddele; der kom endnu et Vindkast, saa alle de mellem Snore ophængte udspændte Fisk slog mod Husets Muur og Alt var igjen stille; Solen brændte varmt.

Mand og Kone gif ind i Huset og var snart af Søndagsklæderne, skyndte sig saa over Klitterne, der stode som uhyre Bolger af Sand pludseligt standsede i deres Bevægelse; Klitlag og Marehalmens blaagrønne skarpe Straa gav nogen Farvevegel mod det hvide Sand. Et Par Naboer kom til, de hjalp hinanden med at faae Baadene høiere op i Sandet, Vinden blev stærkere, den var bidende kold, og da de gif tilbage over Klitterne, fygede Sand og skarpe Smaaastene dem i Ansigtet; Bolgerne løstede hvide Toppe, og Blæsten klippede den øverste Kam af saa det sproitede efter.

Det blev Alten, der lød en svulmende Susen i Luften, hylende, flagende, som en Hærskare af fortvivlende Mander, den overdøvede Havets Rullen, uagtet Fiskerhuset laae det saa nær. Sandet fygede paa Ruderne og imellem kom et Kast som skulde Huset rystes i sin Grund. Det var mørkt, dog mod Midnat vilde Maanen komme op.

Luften klaredes, men Stormen foer i al sin Vælde hen over det dybe, sortladne Hav. Fiskerfolkene havde allerede for-

længe siden lagt sig tilsengs, men det var ikke at tænke paa i det Guds Beir at luffe et Die; da bankede det paa Vinduets, Døren aabnedes og der blev sagt:

„Der staaer et stort Fartoi fast paa den yderste Revle!“ i eet Spring vare Fisserfolkene ude af Sengen og i Klæderne.

Maanen var kommen frem, det lysnede nok til at see, havde man kunnet holde Vinene aabne for Sandflugt, det var en Vind, saa man kunde lægge sig mod den og kun med stor Besvær, krybende mellem Vindkastene, kom man over Klitterne, og her fløi som Euaneduun i Luften den salte Graade og Skum op fra Havet, der som et rullende kogende Fald væltede mod Kysten. Man maatte rigtignok have et øvet Die til strax at finde Fartøiet derude; en prægtig Tomaster var det; den løftedes netop nu over Revlen, tre, fire Rabellængder udenfor den sædvanlige Havstok, den drev mod Land, stødte paa den anden Revle og stod fast. Umuligt var det at bringe Hjælp, Søen var for voldsom, den slog mod Fartøiet og hen over det. Man troede at høre Rødsfrigene, Dødsangestens Raab, man saae den travle, hjælpeløse Virksomhed. Nu kom en Sø, der, som et knusende Gjeldstykke, faldt paa Bugsprydet og dette var borte, Agterenden løftede sig høit over Vandet. To Menneſter sprang med hinanden i Søen, de forsvandt — et Nu — og en af de største Bølger, der rullede op mod Klitterne, kastede et Legeme ind paa Stranden — en Kvinde var det, et Liig maatte de troe; et Par af Fruentimmerne tumlede med hende og troede at bemærke Liv, hun blev bragt over Klitterne til Fisserhuset. Hvor var hun smuk og fiin, vistnok en fornem Dame.

De lagde hende i den fattige Seng; der var ikke Vinne-
Trevl i den, der var et Uld-Lagen at svøbe sig i, og det var
godt varmt.

Tillive kom hun, men i Feber, hun vidste slet ikke hvad
der var skeet eller hvor hun var og det var jo ogsaa godt, thi
Alt hvad hende fjært var, laae paa Havsens Bund, det gif
dem derude, som Kæmpevisen har sjunget om „Kongens
Søn af England“:

„Det var stor Vnø at see derpaa,
Det Skib sloges alt i Stykker smaa.“

Bragstumper og Spaaner skyllede i Land, hun var den eneste
Levende af dem Alle. Endnu foer Vinden hylende hen over
Kysten, nogle Dieblif havde hun Ro, men snart kom Smertor
og Skrig, hun slog sine to deilige Dine op, sagde nogle Ord,
men Ingen her kunde forstaae det.

Og da, for Alt hvad hun havde lidt og stridt, holdt
hun i sine Arme et nyfødt Barn; det skulde have hvilet paa
Bragtseng, med Sillegardiner, i det rige Huus! det skulde
med Jubel have været hilset til et Liv rigt paa alle Jordens
Goder, og nu havde Vor Herre ladet det fødes i den fattige
Braa! ikke engang et Kys fik det af sin Moder.

Fiskerkonen lagde Barnet op til dets Moders Bryst, og
det laae ved et Hjerte, som ikke længer slog, hun var død.
Det Barn, som Rigdom og Lykke skulde have opammet, var
kastet ind i Verden, kastet af Søen ind i Klitterne, for at prøve
den Fattiges Lod og tunge Dage.

Og altid kommer os her i Sind den gamle Sang:

„Den Kongens Søn hannem randt Taare paa Kind,
 Christ bedr't, jeg kom for Bøbbjerg ind!
 Jeg er nu kommen saa ilde at holde!
 Men var jeg kommen i Herr Bugges Lehn,
 Da havde mig røvet hverken Ridder eller Svend!“

Lidt Syd for Nissumfjord, paa den Strand Hr. Bugge engang havde kaldt sin, var Skibet strandet; de haarde, umenneskelige Tider, da Vestkystens Beboere øvede Ondt, som man siger, mod den Strandede, var længst forbi, Kjærlighed og Hjertelag. Dpoffrelse for de Skibbrudne fandtes der som den i vor Tid lyser frem i de ædleste Træk; den døende Moder og det elendige Barn vilde have mødt Omhu og Pleie, hvorhen „Børen havde blæst“, men intetsteds inderligere, end hos den fattige Fiskerkone, som endnu igaar stod med tungt Hjerte ved Graven, der gjemte hendes Barn, der i Dag vilde have fyldt sit femte Aar, om Gud havde forundt det at leve.

Ingen vidste, hvem den fremmede, døde Qvinde var, eller hvorfra hun kom. Skibets Stumper og Spaaner mælede ikke derom.

I Spanien, i det rige Huus, indtraf aldrig Brev eller Budskab om Datter eller Svigersøn; de vare ikke komne til deres Bestemmelsessted; stærke Storme havde raset i de sidste Uger; man ventede i Maaneder. — „Total forliist; Alle omkomne!“ det vidste de.

Men ved Huusby-Klitter, i Fiskerens Huus, havde de nu en lille Purk.

Hvor Gud beskerer Joden for To, finder den Tredie vel ogsaa Lidt til et Maaltid; og nær ved Havet er nok en Net Fisk for sulten Mund. Jørgen blev den Lille kaldt.

„Han er vist et Jødebarn!“ sagde man „han seer saa sort ud!“ „Han kan ogsaa være en Italiener eller Spanier!“ sagde Præsten. Alle de tre Folkesfærd syntes Fiskerkonen kom ud paa Gæt og trøstede sig med, at Barnet var christent døbt. Drengen trivedes, det adelige Blod holdt Varme og fik Kræfter ved den fattige Kost, voxte til i det ringe Huus; det danske Tungemaal blev hans Tungemaal, som Bestjyden taler det. Granatfjærnen fra Spaniens Jordsmon blev Marehalmens Plante paa Jyllands Vestkyst, dertil kan et Menneske drive det! til dette Hjem flamrede han sig med sit Livs aarlange Rødder. Sult og Kulde, Fattigmands Trang og Rød skulde han prøve, men ogsaa Fattigmands Glæde.

Barndomstiden for Enhver har sine Lyshøider, der siden straalet gennem hele Livet. Hvor fuldt op havde ikke han til Lyst og Leg; hele Strandbredden, milevidt, laae med Legetoi: et Mosaisk af Rullesteen, røde som Koraller, gule som Rav, og hvide, rundede som var det Fugleæg; alle Farver, og alle flegne og glattede af Havet. Selv det udtørrede Fiske skelet, de i Binden tørrede Vandplanter, Tangen skinnende hvid, lang og smal som Bændler, flagrende mellem Stenene; Alt var til Leg og Lyst for Diet og for Tanken; og Drengen var et opvakt Barn, mange og store Gvner laae gjemte i ham. Hvor kunde han huske Historier og Viser han fik at høre, og fingernem var

han! af Stene og Skaller satte han hele Fartøier sammen og Billeder, man kunde pynte Stuen med; han kunde underlig snitte fine Tanker ud i en Pind, sagde hans Pleiemoder, og Drengen var dog endnu lille! deilig klang hans Røst, Melodier gik ham strax over Tungen. Der vare mange Strænge spændte i det Bryst, de kunde have klinget ud i Verden, var han bleven stillet andetsteds, end i Fiskerhuset ved Vesterhavet.

En Dag strandede her et Skib, der drev i Land en Kasse med sjældne Blomstersvibler; nogle tog man og puttede i Gryden, man troede, at de vare til at spise, andre laae og raadnede i Sandet, de kom ikke til deres Bestemmelse at udfolde den Farvepragt, den Herlighed, der laae i dem — vilde det gaae Jørgen bedre? Blomsterløgene var det snart forbi med, han havde Aaringer endnu at prøve.

Det faldt aldrig ham eller nogen af de Andre derovre ind, hvor eensom og eensformigt Dagen gik, der var fuldt op at gjøre, at høre og see. Havet selv var en stor Lærebog, hver Dag frembød den et nyt Blad, Havblis, Døning, Ruling og Storm; Strandinger vare Glandspunkterne; Kirkegangen stod som Gæstbesøg, dog af Besøg var eet hjemme i Fiskerhuset særligt kjærkommen, det gjentoges to Gange om Aaret, det var Besøget af Morbroder, Aalebonden fra Fjaltring oppe nær Bovbjerg; han kom med rødmalet Bogn, fyldt med Aal, Bognen var luffet til som en Kiste og bemalet med blaae og hvide Tulipaner; blev trukken af to blakkede Stude og Jørgen fik Lov at kjøre dem.

Allebonden var det gode Hoved, den muntre Gjest, en Bimpel førte han med sig fuld af Brændeviin, Enhver fik en Snaps af den, eller en Kaffe kop fuld, dersom det skortede paa Glas, selv Jørgen, i hvor lille han var, blev given et godt Fingerbøl fuldt, det var for at holde paa den fede Al, sagde Allebonden og fortalte saa altid den samme Historie og naar man løe af den, fortalte han den strax om igjen for de samme Folk; det gjorde alle snaksomme Personer, og da Jørgen i hele sin Opvæxt og ind i Manddoms Aar tog Anvendelse og Talemaade af den Historie, saa maae vi vel høre den.

„Ude i Aaen gif Alene og Alenoder sagde til sine Døttre, da de bade om at maatte gaae alene et lille Løb op ad Aaen: „Gaae ikke forlangt! let kommer den fæle Alenstanger og tager Eder Allesammen!“ — men de gif forlangt og af otte Døttre kom kun tre hjem igjen til Alenoder; og de jamrede: „vi vare bare gaaede lidt udenfor Døren, saa kom den fæle Alenstanger og stak vore fem Søstre ihjel!“ — „De komme nok igjen!“ sagde Alenoder. „Nei!“ sagde Døttrene, „for han flaaede dem, skar dem i Stykker og stegte dem.“ — „De komme nok igjen!“ sagde Alenoder. „Ja, men han aad dem!“ — „De komme nok igjen!“ sagde Alenoder. „Men saa drak han Brændeviin ovenpaa!“ sagde Døttrene. „Au, au! da komme de aldrig igjen!“ hylede Alenoder. „Brændevinet begraver Alen!“

„Og derfor skal man altid drikke sin Brændeviins-Snaps til den Ret!“ sagde Allebonden.

Og denne Historie blev Glittergulds-Traaden, Humeurets

Traad i Jørgens Liv. Ogsaa han vilde gjerne udenfor Døren, „lidt op ad Aaen“, det vil sige med Fartoi ud i Berden, og Moder sagde som Aalemoder, „der ere mange slemme Mennesker, Aalestangere!“ men lidt udenfor Klitterne, bare lidt ind i Heden, maatte han dog; og det skulde han komme. Fire fornøielige Dage, de lyseste i hele hans Barndoms Liv, oprullede; al Jyllands Deilighed, Hjemmets Glæde og Solskin laae i disse; han skulde til Gilde — Begravelses-Gilde var det rigtignok.

En velhavende Slægtning af Fiskerfamilien var død; Gaarden laae ind i Landet, „Øster paa, en Streg mod Nord“, som det hed. Fader og Moder skulde derover og Jørgen med. Fra Klitterne over Hede og Moseland kom de til den grønne Eng, hvor Skjærumaa skar sig Bei, Aaen med de mange Aal, hvor Aalemoder boede med sine Døttre, dem, de slemme Mennesker stangede og skar i Stykker; dog bedre havde nok Menneskene tidt ikke handlet mod deres Medmennesker; ogsaa Hr. Ridder Bugge, som nævnedes i den gamle Vise, blev myrdet af onde Mennesker, og i hvor god han selv kaldes, vilde han jo dog have slaaet ihjel Bygmesteren, der reiste ham Slot med Taarn og tykke Mure, netop der, hvor Jørgen med sine Pleieforældre stod, hvor Skjærumaa falder i Nissumsfjord. Boldbassen var endnu at see, de røde Muurbrokker rundt om. Her havde Ridder Bugge, da Bygmesteren var afreist, sagt til sin Svend, „gaa efter ham og siig: Mester, Taarnet helder! vender han sig, saa slaaer Du ham ihjel og tager Pengene, han fik af mig, men vender han sig ikke, da lad ham drage

i Fred;" og Svenden adlød, og Bygmesteren svarede: „ikke helder Taarnet, men en Gang vil der komme Vester fra en Mand i en blaa Kappe, han vil faae det til at helde!" og det skete hundred Aar derefter, da brød Vesterhavet ind og Taarnet faldt, men Gaardens Eier, Prebjørn Gyldestjerne, byggede sig høiere oppe, hvor Engen slipper, en ny Gaard, og den staaer endnu, og det er Nørre-Bosborg.

Der forbi skulde Jørgen med sine Pleiesforældre, hvert Sted herovre havde man fortalt ham om i de lange Vinter-aftener, nu saae han Gaarden med dens dobbelte Grave, Træer og Buske, Bolden, overgroet med Bregner, løftede sig derinde! men deiligst var de høie Lindetræer, de naaede lige op til Tagryggen og fyldte Luften med den sødeste Duft. Mod Nordvest, i Hjørnet af Haven, stod en stor Busk med Blomster som var det Vintersnee i det Sommergrønne; det var en Hyldebusk, den første, Jørgen havde seet saaledes blomstre; den og Lindetræerne blev gennem alle Aaringer i Minde, Danmarks Duft og Deilighed, som Barnesjælen „gjemte for den gamle Mand!"

Reisen gik strax videre og mere beqvem, thi netop ud for Nørre-Bosborg, hvor Gyldestjerne stod i Blomster, kom han op at age, de mødte andre Gjester, der skulde til Begravelsesfesten, og med disse kom de til Bogus, rigtignok maatte de alle Tre sidde bag i, paa en lille Trækiste med Jernbeslag, men det var dog bedre, end at gaae, meente de. Kjørselen gik hen over den knoldede Hede; Studene, som trak, standsede imellem,

hvor der kom en frisk Græsplet mellem Lyngen, Solen skinnede varmt, og underligt var det at see langt ude, en Røg, der bølgede, og dog var den klarere end Luften, man saa igjennem den, det var som Lysstraalerne rullede og dandsede hen over Heden.

„Det er Lokemanden, som driver sin Faarehjord,“ sagde de og det var nok sagt for Jørgen, han syntes, at kjøre lige ind i Eventyrenes Land og var dog i Virkeligheden. Hvor var her stille!

Udstrakt og stor laae Heden, men som et heelt kosteligt Teppe; Lyngen stod i Blomster, de cypressgrønne Enebærbuske og friske Eggestud kom som Bouquetter frem i Heden Lyng; her var saa indbydende til at boltre sig, var kun ikke de mange giftige Hugorme! om dem talte man og om de mange Ulve, her havde været, hvorfor ogsaa Herredet kaldtes Ulvborg Herred. Den Gamle, som kjørte, fortalte fra sin Faders Tid, hvorledes herude Hestene tidt havde stridt en haard Strid med de nu udryddede vilde Dyr, og at en Morgenstund han kom herud, stod en af Hestene og traadte paa en Ulv, den havde dræbt, men Kjødet var heelt gaaet af Hestens Been.

Altfor hurtig gik Veien over den knoldede Hede og gjennem det dybe Sand. De holdt ved Sørgehuset, hvor der var fuldtop af Fremmede, inde og ude; den ene Vogn stod ved den anden, Heste og Dyr gik paa den magre Græsning; store Sandklitter, ligesom hjemme ved Vesterhavet, løftede sig bag Gaarden, strakte sig vidt og bredt! hvorledes vare de komne

herop, tre Mile ind i Landet og lige saa høie og mægtige som de ved Stranden? Vinden havde løftet og flyttet dem, de havde ogsaa deres Historie.

Psalmer bleve der sjungne, grædt blev der ogsaa, af et Par Gamle, ellers var Alt saa fornøieligt, syntes Jørgen, her var Mad og Drikke fuldt op; de deiligste fede Al og paa dem skal man drikke Brændeviins-Snaps, „den sætter Alen!“ havde Alebonden sagt, og de Ord kom rigtig nok her til Gjerning.

Jørgen var inde og Jørgen var ude; paa tredie Dag sølte han sig hjemme her som i Fisserhuset og paa Klitterne, hvor han havde levet alle sine tidligere Dage. Her paa Heden var rigtignok anderledes rigt, her myldrede med Lyngblomster og med Revlinger og Blaabær, de vældede frem saa store og saa søde, man kunde ordenligt mase dem ud med Foden, saa Lyngen dryppede med den røde Saft.

Hist laae en Kæmpegrav, her en anden; Røgstotter løftede sig i den stille Luft, det var Hedebrand, sagde man, den lyste deiligt ud paa Aftenen.

Nu kom den fjerde Dag og saa var Begravelses-Gildet ude — de skulde fra Landklitterne til Strandklitterne.

„Bore ere dog de rigtige!“ sagde Fader, „disse have ingen Magt!“

Og der blev talt om hvorledes de vare komne her, og det var Altsammen meget forstaaeligt. Ved Stranden var fundet et Liig, Bønderne havde lagt det i Kirkegaarden, da begyndte Sandflugten, Havet brød voldsomt ind, en flog Mand i Sognet raadede til at aabne Graven og

see efter, om ikke den Jordeede laae og sugede paa sin Tømmelfinger, thi da var det en Havmand de havde begravet, og Havet vilde bryde op for at hente ham; Graven blev aabnet, han laae og sugede paa Tømmelfingeren, og saa fik de ham strax paa en Karre, to Dyr spændtes for, og som bræmseskudne fore de med ham over Hede og Mose ud i Havet, da holdt Sandflugten op, men Klitterne staae endnu. Alt det hørte og gjemte Jørgen, fra de lykkeligste Dage i sin Barndomstid: Dagene ved Begravelses-Gildet.

Deilig var det at komme ud, see nye Egne og nye Mennesker, og han skulde komme mere ud. Han var ikke fjorten Aar, et Barn endnu; han gik med Fartøi, kom ud at kjende hvad Verden giver; prøvede ondt Veir, haard Sø, ondt Sind og haarde Mennesker; han blev Kabytdreng! ringe Koft, kolde Nætter, Lamp og Raveslag vankede, da var der Noget i hans høiadelige spanske Blod, der kogte op, saa at vrede Ord skummede ham om Munden, men det blev nok klogest at tage dem i sig igjen, og det var en Fornemmelse som for Aalen at flaaes, skæres og lægges paa Pande.

„Jeg kommer igjen!“ sagde det inden i ham. Den spanske Kyst, hans Forældres Fædreland, Byen selv hvor de havde levet i Velstand og Lykke fik han at see, men han vidste ikke om Hjemstavn og Slægtskab, Familien vidste endnu Mindre om ham.

Den sølle Skibsdreng fik heller ikke Lov at gaae i Land, — dog den sidste Dag Fartøiet laae her, kom han paa

Landjorden; der skulde gøres Indkjøb, og han slæbe det ombord.

Der stod Jørgen i usselige Klæder, de saae ud som de vare vaskede i Grøsten og tørret i Skorstenen; første Gang saae han, Klitboen, en stor Stad. Hvor var dog Husene høie, Gaderne snevre, myslrende med Menneſker, nogle trængte sig her, nogle der, det var som en heel Malſtrøm af Byſolt og Bønder, Munke og Soldater; der var en Skraalen, en Skrigen, en Klingen af Klokker paa Uesler og Muulæsler, Kirkeflokkerne ringede med! der lød Sang og Klang, Hamren og Banſken, for hver Profeſſion havde ſit Værkſted i Døren eller paa Fortoget, og ſaa brændte Solen ſaa hedt, Luften var tung, det var ligesom man var kommen ind i en Bagerovn fuld af Skarnbaſſer, Oldenborrer, Bier og Fluer, det ſummede og det ſurrede; Jørgen vidſte hverken hvor han gik eller ſtod. Da ſaae han lige foran ſig Domkirkeſ mægtige Portal, Lyſene ſtraalede ud fra de halvdunkle Hvalvinger, og der kom en Duft af Røgelse. Selv den fattigſte Tigger i Pjalter vovede ſig op ad Trappen derind. Matroſen, ſom Jørgen fulgte med, lagde Beien gjennem Kirken, og Jørgen ſtod i Helligdommen. Brogede Billeder ſtraalede fra gylden Grund. Gudsmoder med Jeſubarnet ſtod paa Altret mellem Blomſter og Lyſ; Præſter i Høitidsklæder ſang, og ſmukke, pyntede Chordrenge ſvingede Solv-Røgelsekar; det var en Herlighed, en Pragt at ſee, det gjennemſtrømmede Jørgenſ Sjal, overvældede ham; hanſ Forældres Kirke og Tro omſluttede ham og ſlog en Accord i hanſ Sjal, ſaa Taarer ſtod ham i Dinene.

Fra Kirken gif det tiltorvs, han fik en Deel Kjøffen- og Madvarer at slæbe paa; Veien var ikke kort, træt blev han og saa hvilede han udenfor et stort, prægtigt Huus, der havde Marmorpiller, Statuer og brede Trapper; han lænede sin Byrde op til Muren der; da kom en galoneret Portner, løstede sin sølvbeslagne Stof imod ham og jog ham bort, ham — Husets Barnebarn, men det vidste Ingen der; han aller- mindst.

Og saa kom han ombord, blev puffet og fik haarde Ord, lidt Sovn og meget Arbeide — saa havde han prøvet det! og det skal være saa godt at døie Ondt i Ungdommen, siger man, — ja, naar Alderdommen da bliver god.

Hans Hyretid var ude, Fartøiet laae igjen ved Ring-fjordingfjord, han kom iland og hjem til Huusby-Klitter, men Mo'er var død mens han havde været paa Reise.

Det blev en streng Vinter som fulgte; Sneestorme foer over Hav og Land, man kunde ikke ase sig frem. Hvor forskjelligt var det ikke dog fordeelt i denne Verden! saadan isnende Kulde og flygende Snee her, mens i Spaniens Land var brændende Solhede, ja altfor stærk, og dog, naar det en Dag her hjemme var rigtigt frostklart og Tørgen saae Svanerne i store Flokke flyve fra Havet, over Nissum-fjord op mod Nørre-Bosborg, syntes han, at her traf man dog bedst Veiret og her var ogsaa Sommer-Deilighed! i Tanterne saae han da Heden blomstre og myldre med modne, saftige Bær; Lindetrærne og Hyldebussen ved Nørre-Bos-

borg stod i Blomster; derhen maatte han dog engang endnu.

Det lakkede mod Foraaret, Fiskeriet begyndte, Jørgen hjalp, han var voget i det sidste Aar; og raft til sin Gjerning; Liv var der i ham, svømme kunde han, træde Blande, vende og boltre sig derude, tidt blev han varet at vogte sig for Makrelstimerne; de tage den bedste Svømmer, trække ham under Bandet, æde ham og saa er han væk, men det blev nu ikke Jørgens Lod.

Hos Naboen i Klitterne var en Dreng, Morten, med ham kom Jørgen godt ud af det og de tog begge Hyre paa et Fartoi til Norge, gik ogsaa til Holland, og der var aldrig Noget udstaaende mellem de To, men der kan jo let komme og er man lidt heftig af Naturen, saa gjør man let noget for stærke Gebærder, det gjorde Jørgen engang, da de ombord kom op at fjævles om Ingenting; de sad just bag Kabysluffet og spiste af et Leersad, de havde mellem sig, Jørgen holdt sin Goldefniv i Haanden, løstede den mod Morten, men blev i det samme fridhvid og saae fæl ud af Dinene. Og Morten sagde bare:

„Saa Du er af det Slags, der vil bruge Kniven!“ —

Knap var det sagt, før Jørgens Haand igjen var nede, han talte ikke et Ord, spiste sin Mad og gik til sin Dont; da de kom fra Arbeidet, gik han hen til Morten og sagde: slaa mig kun lige i Ansigtet! jeg har fortjent det! jeg har ligesom en Gryde i mig, der koger op!“

„Rad det nu være godt!“ sagde Morten, og derpaa var de næsten dobbelt saa gode Venner; ja da de siden kom hjem i det jydsk Land ved Klitterne og fortalte om hvad der saadan var passeret, blev ogsaa det nævnet; Jørgen kunde fuge over, men han var en ærlig Gryde alligevel! „Jyde er han jo ikke! Jyde kan man ikke kalde ham!“ og det var nu vittigt talt af Morten.

Unge og sunde vare de begge To, velvorne og med stærke Lemmer, men Jørgen var den Smidigste.

Oppe i Norge drager Bønderfolket til Sæters og fører Dvæget paa Græsning i Høiderne, paa Jyllands Vestsyst har man inde i Klitterne opreist Hytter, tømrede af Brag og belagte med Hedetørv og Lynglag, Sovesteder strække sig Stuen rundt, og her sove, bygge og boe i den tidlige Foraars-tid Fiskerfolket, Hver har sin „Wsepige“ som hun kaldes, og hendes Hverv er at sætte Mading paa Krogen, modtage Fiskerne ved Landstigningen med varmt Ol og skaffe dem Mad, naar de trætte komme tilhuse. Wsepigerne slæbe fra Baaden Fiskene, skære disse op og har Meget at gjøre.

Jørgen, hans Fader, et Par andre Fiskere og deres Wsepiger havde Huusrum sammen; Morten boede i det næst ved.

Nu var der en af Pigerne, Else, hende havde Jørgen kjendt fra hun var lille, de To kom meget godt ud af det, de mødtes i Sindelag i mange Ting, men vare lige modsatte at see paa, han var bruun i Skindet og hun hvid, med hor-

gult Haar; hendes Dine vare saa blaae som Havvandet i Solfin.

En Dag som de gik sammen og Jørgen holdt hende i Haanden, det inderligt og fast, sagde hun til ham: „Jørgen, jeg har Noget paa mit Hjerte! lad mig være Usepige hos Dig, for Du er mig som en Broder, men Morten, hvem jeg er blyt af, han og jeg ere Kjærestefolk, — men det er nu ikke værdt at snakke om til de Andre!“

Og det var for Jørgen ligesom om Klitsandet rørte sig under ham, han sagde ikke et Ord, men nikkede, og det betyder det samme som ja; mere behøvedes der ikke; men han følte lige med Gæt i sit Hjerte, at han ikke kunde udstaae Morten — og, jo længere han tænkte derover, saaledes havde han aldrig før tænkt paa Else, des klarere blev det, at Morten havde stjaalet fra ham det Eneste, han holdt af og det var rigtignok Else, nu var det gaaet op for ham.

Er det nogenlunde bevæget Sø og Fisserne vende hjem med deres Fartoi, see dem da sætte over Revlerne: een af Golkene staaer opreist forud, de Andre give Agt paa ham, sidde med Alarnerne, som de, foran Revlen, bruge udad, til han giver dem Tegn at nu kommer den større Bølge der løfter Baaden over, og den løstes, saa at man fra Land seer Kjolen af den, i næste Nu er hele Fartøiet skjult af Søerne foran, ikke Baad, ikke Golk eller Mast er at øine, man skulde troe Havet havde slugt dem, et Dieblif efter komme de som var

det et mægtig Sodyr der frablede op ad Volgen, Aalestængerne røre sig som dets bevægelige Been; ved anden og tredie Revle gaaer det som ved den første, og nu springe Fiskerne i Vandet, drage Baaden i Land, hvert Volgeslag hjælper dem og giver et godt Sæt, til de have den ude af Havstøffen.

En feil Ordre udenfor Revlen, en Nølen, og de lide Skibbrud.

„Saa var det forbi med mig og med Morten ligedan!“ Den Tanke kom hos Jørgen ude paa Søen, hvor just hans Pleiefader var bleven alvorlig syg. Feberen knugede ham; det var lidt ud for den yderste Revle, Jørgen sprang op forud:

„Fader, lad mig!“ sagde han og hans Diekast gled hen over Morten og over Søerne, men idet hver Aale rørte sig for de stærke Tag og den størsteølge kom, saa han sin Faders blege Ansigt og — kunde ikke lyde sin onde Indskydelse. Baaden kom vel over Revlerne og i Land, men den onde Tanke laa ham i Blodet, det kogte og opkogte hver lille Bitterheds-Drope, der floskede i hans Grindring fra Kammerats-Tiden, dog kunde han ikke snøe Twinde deraf og saa lod han være. Morten havde spoleret ham, det følte han og det var jo nok til at blive ham hadesfuld. Et Par af Fiskerne lagde Mærke dertil, men Morten ikke, han var ligesom altid før, hjælpsom og snaksom, lidt formeget af det sidste.

Jørgens Pleiefader maatte lægge sig tilfængs, det

blev Sotteseng, han døde Ugen efter — og saa fik Jørgen i Arv Huset henne bag Klitterne, et ringe Huus kun, men det var altid Noget, saa Meget havde Morten ikke.

„Nu tager Du vel ikke Hyre meer, Jørgen! men bliver altid hos os!“ sagde en af de gamle Fiskere.

Den Tanke havde Jørgen ikke, han tænkte just paa at see sig igjen lidt om i Verden. Aalebonden fra Tjaltring havde en Morbro'er oppe i „Gammel-Skagen“, han var Fisker, men dertil velstaaende Kjøbmand som havde Fartoi; det skulde være saadan en yndig, gammel Mand, ham var det nok værdt at staae i Tjeneste hos. Gammel-Skagen ligger nordligst oppe i Jylland, saa langt borte fra Huusby-Klitter, som man her i Landet kan komme, og det var nok det Jørgen meest syntes om, han vilde ikke engang blive til Elses og Mortens Bryllup, der skulde holdes om et Par Uger.

Det var uflog Gjerning at tage afsted, meente den gamle Fisker, nu havde Jørgen Huus, Else blev nok stemt for heler at tage ham.

Jørgen svarede saa stumpet derpaa, det var ikke let at faae fat i hans Tale, men den Gamle førte Else til ham: hun sagde ikke Meget, men det sagde hun:

„Du har Huus! det maa man lægge i Eftertanken!

Og Jørgen lagde Meget i Eftertanke.

Havet har svære Søer, Menneskehjertet har dem endnu sværere, der gif mange Tanker, stærke og svage iblandt, gennem Jørgens Hoved og Sind, og han spurgte Else:

„Om nu Morten havde et Huus saa godt som jeg, hvem af os tog Du da helst?

„Men Morten har ikke og faaer ikke!“

„Men vi tænke os nu, at han fik!“

„Ja, saa tog jeg vel Morten, for saadanne har jeg det nu! men Det kan man ikke leve af!“

Dg Jørgen tænkte derover den hele Nat. Der var Noget i ham, han kunde ikke selv gjøre sig Rede derfor, men han havde en Tanke, der var stærkere end hans Kjærlighed til Else; — og saa gik han til Morten, og hvad han der sagde og gjorde havde han vel betænkt, han overlod ham paa de billigste Billaar Huset, selv vilde han tage Hyre, det lystede ham saa. Dg Else kysede ham midt paa Munden da hun hørte det, for hun holdt jo meest af Morten.

I den tidlige Morgen vilde Jørgen afsted. Aftenen forud, det var allerede sild, fik han Lyst til endnu engang at besøge Morten, han gik, og mellem Klitterne mødte han den gamle Fisker, der ikke syntes om Afreisen, Morten maatte nok gaae med et Andenab syet i Buxerne, sagde han, siden Pigerne bleve saa hart forliebte i ham. Jørgen slog den Tale hen, sagde Farvel og gik til Huset hvor Morten boede; han hørte høiroftet Tale derinde, Morten var ikke alene; Jørgen var vankelmødig, Else vilde han mindst træffe sammen med, og naar han ret betænkte det, vilde han heller ikke, at Morten nok engang skulde sige ham Tak, og saa vendte han om igjen.

Næste Morgen, før Dag, snørede han sin Bylt, tog sin Madæske og gik ned ad Klitterne mod Havstøffen, der var lettere at komme frem end paa den tunge, sandede Bei, desuden fortere, thi han vilde først til Fjaltring, ved Bovbjerg, hvor Malebonden boede, hvem han havde lovet et Besøg.

Havet var blankt og blaat, Skaller og Konchylier laae der, hans Barne-Legetøi knasede under Fødderne. — Idet han gik, sprang hans Næse op at bløde, det var en ringe Ting kun, men den kan ogsaa have Betydning; et Par store Bloddraaber faldt paa hans Ærme; han vaskede dem af, standfede Blodet og syntes ordenlig at Tabet deraf havde gjort ham lettere i Hoved og Sind. Der blomstrede i Sandet lidt Strandkaal, han brød en Green af og stak i Hatten; freidig og glad vilde han være; det gik ud i den vide Verden, „ud af Døren lidt op ad Aaen!“ som Malebornene vilde det! „Tager Eder iagt for de slemme Menneffer, de stange, flaae, skære istykker og lægge Eder paa Bænde!“ gjentog han for sig selv og loe derved, han slap vel nok heelskindet gjennem Verden; godt Mod er et godt Bærg!

Solen var allerede høit oppe, da han nærmede sig det smalle Indløb fra Vesterhavet til Nissumfjord; han saae tilbage, og øinede et godt Stykke borte To til Hest, Andre fulgte, de skyndte sig, ham kom det ikke ved.

Færgebaaden laae paa den anden Side af Indløbet; Jørgen raabte til den kom, steg saa ombord, men før han med Roerfarlen var midtvejs, kom de Mænd, som

saa iilsomt havde skyndt sig, de raabte, de truede og nævnede Dyrighedens Navn. Jørgen forstod ikke hvad det betød, men meente at det var bedst at vende om; tog selv et Tag i den ene Aare og roede tilbage; i samme Dieblis sprang Gølkene i Baaden og før han vidste Noget, slog de et Loug om hans Hænder.

„Din onde Gjerning vil koste Dig dit Liv!“ sagde de; „godt, at vi fik Dig fat!“

Det var hverken meer eller mindre end et Mord, han beskyldtes for at have begaaet. Morten var funden stukken med en Kniv i Halsen; en af Fiskerne havde igaar Aftes sildig mødt Jørgen, der gik hen til Morten; det var ikke første Gang at Jørgen havde løftet Kniv mod ham, vidste man; han maatte være Morderen, det var nu om at faae ham vel i Forvaring; Ringkjøbing var det rette Sted, men Veien var lang, Binden stik Vest, ingen halv Time brugte de til at sætte over Fjorden mod Skjærumaa og derfra havde de kun en Fjerdingvei til Nørre-Bosborg, som var en stærk Gaard med Volde og Grave. I Baaden var en Broder til Ladefogden derovre, han meente, de fik nok Lov indtil videre at sætte Jørgen der i Hullet, hvor Taterstien Långemargrethe havde siddet for sin Henrettelse.

Jørgens Forsvar blev ikke hørt, et Par Bloddraaber paa hans Skjorte talte viskere imod ham; sin Uskyldighed var han sig bevidst, og da det ikke kunde komme til Retsfærdiggjørelse her, saa gav han sig hen i sin Skjæbne.

De steg i Land netop ved det gamle Boldsted, hvor Ridder Bugges Gaard havde staaet, her hvor Jørgen med sine Pleiesforældre havde vandret til Gilde, Gravgildet, de fire livsalige, lyseste Barndomsdage. Han førtes igjen den samme Vej hen over Engen op til Nørre-Bosborg, og der stod i fuld Blomstring Hyldekrædet, de høie Linde duftede, han syntes at have været her den Dag igaar.

I den vestre Bygning af Gaarden er en Nedgang under den høie Trappe, her kommer man ind i en lav, hvælvet Kjelder, og derfra var Langelmargrethe ført til Retterstedet; hun havde ædt fem Børnehjerter og troede paa, at havde hun faaet to til, saa havde hun kunnet flyve og gjort sig usynlig. Der var i Muren et lille, rudeløst, snevert Lusthul; de duftende Linde udenfor mægtede ikke at sende en Smule Bederqvælgelse, Alt var raat og muggent herinde; kun en Brig stod her, men en god Samvittighed er en god Hovedpude, ja saa kunde jo Jørgen ligge blødt.

Den planketykke Dor var lukket, en Jernstang skudt for, men Overtroens Mare kryber gennem et Noglehul, paa Herregaarden og i Gisserhuset, sagtens herind hvor Jørgen nu sad og tænkte paa Langelmargrethe og hendes Ugjerninger; hendes sidste Tanker havde fyldt dette Rum, Natten før Henrettelsen; han huskede paa al den Trolddom her i gammel Tid var øvet, da Herremanden Svanwedel boede her, og det var jo vel bekendt hvorledes endnu Bindehunden, som stod paa Broen, hver Morgen blev funden hængt i sin Lænke ud over Rækværket. Alt fyldte og gennemisnede Jørgen, dog een

Solstraale fra dette Sted lyste ind i ham udefra, og det var Erindringen om den blomstrende Hyld og Lindetræerne.

Længe sad han ikke her, han fortes til Ringkjøbing, hvor Fængslet blev ligesaa strengt.

De Tider vare ikke vore; Fattigmand havde det haardt; det var endnu ikke forvundet, at Bøndergaarde og Bønderbyer gif op i nye Herregaarde, og under dette Regimente blev Rudst og Ejener Virkedommer, der kunde for en ringe Forseelse domme fattig Mand til Boeslodsfortabelse og til at pidskes til Ragen; endnu fandtes her En og Anden af disse, og i det jydsk Land, langt fra Kongens Kjøbenhavn og de oplyste, velsindede Styrere, gif Loven tidt endnu som den kunde, og det var det Mindste, at Tiden drog ud for Jørgen.

Bitterligt foldt var det hvor han sad, naar vilde det faae Ende? Uforskyldt var han kastet ind i Fortrød og Glendighed, det var hans Lod! hvorledes den havde været ham beskaaret heri Verden, fik han nu Tid til at tænke over; hvorfor var han bleven stillet saaledes? Ja, det vilde klare sig „i det andet Liv“, det, der visse ligt venter os! den Tro var voget fast hos ham i det fattige Huus; hvad i Spaniens Fylde og Solskin ikke lyste ind i hans Faders Tanke, blev ham i Kulde og Mørke Fortrosthedslys, Guds Naadegave, og den er aldrig Skuffelse.

Nu lod Foraarsstormene sig mærke. Vesterhavets Rullen horer man milevidt inde i Landet, men først naar Stormen har lagt sig, den lyder som svære Bogue i hundredviis fjorte over en haard, underhulet Bei; Jørgen horte det inde i sit Fængsel og det var en Afvegling; ingen gamle Melodier kunde

gaae dybere til Hjertet, end disse Toner, det rullende Hav, det frie Hav, hvor man blev baaren gjennem Verden, fløi med Vindene, og hvor man end kom hen, man havde med sig sit eget Huus, ligesom Sneglen har sit; man stod altid paa egen, altid paa Hjemmets Grund, selv i fremmed Land.

Hvor lyttede han til den dybe Rullen, hvor rullede ikke Tanken Grindringer op; „fri, fri! lyksaligt at være fri, selv uden Saaler i Skoene og med lappet Blaargarns Skjorte!“ Enkelte Gange blussede det i ham derved og han slog med knyttet Næve mod Muren.

Uger, Maaneder, et heelt Aar var gaaet, da greb man en Kjeltring Niels Tyv, „Hesteprangeren“ blev han ogsaa kaldet, og da — kom de bedre Tider, det blev vitterligt hvad Uret Jorgen havde lidt.

Nord for Ringkjøbing Fjord, hos en Huusmand der havde Krohold, var, om Eftermiddagen før Jorgens Afreise fra Hjemmet og Mordet skete, Niels Tyv og Morten trufsen sammen, der blev druffet et Par Glas, og de skulde ikke gaae nogen Mand i Hovedet, men de satte dog Mundklæderet lidt for meget i Gang paa Morten, han snakkede stort op, fortalte, at han havde faaet sig en Gaard og skulde giftes, og da Niels spurgte om Pengene dertil, slog Morten hovmodig paa sin Lomme:

„De ere der hvor de skulle være!“ svarede han.

Dette Skryderi kostede ham Livet; da han var gaaet, fulgte Niels efter og stak ham med en Kniv i Halsen, for at tage Pengene der ikke fandtes.

Det blev sat vidtløstigt ud fra hinanden, og er det nu nok at vide at Jørgen kom paa fri Fod, men hvad erholdt han i Erstatning for hvad han havde lidt i Aar og Dag, i Fængsel, Kulde, stødt bort fra Menneskene; ja, der blev sagt ham, at det var en Lykke at han var ufskyldig, nu kunde han gaae. Borgemeesteren gav ham ti Mark i Rejsepenge og flere af Byens Borgere gav ham Al og god Mad, der var ogsaa gode Mennesker! ikke Alle „stange, flaae og lægge paa Pande!“ men det Bedste ved det Hele var at Kjøbmand Brønne fra Skagen, ham hos hvem Jørgen for et Aar siden vilde have taget Hyre, netop i de Dage var i Grende nede i Ringkjøbing; han hørte om den hele Sag, Hjerte havde han, forstod og følte hvad Jørgen havde lidt, nu vilde han gjøre ham det lidt Godt og Bedre, lade ham erfare at der ogsaa ere gode Mennesker.

Fra Fængsel til Frihed, til Himmeriges Rige, til Kjærlighed og Hjertelag gif det nu, ja, det skulde ogsaa prøves; intet Livsens Væger er heelt Malurt, det kunde intet godt Menneske skjænke et Menneskebarn, skulde da Gud, Alkjærligheden, kunne det?

„Lad nu alt Det være begravet og glemt!“ sagde Kjøbmand Brønne: „En rigtig tyf Streg sætte vi over det sidste Aar! Almanaffen brænde vi! og om to Dage rejse vi til det fredelige, velsignede og fornøielige Skagen! en Uffrog i Landet sige de det er; en velsignet Raskelovnsfrog er det, med aabne Vinduer ud til den vide Verden.“

Det var en Rejse! det var at træffe Beiret igjen! at

komme fra den kolde Fængselsluft ud i det varme Solskin. Heden stod med blomstrende Lyng, et mylrende Flor, og Hyrdedrengen sad paa Kampegraven og blæste paa sin Fløite, han havde skaaret af et Jaarebeen. Fata morgana, Drkenens delige Luftsyn, med hængende Haver og svømmende Skove, viste sig og den underlige lette Luftbølging, som kaldes Lokemanden, der driver sin Hjord.

Op mod Limfjorden gif Reisen over Bendelboernes Land, op mod Skagen, hvorfra Mændene med det lange Skjæg, Langbarderne, vare udvandrede, da i Hungerstiden under Kong Enio alle Born og Gamle skulde have været slaaet ihjel, men den ædle Qvinde Gambaruk, der eiede Jordegods heroppe, foreslog, at heller de Unge skulde drage ud af Landet; derom vidste Jørgen, saa lærd var han, og fjendte han ikke Langbardernes Land bag de høie Alper, saa vidste han dog hvorledes der maatte see ud, han havde jo selv som Dreng været Syd paa, i Spaniens Land; han huskede de der opstablede Frugt-Dynger, de røde Granatblomster, Summen, Brummen og Klokkeflang i Byens store Kube, men deiligst er der dog i Hjemmets Land, og Jørgens Hjem var Danmark.

Endelig naaede de da op til „Bendilskaga“, som Skagen kaldes i gamle norske og islandske Skrifter. Milevidt, med Klitter og Ugerland imellem, strækker sig og strakte sig alt dengang Gammel-Skagen, Vester- og Østerby ud til Fyrtaarnet nær „Grenen“; Huse og Gaarde laae som endnu, strøede mellem opfygede, omskiftende Sandhøider,

et Orkenland, hvor Vinden bolttrer sig i det løse Sand og hvor Maager, Terner og de vilde Swaner lade sig høre, saa at det skærer gennem Drebinden. Sydvest en Miil fra „Grenen“ ligger Høien eller Gammel-Skagen, her boede Kjøbmand Brønne, her skulde nu Jørgen leve. Gaarden var tjæret, de smaa Udhuse havde hver en omvendt Baad til Tag, Pragstumper vare slagne sammen til Svinesti, Indhegning var her ikke, der var jo ikke Noget at hegne om, men paa Enore, i lange Rækker, den ene over den anden, hang opskaarne Fisk for at tørres i Vinden. Hele Strandbredden var overdyngtet med forraadnede Eild, Boddet kom jo neppe i Vandet, før Eilden i Læsseviis blev trukken i Land, der var for mange af den Slags, man smed dem i Havet igjen eller lod dem ligge og raadne.

Kjøbmandens Kone og Datter, ja Huusfolkene med, kom jublende, da Fader vendte hjem, der var en Haandtrykken, en Raaben og Talen, og hvor dog Datteren havde et velsignet Ansigt og to rare Dine!

Inde i Huset var hyggeligt og stort; Fæde med Fisk bleve satte paa Bordet, Rødspætter, som en Konge kunde kalde en Pragtret; Viin fra Skagens Viinbjerger, det store Hav, Druerne rulle persede i Vand og det baade i Tønder og paa Glasfer.

Da Moder og Datter siden fik at høre hvem Jørgen var og hvor uskyldigt og haardt han havde lidt, saa lystte Dinene endnu mildere til ham og mildest lystte de hos Datteren, hos den væne Jomfru Clara. Han fandt et velsignet Hjem i Gammel-Skagen, det gjorde Hjertet godt, og Jør=

gens Hjerter havde jo prøvet Meget, ogsaa Kjærlighedens bittre Sø, den harder eller den gjør blodere, Jørgens Hjerter var endnu saa blodt, det var saa ungt, der var en ledig Plads deri; det var derfor vistnok meget heldigt at det traf saaledes, at netop om tre Uger skulde Jomfru Clara med Skibet op til Christianssand i Norge, for at besøge en Moster og blive der hele Vinteren.

Søndagen før Afreisen vare de Alle i Kirken til Altergang; stor og stadselig var Kirken, Skotter og Hollændere havde for flere Aarhundreder siden bygget den, et Stykke fra hvor nu Byen laae; noget brostfældig var den bleven, og Veien op og ned i det dybe Sand var meget besværlig, dog det døde man gjerne for at komme i Guds Hus, synge Psalmer og faae en Prædiken. Sandet laae lige hen over Kirkegaardens Ringmuur, men Gravene derinde holdt man endnu fri for Sandflugten.

Det var den største Kirke Nord for Limfjorden. Jomfru Maria, med Guldkrone paa Hovedet og Jesusbarnet paa Armen, stod som lyslevende paa Altertavlen; de hellige Apostle vare udhugne i Choret og øverst der paa Muren saae man Portraiter af Skagens gamle Borgemeistre og Raad, med deres Bømærker; Prædikestolen var snittet ud. Solen skinnede saa oplivende ind i Kirken paa den blanke Messingkrone og paa det lille Fartoi, der hang ned fra Loftet.

Jørgen var som overvældet af en hellig, barnereen Følelse, som da han som Lille stod i Spaniens rige Kirke, men

her var det ham en Bevidsthed at han hørte med til Menigheden.

Efter Prædiken var Altergang, han nød med de Andre Brødet og Vinen, og det traf sig saa, at han knælede netop ved Siden af Jomfru Clara; dog hans Tanke var saaledes henvendt til Gud og den hellige Handling, at han først da de reiste sig lagde Mærke til, hvem der havde været hans Nabo; han saa de salte Taarer trille ned over hendes Kinder.

To Dage efter reiste hun op til Norge, og Jørgen gik og gjorde Gavn i Gaarden, var paa Fiskeri, og der var Gist at fange, flere dengang end nu tildags. Makrelstimerne lyste i de mørke Nætter og viste hvor de gik, Knurhanen knurrede og Kolkrabben gav ynkelige Hyl naar den blev jaget; Fiskene ere ikke saa stumme som man siger, Jørgen var det meget meer med hvad han gjemte paa, men det kom vel ogsaa frem engang.

Hver Søndag naar han sad i Kirken og hans Dine fæstede sig paa Moder Marias Billede paa Altertavlen, hvilede de ogsaa en Stund paa det Sted hvor Jomfru Clara havde knælet ved hans Side, og han tænkte paa hende, hvor hjertensgod hun havde været mod ham.

Efteraaaret kom med Elud og Isfnee, Vandet stod og sjappede over Skagens Bygrund, Sandet kunde ikke sluges alt det Vand, man maatte vade, om ikke seile med Baad; Stormene smed Fartøi ved Fartøi paa de dødbringende Revler, der var Sneestorme og Sandstorme, Sandet fyggede om Husene, saa Folk maatte krybe ud oven fra Skorstenen, men det var

ikke noget Mærkeligt heroppe; luunt og godt var der inde i Stuen, Lyngtorv og Bragstumper knittede og knasede, og Kjøbmand Brønne læste høit af en gammel Krønike, læste om Prinds Amlet af Danmark, der fra England kom i Land herovre ved Bovbjerg og leverede et Slag; ved Ramme var hans Grav, kun et Par Mil fra, hvor Halebonden boede; Kæmpegrave, i hundredviis, reiste sig der paa Heden, en stor Kirkegaard, Kjøbmand Brønne havde selv været der ved Amlets Grav; der blev talt om gammel Tid, om Naboerne, Englændere og Skotlændere, og Jørgen sang da Visen om „Kongens Søn af England“, om det prægtige Skib, hvor det var udstyret:

„Det var forgyldt mellem begge Bord,
Derpaa stod skrevet vor Herres Ord.

Og der stod malet i fremmer Stavn,
Den Kongesøn tog sin Gjemfrel i Favn!“

Det Vers især sang Jørgen saa inderlig, hans Dine lyste derved, de vare jo rigtignok ogsaa saa sorte og skinnende fra Fødselen af.

Der var Sang og der var Læsning, der var Velstand tilhuse, Familieliv lige ned til Huusdyrene og Alt saa godt holdt; Tinrækken skinnende med skurede Tallerkener, og under Loftet hang Polser og Skinker, Vintervarer fuldt op; ja vi kunne see Eligt endnu derovre i Vestkystens mange rige Bøndergaarde, saa fuldtop af Jøden, saa pynteligt i Stuerne, Klogt og godt Humeur og i vor Tid ere de komne til Kræfter; Gjestfrihed er der som i Araberens Telt.

Jørgen havde aldrig før levet saa fornøielig en Tid, siden han som Barn, de fire Dage, var til Begravelses-Gilde, og dog var Jomfru Clara borte, kun ikke af Tanke og Tale.

I April skulde der gaae Fartøi op til Norge, Jørgen skulde med. Der var rigtignok nu kommet Humeur i ham, og godt Huld havde han! sagde Moder Brønne, det var en Fornøielse at see paa ham.

„Og paa Dig med!“ sagde den gamle Kjøbmand, „Jørgen har sat Livlighed i Vinterastenerne, og i vor Moder med! Du er bleven yngre iaar, Du seer godt og yndelig ud! Du var da ogsaa den fjønneste Pige i Viborg, og det er meget sagt, thi der har jeg altid fundet Pigerne fjønne!“

Jørgen sagde ikke Noget dertil, det stiftede sig ikke, men han tænkte paa Gen fra Skagen, og til hende seilede han op, Fartøiet lagde ind ved Christianssand, han kom med strygende Vind derop i en halv Dag.

En Morgenstund gif Kjøbmand Brønne ud til Fyrtaarnet, der ligger langt fra Gammel-Skagen nær ved „Grenen“, Kullene paa Bippepanden deroppe havde længe været slukst, Solen stod allerede høit da han kom op i Taarnet; en heel Miil fra Landets yderste Pjunt strække sig Sandrevler under Vandet; ud for dem viste sig i Dag mange Skibe og mellem disse troede han med Sikkerheden at kjende „Karen Brønne,“ det hedte Fartøiet, og ganske rigtigt, det var under Opseiling, Clara og Jørgen var ombord. Skagens Fyr- og Kirke-taarne viste sig for dem som en Heire og en Svane paa det

blaae Vand. Clara sad ved Relingen og saae lidt efter lidt Klitterne komme frem; ja, blev Binden staaende, kunde de inden en Time naae Hjemmet; saa nær vare de det og Glæden — saa nær vare de Døden og dens Angest.

Der sprang en Planke i Skibet, Vandet trængte ind, der blev tættet og pompet, sat alle Seil til, heiset Rødflag; de vare endnu en heel Miil ude, Fisserbaade vare at see, men langt borte, Binden førte mod Land, den Sø der var, hjælp ogsaa, men ikke nok, Fartøiet sank. Jørgen slog sin høire Arm fast om Clara.

Med hvilket Blik saae hun ham ikke ind i Diet, da han i Vor Herres Navn styrtede sig med hende i Havet; hun udstødte et Skrig, men sikker kunde hun være, han skulde ikke slippe.

Hvad Kæmpevisen sang:

„Der stod malet i fremmer Stavn,
Den Kongesøn tog sin Jomfru i Favn!“

det øvede Jørgen i Farens og Angestens Stund; nu kom det ham til Gavn at være en dygtig Svømmer, han arbejdede sig frem med Fodder og een Haand, den anden holdt han fast om den unge Pige, han hvilede paa Vandet, traadte det med sine Fodder, øvede alle de Bevægelser han kjendte og vidste, for at have Kræfter nok til at naae Landet. Han fornam, hun udstødte et Suf, han følte et Krampeghs gjennemfare hende, og fastere holdt han; en enkelt Sø slog hen over dem, en Strømning løftede dem, Vandet var saa dybt, saa flart, et Dieblif syntes han at see den blinkende Mafrelstime

derne eller var det Leviathan selv der vilde sluge dem; Skyerne fastede Skygge over Vandet, og igjen kom blinkende Solstraaler; skrigende Fugle, i store Sværme, foer hen over ham, og Vildanderne, der tunge og søvnige lod sig drive paa Vandet, fløi forkræftet op for Svømmeren; men hans Kræfter tog af, følte han — Vandet var han endnu et Par Rabellængder borte fra, dog Hjelpen kom, en Baad nærmede sig — men under Vandet stod, han saae det tydeligt, en hvid stirrende Skikkelse — en Sø løftede ham, Skikkelsen nærmede sig — han fornåm et Stød, det blev Nat, Alt svandt hen for ham.

Der stod paa Sandrevlen Braget af et Skib, Søen laae hen over det, den hvide Gallions-Figur støttede sig paa et Anker, det skarpe Jern ragede netop frem til Vandspeilet; Jørgen var stødt imod, Strømningen havde drevet ham frem med forøget Kraft; bekvimet sank han med sin Byrde, men den næste Sø løftede igjen ham og den unge Pige.

Gisterne fik dem fat og op i Baaden, Blodet strømmede ned over Jørgens Ansigt, han var som død, men Pigen holdt han saa fast klamret, at hun maatte vristes ham ud af Arm og Haand, døddbleg, livløs og udstrakt laae hun der i Baaden, der styrede mod Skagens Green.

Alle Midler bleve anvendte for at bringe Clara tillive, hun var død; længe havde han derude svømmet med et Liig, arbeidet og afkræftet sig for en Død.

Jørgen aandede endnu, ham bare de til det nærmeste Huus indenfor Klitterne; et Slags Feltstær, der var paa

Stedet, iøvrigt ogsaa Smed og Smaahandler, forbandt Jørgen, indtil næste Dag Lægen fra Hjørring blev hentet.

Den Syges Hjerne var angreben, han laae i Raseri, udstødte vilde Skrig, men paa den tredie Dag sank han hen som i en Døs, Livet syntes kun at hænge ved en Traad, og at den maatte bryde, sagde Lægen, var det Bedste man kunde ønske Jørgen.

„Vad os bede Vor Herre at han maa slippe! han bliver aldrig Menneſke!“

Men Livet slap ham ikke, Traaden vilde ikke bryde, men Grindringen brast, alle Aandsevnernes Baand var overſkaaret, det var det Gyselige, et levende Legeme blev tilbage, et Legeme, der ſkulde vinde Sundhed, gaae igjen.

I Kjøbmand Brønnes Huus blev Jørgen.

„Han har jo faaet ſin Hælsot for at frelse vort Barn!“ ſagde den gamle Mand; „han er nu vor Søn!“

Hjøllet kaldte man Jørgen, men det var ikke det rette Udtryk; han var, ſom et Instrument, hvorpaa Strængene ere løsnede og ikke længer kunne flinge, — kun i et enkelt Dieblif, ſaa Minuter, fik de en Spændkraft, og de flang, — gamle Melodier flang, enſelte Takter; Billeder rullede op og hentaagede, — han ſad igjen ſtirrende, tankeløs; vi tør troe, at han led ikke; de mørke Dine miſtede da deres Glands, et ſort, beaandet Glas ſyntes de.

„Stakkels fjøllede Jørgen!“ ſagde man.

Det var ham, ſom under ſin Moders Hjerte blev baaren til et Jordliv, rigt og lykkeligt, ſaa at det var „et Overmod,

en forfærdelig Stolthed" at ønske, end sige troe paa et Liv efter dette! Alle de store Gvner i Sjælen altsaa spildte? Kun haarde Dage, Smerte og Skuffelse var tildeelt ham; en Pragt-Evibel var han, reven ud af sin rige Jordbund og kastet hen i Sandet for at henraadne! det i Gud skabte Billed havde intet bedre Bærd? Kun et Spil for Tilfældigheder var og er det Hele, nei! Alfjærlighedens Gud maatte og vilde give ham Erstatning i et andet Liv for hvad han her led og savnede. „Herren er god mod Alle og hans Barmhertighed er over alle hans Gjerninger.“ De Ord af Davids Psalme ud- talte i Tro og Fortrøstning den fromme, gamle Kjøbmands Hustru, og hendes Hjertes Bøn var at Vor Herre snart vilde løse op for Jørgen, at han kunde indgaae til „Guds Naade-gave“, det evige Liv.

Paa Kirkegaarden hvor Sandet fygede hen over Mu- ren var Clara begravet; det syntes som om Jørgen ikke havde Tanke derom, det hørte ikke til hans Tankesum, den løftedes kun i Bragstykker fra en Fortid. Hver Søn- dag fulgte han Familien til Kirke og sad stille med tanke- løst Blik; en Dag, under Psalmesangen, udstødte han et Suk, hans Dine lyste, de vare vendte mod Alteret, mod det Sted, hvor han for meer end Aar og Dag siden havde knælet med sin døde Veninde, han nævnede hendes Navn, og blev hvid som et Klæde, Taarer trillede ned over hans Kinder.

Man hjalp ham ud af Kirken, og han sagde dem, at han sølte sig vel, syntes ikke, at der havde feilet ham Noget, han havde ingen Grindring derom, den af Gud Provede, Hen-

fastede. — Og Gud, vor Skaber, er viis og alskjærlig, hvo kan tvivle? vort Hjerte og vor Forstand erkjender det, Bibelen bekræfter det: „Hans Barmhjertighed er over alle hans Gjerninger!“

I Spanien, hvor mellem Dranger og Laurbær de mauriske gyldne Kupler ombølges af varme Lustninger, hvor Sang og Castagnetter klinge, sad i det pragtfulde Huus en barnløs Olding, den rigeste Kjøbmand; gjennem Gaderne drog Børn i Procession med Lys og vaiende Faner. Hvor meget af sin Rigdom vilde han ikke have givet for at eie sine Børn, sin Datter eller hendes Barn, det, som maaskee aldrig saae denne Verdens Lys og hvorledes da Evighedens, Paradisets? „Staffels Barn!“

Ja, staffels Barn! just Barn og dog op i de tredive Aar — saa gammel var Jørgen bleven der i Gammel-Skagen.

Sandflugten havde lagt sig hen over Kirkegaardens Grave, heelt op om Kirkens Muur, men her hos de Forudgangne, hos Elagt og Kjære vilde og maatte de Døde jordes. Kjøbmand Brønne og hans Hustru hvilede her hos deres Børn under det hvide Sand.

Det var tidligt paa Aaret, Stormenes Tid; Klitterne røg, Havet fastede høie Søer, Fuglene, i store Skarer, som Skyer i Storm, før skrigende over Klitterne; Estranding fulgte paa Estranding i Revlerne fra Skagens Green til Huusby-Klitter.

En Eftermiddag, Jørgen sad alene i Stuen, lysnede

det op i hans Sind, en Fornemmelse af den Uro, som tidt i yngre Aar drev ham ud i Klitter og paa Hede:

„Hjem! hjem!“ sagde han; Ingen hørte ham; han gik ud af Huset, ind i Klitterne, Sandet og Smaastene flygtede ham i Ansigtet, løftede sig i Hvirvler omkring ham. Han gik henimod Kirken; Sandet laae op om Muren og halvt op paa Vinduerne, men i Gangen foran var Sandet kastet, Kirke-døren var ikke laaset, og let at aabne; Jørgen gik derind.

Vinden foer hylende hen over Skagens By; det var en Orkan, som ikke i Mands Minde, et forfærdeligt Guds Veir, men Jørgen var i Guds Huus, og mens det blev sort Nat udenfor, lyste det inde i ham, det var Sjælens Lys der aldrig vil udslukkes; den tunge Steen der laae i hans Hoved, fornam han, sprang med et Knald. Han syntes at Orgelet spillede, men det var Stormen og det rullende Hav; han satte sig i Kirkestolen, og Lysene bleve tændte, Lys ved Lys, en saadan Rigdom, som han kun havde seet det i Spaniens Land, og alle Billederne af de gamle Raadmænd og Borgemeistre bleve levendegjorte, de traadte ud af Bæggen hvor de havde staaet i Aaringer, de satte sig i Choret; Kirkens Porte og Døre aabnede sig, og ind traadte alle de Døde festligt klædte, som i deres Tid, de kom under en skøn Musik, og satte sig i Stolene; da lød Psalmesangen som et rullende Hav, og hans gamle Pleieforældre fra Huusby-Klitter vare her, og den gamle Kjøbmand Brønne og hans Hustru, og ved Siden af dem, tæt op til Jørgen, sad deres milde, elskelige Datter, hun rakte Jørgen Haanden, og de gik op til Alteret hvor de før

havde knælet, og Præsten lagde deres Hænder sammen, indviende dem til Livet i Kjærlighed. — Da bruste Basunernes Lyd, forunderlig som en Barnerøst fuld af Vængsel og Lyst, den svulmede til Orgelflang, til en Orkan af fulde, opløstende Toner, livsalige at høre og dog mægtige til at sprænge Gravens Steen.

Og Skibet der hang i Ghoret dalede ned foran de To, det blev saa stort, saa pragtfuldt, med Silke-Seil og forgyltent Raa, Anferne vare af det røde Guld og hvert Loug med Silketvinde, som der stod i den gamle Sang. Og Brudeparret steg ombord, og hele Kirkens Menighed fulgte med, og der var Plads og Herlighed for dem Alle. Og Kirkens Bæge og Buer blomstrede som Hylde og de duftende Lindetræer, blideligt viftede Grene og Blad; de boiede sig, skilte sig ad, og Skibet løftedes og seilede med dem gjennem Havet, gjennem Luften, hvert Kirkelys var en lille Stjerne, og Vindene istemte Psalmesang og Alle sang med:

„I Kjærlighed, til Herlighed!“ — „Intet Liv skal fortabes!“ — „Livsalig glad! Hallelujah!“

Og disse Ord vare ogsaa hans sidste i denne Verden, Baandet brast, som holdt den udødelige Sjæl, — der laae funket et dødt Legeme i den mørke Kirke, som Stormen susede over og omhvirolede med Flyvesand.

Næste Morgen var det Søndag, Menigheden og Præsten kom til Gudstjeneste. Veien herhen havde været besværlig, næsten ufremkommelig over Sandet, og nu da de vare

her, laae en stor Sandmile fyget høit op for Kirkedøren. Og Præsten læste en kort Bon, sagde, at Gud havde lukket Døren for dette sit Huus, de maatte nu gaae og andetsteds reise ham et nyt.

Saa sang de en Psalme og vandrede til deres Hjem.

Jørgen var ikke at finde i Skagens By eller mellem Klitterne hvor de søgte; de rullende Søer op i Sandet havde trukket ham med sig, hedte det.

Hans Legeme laae jordet i den største Sarkophag, i Kirken selv; Gud havde i Stormen kastet Jord paa Kisten, det tunge Sandlag laae der og ligger der endnu.

Sandflugten har dækket de mægtige Hvalvinger. Klittjørne og vilde Roser vøge hen over Kirken, hvor Vandreren nu skrider hen til dens Taarn, der peger op af Sandet, en mægtig Ligesteen paa Graven, seet milevidt; ingen Konge fik den mere prægtig! Ingen forstyrrer den Dødes Hvile. Ingen vidste eller veed det, før nu, — Stormen sang det for mig mellem Klitterne!

Udgivelsen 1861.

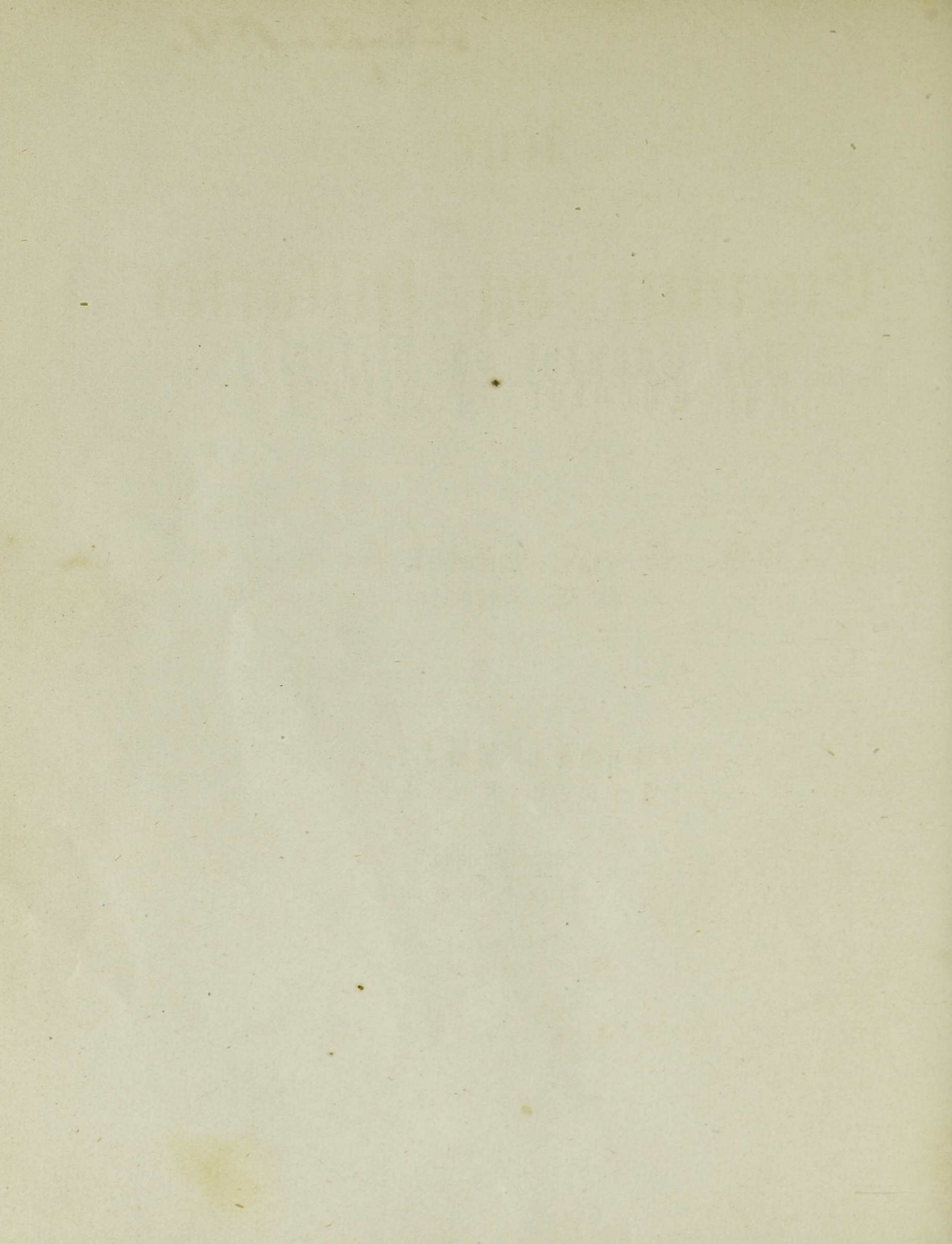
Nye Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

A n d e n R æ k k e.

Anden Samling.

Nye Eventyr og Historier

af

H. C. A n d e r s e n .

Anden Række. Anden Samling.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1862.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved H. S. Muhl.

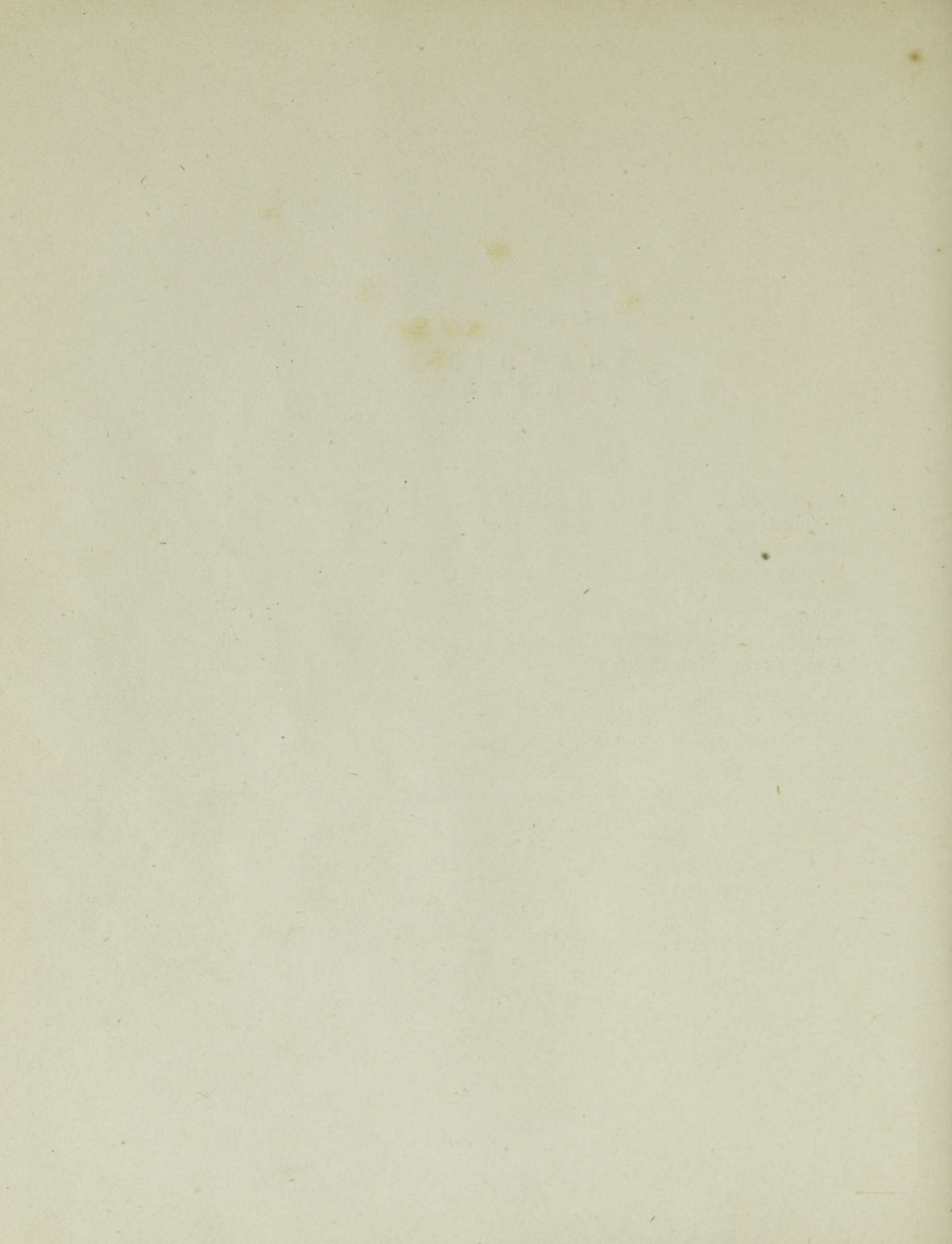
Digteren

Bjørnstjerne - Bjørnson.

Du Norges Træ med Frugt og Blomst og Knop,
Tak for hvad om dit Hjem af Dig jeg lærte!
I Rom, hvor Minders Storhed rulle op,
Der fik jeg Indblik i dit Digter-Hjerte;
Du blev mig kjær, derfor jeg Dig har bragt,
Hvad Alhedets Aar har i min Lyre lagt.

Indhold.

	Side
✓ Biskjomsfruen	1.
Sommerfuglen	69.
✓ Psyken	75.
✓ Sneglen og Rosenhækken	95.

Tisjomfruen.

I.

Lille Rudy.

Lad os besøge Schweiz, lad os see os om i det herlige Bjergland, hvor Skovene vore op ad de steile Kl. pævægge; lad os stige op paa de blendende Sneemarker, og igjen gaae ned i de grønne Enge, hvor Floder og Bække bruse afsted, som vare de bange for, at de ikke tidsnok skulde naae Havet og forsvinde. Solen brænder i den dybe Dal, den brænder ogsaa oppe paa de tunge Sneemasser, saa at de i Alaringerne smelte sammen til skinnende Iisblokke og blive rullende Laviner, optaar-nede Gletschere. To saadanne ligge i de brede Fjeldkloster under „Schreckhorn“ og „Wetterhorn“, ved den lille Bjergby Grindelwald; mærkelige ere de at see, og derfor komme, i Sommertiden, mange Fremmede herhid fra alle Verdens Lande; de komme over de høie, sneebedækkede Bjerger, de komme nede fra de dybe Dale, og da maae de i flere Timer stige, og alt som de stige, sænker Dalen sig dybere, de see ned i den, som saae de fra en Luftballon. Foroven hænge tidt

Skyerne som tykke, tunge Røggardiner om Bjergspidserne, medens nede i Dalen, hvor de mange brune Træhuse ligge spredte, endnu en Solstraale lyser, og løfter frem en Plet i straalende Grønt, som var den transparent. Vandet bruser, summer og suser dernede, Vandet risler og klinger foroven, det seer ud der som flagrende Solbaand ned over Klippen.

Paa begge Sider af Beien herop ligge Bjællehuse, hvert Huus har sin lille Kartoffelhøve, og den er en Nødvendighed, thi her inden Døre ere mange Munde, her er fuldtøp af Born, og disse kunne nok tære deres Foder; fra alle Husene myldre de frem, trænge sig om de Reisende, enten disse komme tilføds eller tilvogns; hele Bornesloffen driver Handel; de Smaa salbyde og sælge nydeligt udskaarne Træhuse, som man seer dem byggede her i Bjergene. Det være nu Regnveir eller Solstijn, Bornevrimlen kommer frem med sine Varer.

For nogle og tyve Aar siden stod her, een og anden Gang, men altid noget fjernet fra de andre Born, en lille Dreng, der ogsaa vilde handle; han stod med et saa alvorligt Ansigt og med begge Hænder fast om sin Spaanæske, som vilde han dog ikke slippe den; men just denne Alvor, og at Tyren var saa lille, var Marsag til at han just blev bemærket, ja kaldet paa, og tidt gjorde den bedste Handel, selv vidste han ikke hvorfor. Hoiere oppe paa Bjerget boede hans Morfa'er, der snittede de fine, nydelige Huse, og deroppe i Stuen stod et gammelt Skab, fuldt op af den Slags Udskæringer, der vare Noddefnæffere, Knive, Gasler og Væsker med deilig Lovværk og springende Gemser; der var Alt hvad der kunde

glæde Borneoine, men den Lille, Rudy blev han kaldt, saae med større Lust og Længsel paa det gamle Gevær under Bjælken, det skulde han engang saae, havde Morfa'er sagt, men han maatte først blive stor og stærk nok til at bruge det.

Saa lille som Drengen var, blev han dog sat til at passe Gederne, og dersom Det at kunne flattræ med dem var at være en god Bogter, ja saa var Rudy en god Bogter; han flattræde endogsaa lidt høiere, han holdt af at tage Fuglereder høit i Træerne, forvoven og fjæk var han, men smile saae man ham kun, naar han stod ved det brusende Vandfald, eller naar han horte en Ravine rulle. Aldrig legede han med de andre Born; han kom kun sammen med dem, naar hans Morfa'er sendte ham ned for at gjøre Handel, og den syntes Rudy ikke stort om, hellere gad han fravle alene om paa Bjergene, eller sidde hos Morfa'er, og høre ham fortælle om gammel Tid og om Folkesærdet nær herved i Meiringen, som han var fra; det Folkesærd havde ikke været der fra Verdens første Tid, sagde han, de vare vandrede ind; høit oppe fra Norden vare de komne, og der boede Slægten, og kaldtes „Svenske“. Det var nu en heel Klogskab at vide Det, og det vidste Rudy, men han fik endnu mere Klogskab ved anden god Omgang, og det var Husets Besætning af Dyreslægten. Der var en stor Hund, Ajola, et Urvegods efter Rudys Fader, og der var en Hankat; den især havde meget at betyde for Rudy, den havde lært ham at flattræ.

„Kom med ud paa Taget!“ havde Ratten sagt, og det ganske tydeligt og forstaaeligt, thi naar man er Barn og endnu

ikke kan tale, forstaaer man udmærket Høns og Vender, Ratte og Hunde, de tale os lige saa forstaaeligt som Fader og Moder tale, man maa bare være rigtig lille; selv Bedstefaders Stof kan da vrinske, blive til Hest, med Hoved, Been og Hale. For nogle Børn slipper denne Forstaaen sildigere, end for andre, og om disse siger man, at de ere langt tilbage, ere grumme længe Børn. Man siger saa Meget!

„Kom med, lille Rudy, ud paa Taget!“ var Noget af det Første, Ratten sagde, og Rudy forstod. „Det er Altsammen Indbildninger med at falde ned; man falder ikke, naar man ikke er hange for det. Kom, sæt din ene Pote saa, din anden saa! tag for Dig med de forreste Poter! hav Dine i Hovedet, og vær smidig i Lemmerne! er der en Kløft, saa spring, og hold Dig fast, det gjør jeg!“

Og det gjorde ogsaa Rudy; derfor sad han saa tidt paa Tagryggen hos Ratten, han sad med den i Trætoppen, ja høit paa Klipperanden, hvor Ratten ikke kom.

„Hoiere! hoiere!“ sagde Træer og Buske. „Seer Du, hvor vi klavre op! hvor høit vi naae, hvor vi holde os fast, selv paa den yderste smalle Klippespids!“

Og Rudy naaede op ad Bjerget, tidt før Solen naaede derop, og der fik han sin Morgendrif, den friske, styrkende Bjergluft, den Drif, som kun Vor Herre kan lave, og Menneskene læse Recepten til, og der staaer skrevet: den friske Duft af Bjergets Urter og Dalens Krusemynter og Timian. Alt hvad tungt er, suge de hængende Etyer ind i sig, og saa karter

Bindene dem paa Granskovene, Dufstens Aand bliver Luft, let og frisk, altid mere frisk; den var Rudys Morgendrif.

Solstraalerne, Solens Betsignelse bringende Døtre, kysede hans Kinder, og Svimlen stod og lurede, men turde ikke nærme sig, og Evalerne nede fra Morfa'ers Huus, der var ikke færre end syv Neder, fløi op til ham og Gederne, syngende: „Vi og I! og I og Vi!“ Hilsener bragte de hjemmefra, selv fra de to Høns, de eneste Fugle i Stuen, med hvilke Rudy dog ikke indlod sig.

Hvor lille han end var, reist havde han, og ikke saa fort for saadan en lille Puk; født var han ovre i Canton Wallis og baaren herhen over Bjergene; nylig havde han tilfods besøgt det nære „Staubbach“, der som et Solvslør følger i Luften foran det sneebedækkede, blendende hvide Bjerg Jomfruen. Og i Grindelwald havde han været ved den store Gletscher, men det var en sorgelig Historie, der fandt hans Moder sin Død, „der havde lille Rudy“, sagde Morfa'er, „fåaet Barnelystigheden blæst af sig. Da Drengen var ikke Aar endnu, loe han mere end han græd,“ havde Moder skrevet, „men fra han sad i Jiskloften var der kommet et ganske andet Sind i ham.“ Morfa'er talte ellers ikke meget derom, men paa hele Bjerget vidste man Bessed.

Rudys Fader havde, som vi veed, været Postkarl; den store Hund i Stuen havde altid fulgt ham paa Farten over Simplon, ned til Genfersoen. I Rhonedalen i Canton Wallis boede endnu Rudys Slægt paa Faders Side, Farbro'er var en dygtig Gemsejager og en velbekjendt Fører;

Rudy var kun et Aar gammel, da han mistede sin Fader, og Moderen vilde nu gjerne med sit lille Barn hjem til sin Slægt i Berner-Oberland; nogle Timers Bei fra Grindelwald boede hendes Fader; han snittede i Træ og fortjente derved saa Meget, at han kunde hjælpe sig. I Juni Maaned gif hun, bærende sit lille Barn, i Selskab med to Gemsejagere, hjemveis hen over Gemmi for at naae Grindelwald. Allerede vare de komne den længste Bei, havde naaet over Høiryggen til Sneemarken, saae allerede hendes Hjemstavnssdal, med alle dens kjendte spredte Træhuse, der var endnu kun den Besværlighed at gaae over det Øverste af den ene store Gletscher. Sneen laae frisk falden og skjulte en Klost, ikke ned just til den dybe Bund, hvor Vandet brusede, men dog dybere end Menneſſekhoide; den unge Kone, der bar sit Barn, gled, sank i og var borte, man hørte ikke et Skrig, ikke et Suk, men man hørte et lille Barn græde. Der gif hen mere end en Time, før hendes to Vedsagere fik fra det nærmeste Huus nedenfor bragt Tong og Stænger, hvormed de muligt kunde hjælpe, og efter stor Besvær bragtes frem af Jiskløften to Liig, som det syntes. Alle Midler bleve anvendte, og det lyffedes at kalde Barnet tillive, men ikke Moderen; og saaledes fik den gamle Morfa'er en Datterſøn i Huset iſtedesfor en Datter, den Lille, der loe mere end han græd, men det syntes han nu at være bleven vænnet af med, den Forandring var nok ſkeet med ham i Gletscher-Spalten, i den kolde, underlige Jisverden, hvor Sjælene af de Fordømte ere luffede ind til Dommens Dag, som Schweizer-bonden troer.

Ikke uligt et brusende Vand, isnet og knuget til grønne Glasbløffe, ligger Gletscheren, det ene store Isstykke væltet paa det andet; i Dybden dernede bruser den rivende Strøm af smeltet Snee og Is; dybe Huler, mægtige Kløfter løste sig derinde, et vidunderligt Glaspalads er det, og i dette boer Jisjomfruen, Gletscher=Dronningen. Hun, den Drøbende, den Knusende, er halv et Lustens Barn, halv Flodens mægtige Herskerinde, derfor magter hun at løste sig, med Gensens Flugt, op paa Sneebjergets overste Tinde, hvor de dristigste Bjergstigere maae i Isen hugge sig Trin til Fodfæste; hun seiler paa den tynde Granqvist ned ad den rivende Flod, springer der fra Klippeblof til Klippeblof omslagret af sit lange, sneehvide Haar og sin blaagrønne Kjortel, der skinner som Vandet i de dybe Schweizerseer.

„Knuse, holde fast! min er Magten!“ siger hun. „En delig Dreng stjal man fra mig, en Dreng jeg havde kysset, men ikke kysset tildøde. Han er igjen imellem Menneffene, han vogter Gederne paa Bjerget, travler opad, altid opad, bort fra de Andre, ikke fra mig! min er han, jeg henter ham!“

Og hun bad Svimlen regte hendes Vrende; der var ved Sommertid Jisjomfruen for lummert i det Grønne hvor Krusemynten trives; og Svimlen løftede sig og duffede sig; der kom een, der kom tre; „Svimlen“ har mange Søstre, en heel Flok; og Jisjomfruen faarede den Stærkeste af de Mange, som raade inden Døre og uden Døre. De sidde paa Trappegeländeret og paa Taarnrækværket, de løbe som et Egern hen ad Fjeldbranden, de springe udenfor og træde

Ruft som Svømmeren træder Vand og lokke deres Dffer ud og ned i Afgrunden. Svimlen og Jisjomfruen, Begge gribe de efter Menneskene, som Polypen griber efter Alt hvad der rører sig om den. Svimlen skulde gribe Rudy.

„Ja grib mig ham!“ sagde Svimlen, „jeg mægter det ikke! Ratten, det Skarn, har lært ham sine Kunster! det Menneskebarn har en Magt for sig, der støder mig bort; jeg kan ikke naae den lille Bog, naar han hænger paa Grenen ud over Afgrunden, og jeg gad kildre ham under Fodsaalerne, eller give ham en Duffert i Ruften! jeg kan ikke!“

„Vi kunne det!“ sagde Jisjomfruen, „Du eller jeg! jeg! jeg!“

„Nei, nei!“ klang det til dem som var det Bjerg-Echo af Kirkeflokkernes Klang, men det var Sang, det var Tale, det var et sammensmeltende Chor fra andre Naturaander, milde, fjærlige og gode, Solstraalernes Døtre; de leire sig hver Aften i Krands paa Bjergtinderne, udbrede deres rosenfarvede Vinger, der, alt som Solen synker, blusse rødere og rødere, de høie Alper gløde, Menneskene kalde det „Alpegloden“; naar saa Solen er nede, drage de ind i Fjeldtoppene, i den hvide Sne, sove der til Sol staaer op, da komme de atter frem. Særligt elske de Blomsterne, Sommerfuglene og Menneskene, og mellem disse havde de særligt udkaaret sig den lille Rudy.

„J fange ham ikke! J faae ham ikke!“ sagde de.

„Større og stærkere har jeg fanget og faaet!“ sagde Jisjomfruen.

Da sang Solens Døtre en Sang om Vandringssmanden,

som Hvirvelvinden rev Rappen af og førte bort i stormende Flugt; Hylsteret tog Binden bort, men ikke Manden; ham kunne J Kraftens Børn gribe, men ikke holde; han er stærkere, han er aandigere, end selv vi! han stiger høiere end Solen, vor Moder! han har Trylleordet, der binder Bind og Band, saa at de maae tjene og lyde ham. J løse den tunge, trykkende Bægt, og han løfter sig høiere!"

Saa deiligt lod det klokkelingende Chor.

Og hver Morgen skinnede Solstraalerne ind igjennem det lille, eneste Bindue i Morfa'ers Huus, ind paa det stille Barn; Solstraalernes Døtre kyskede ham, de vilde optøe, opvarme, bringe bort engang de Jiskys, Gletscherne kongelige Mø havde givet ham, da han i sin døde Moders Skjød laae i den dybe Jiskløst, og der frelstes, som ved et Under.

II.

Reisen til det nye Hjem.

Og nu var Rudy otte Aar; hans Farbro'er i Rhonedalen, hiin Side Bjergene, vilde tage Drengen til sig, der kunde han bedre oplæres og komme frem; det indsaae ogsaa Morfa'er, og gav derfor Slip paa ham.

Rudy skulde afsted. Der var Glæde at sige Farvel til, end Morfa'er, der var først Ajola, den gamle Hund.

"Din Fader var Postkarl, og jeg var Posthund," sagde

Ajola. „Vi have faret op og ned, jeg fjender Hundene og Menneffene med paa den anden Side Bjergene. At tale meget var ikke min Bane, men nu da vi nok ikke have længe at tale sammen, vil jeg tale lidt mere, end ellers; jeg vil fortælle Dig en Historie, som jeg altid har gaaet og tygget paa; jeg kan ikke forstaae den, og det kan Du heller ikke, men det kan nu ogsaa være det Samme, for det har jeg faaet ud af den, at saa ganske rigtigt er det ikke fordeelt i Verden for Hunde eller for Menneffer! ikke Alle ere skabte til at ligge paa Skjød eller søbe Mælk; jeg er ikke bleven vænnet til det, men jeg har seet en Hundehvalp fjøre med i Postvogn og der have Menneffesplads, Fruen som var Herskab, eller han Herskabet til, havde Mælkflaske med, som hun gav ham af; Sukkerbrød fik han, men gad ikke engang æde det, snusede kun paa det, og saa aad hun det selv; jeg løb i Søle ved Siden af Bognen, sulten som en Hund kan være det, jeg tyggede paa mine egne Tanker, det var ikke i sin Rigtighed, — men det er der nok Meget som ikke er! Gid Du maa komme paa Skjødet og fjøre i Karreet, men det kan man ikke selv lave sig, jeg har ikke kunnet det, hverken ved at gjøe eller gabe!”

Det var Ajolas Tale, og Rudy tog den om Halsen og kyskede den lige paa dens vaade Mund, og saa tog han Katten i sine Arme, men den vred sig ved det.

„Du bliver mig for stærk, og mod Dig vil jeg ikke bruge Kloer! fravl Du kun over Bjergene, jeg har jo lært Dig at fravle! tro aldrig, at Du falder ned, saa holder Du Dig nok!”

Og saa løb Ratten, for den vilde ikke lade Rudy see, at Sorgen lyste den ud af Dinene.

Hønsene løb paa Gulvet, den ene havde mistet sin Hale; en Reisende, der vilde være Jæger, havde skudt Halen af, idet Mennesket tog Hønen for en Rovfugl.

„Rudy vil over Bjergene!“ sagde den ene Høne.

„Han har altid Jag!“ sagde den Anden, „og jeg holder ikke af at tage Affed!“ og saa trippede de af begge To.

Gederne sagde han ogsaa Levvel, og de raabte: „Med! med! mæh!“ og det var saa sørgeligt.

Der var af Egnens Folk to flinke Førere, som just skulde over Bjergene, de vilde ned paa den anden Side ved Gemmi, dem fulgte Rudy med, og tilføds. Det var en streng Marsch for saadan en lille Fyr, men Kræfter havde han, og Mod som ikke kunde blive træt.

Svalerne fløi et Stykke med: „Vi og I! og I og Vi!“ sang de. Veien gik over den rivende „Lütschine“, der i mange smaa Strømninger styrter frem fra Grindelwald Gletscherens sorte Klost. Løse Træstammer og Steenbrokker tjene her som Bro; nu vare de ovre ved Ellekrattet og begyndte at gaae opad Bjerget, tæt ved hvor Gletscheren havde løsnet sig fra Bjergsiden, og saa gik de ud paa Gletscheren over Jisblokke og uden omkring dem; frybe lidt, gaae lidt maatte Rudy; hans Dine straaledede af bare Fornøielse, og saa traadte han med sine jernbeslagne Bjergsko, saa fast som skulde han sætte Mærke hvor han havde gaaet. Den sorte Jordaffats, som Fjeldstrømmen havde gydet ud over Gletscheren, gav denne

et forkalket Udseende, men den blaagrønne, glasagtige Jis skinnede dog frem; de smaa Damme, inddammede af opskruede Jisblokke maatte man uden om, og paa denne Vandring kom man nær en stor Steen, der laae ghyngende paa Randen af en Jisspalte, Stenen kom ud af Ligevægt, faldt, rullede og lod Echoet runge nede fra Gletscherens hule, dybe Gange.

Opad, altid opad gik det; Gletscheren selv strakte sig i Hoiden, som en Flod af vildtoptaarnede Jismasser, klemte mellem steile Klipper. Rudy tænkte et Dieblig paa hvad der var fortalt ham, at han med sin Moder havde ligget nede i een af disse Kulde aandende Klostre, men snart igjen vare saadanne Tanker borte, det var ham som en anden Historie af de mange, han havde hørt. Een og anden Gang, naar Mændene troede at det var lidt for vanskeligt for den lille Krabat at stige, rakte de ham Haanden, men han var ikke træt, og paa Glatisen stod han fast som en Gemse. Nu kom de ind paa Klippegrund, snart mellem møslose Stene, snart ind imellem lave Graner og igjen ud paa den grønne Græsgang, altid veglende, altid nyt; rundtom løftede sig Sneebjerger, dem han, som hvert Barn her, kjendte Navnene paa: „Jomfruen“, „Munken“ og „Giger“. Rudy havde aldrig før været saa høit, aldrig før betraadt det udstrakte Sneehav; det laae med de ubevægelige Sneebølger, dem Vinden blæste enkelte Tnokke fra, som den blæser Skummet af Søens Bande. Gletscher ved Gletscher holde, om man kan sige det, hinanden Haand i Haand, hver er et Glaspalads for Jisjomfruen, hvis Magt og Villie er: at fange og begrave. Solen brændte varmt, Sneen var saa blendende

og som oversaaet med hvidblaae, funklende Diamantblink. Utallige Insekter, særligt Sommerfugle og Bier, laae i Masse døde paa Sneen, de havde vovet sig for høit, eller Vinden baaret dem til de udaandede i denne Kulde. Om Wetterhorn hang ligesom en flinkartet sort Uldtot, en truende Sky; den sænkede sig, bugnende af hvad den gjemte i sig, en „Töhn“, voldelig i dens Magt, naar den brød løs. Indtrykket af den hele Vandring, Nattequarteret heroppe, og Veien videre frem, de dybe Fjeldkloster, hvor Vandet, i en tankesvimmelende lang Tid, havde gennemfaret Steenblokkene, heftede sig usorglemmelig i Rudys Erindring.

En forladt Steenbygning, hiin Side Sneehavet, gav Ly og Rø til at overnatte; her fandt de Trækul og Grangrene; Baalet blev snart tændt, Natteleiet lavet, saa godt man kunde det, Mændene satte sig om Ilden, røg deres Tobak og drak den varme, krydrede Drik, de selv havde lavet; Rudy fik sin Deel, og der blev talt om Alpelandets hemmelighedsfulde Bæsnener, om de selsomme Kæmpeslanger i de dybe Søer, om Natfolk, Spøgelsehæren, der bar den Sovende gennem Luften til den vidunderlige svømmende Stad Venedig; den vilde Hyrde, der drev sine sorte Faar henover Græsgangen; havde man ikke seet disse, saa havde man dog hørt Lyden af deres Klokker, hørt Hjordens uhyggelige Brøl. Rudy lyttede med Nysgjerrighed, men uden al Frygt, den kjendte han ikke, og idet han lyttede, troede han at fornemme det spøgelseagtige, hule Brøl; ja! det blev meer og mere lydeligt, Mændene horte det ogsaa, standsede i deres Tale, lyttede og sagde til Rudy, at han ikke maatte sove.

Det var en Föhn der blæste, den voldsomme Stormvind, der kaster sig fra Bjergene ned i Dalen og i sin Voldsomhed knækker Træer, som om de vare Rør, flytter Bjælkehusene fra Flodens ene Bred over til den anden, som vi flytte en Skafbrikke.

En Time var gaaet, da de sagde Rudy, at nu var det overstaaet, nu kunde han sove, og træt af Marschen sov han, som paa Lovbud.

Tidligt paa Morgenens brøde de op. Solen belyste den Dag for Rudy nye Bjerge, nye Gletschere og Sneemarker; de vare traadte ind i Canton Wallis og vare paa hiin Side den Bjergryg, man saae fra Grindelwald, men endnu langt fra det nye Hjem. Andre Bjergkloster, andre Græsgange, Skove og Fjeldstier udfoldede sig, andre Huse, andre Mennesker viste sig, men hvilke Mennesker saae han, Vanskabninger vare de, ubhyggelige, fede, hvidgule Ansigter, Halsen et tungt, hæsligt Kjød, hængende posende ud; det var Gretinere, sygeligt slæbte de sig frem, og saae med dumme Dine paa de Fremmede, som kom; Qvinderne saae mest forfærdelige ud. Var det Menneskene i det nye Hjem?

III.

Farbro'rr.

I Farbro'ers Huus, hvorhen Rudy kom, saae, Gud skee Lov, Menneskene ud, som Rudy var vant til at see dem; een eneste

Gretiner kun var her, en staffels fjollet Knos, een af disse staffels Skabninger, der i deres Fattigdom og Forladthed, altid i Canton Wallis, gaae paa Omgang i Familier og blive et Par Maaneder i hvert Huus, staffels Saperli var just her, da Rudy kom.

Farbro'er var en kraftig Jæger endnu, kunde dertil Bødderhaandværket; hans Kone en lille, livlig Person med et næsten Fugleanstigt, Dine som en Drn, Halsen lang og ganske dunet.

Alt var Nyt for Rudy, Baafladning, Skif og Brug, Sproget selv, men dette vilde Barneøret snart lære at forstaae. Velhavende saa her ud i Forhold til Hjemmet hos Morfa'er. Stuen var større, de boede i, Væggene prangede med Gemsehorn og blankpolerede Bøsser, over Døren hang Billedet af Gudsmoder; friske Alperoser og en brændende Lampe stod foran.

Farbro'er var, som sagt, een af Egnens dygtigste Gemsejægere og dertil den meest øvede og bedste Forer. Her i Huset skulde nu Rudy være Kjaledæggen, rigtignok var her allerede en saadan een, det var en gammel, blind, døv Jagthund, som ikke mere kunde gjøre Gavn, men det havde den gjort; man huffedede paa Dyrets Dygtighed i tidligere Aar, og derfor horte det nu med til Familien og skulde have sine gode Dage. Rudy klappede Hunden, men den indlod sig ikke mere med Fremmede, og det var jo endnu Rudy, men ikke længe; han slog snart Rod i Huus og Hjerte.

„Her er ikke saa slemt i Canton Wallis!“ sagde Far-

bro'er, „Gemser have vi, de døe ikke saa snart ud, som Steenbukkene! meget bedre er her end i gammel Tid; hvormeget der end fortælles til Hæder for den, vor er dog bedre, her er kommet Gul paa Posen, kommet Lusttræk i vor indelukkede Dal. Der kommer altid noget Bedre frem, naar det gamle Uflægs falder!“ sagde han, og blev Farbro'er rigtig snaksom, da fortalte han om sine Barndomsaar og det lige op i sin Faders kraftigste Tid, da Wallis var, som han kaldte det, en lukket Pose med altfor mange syge Folk, ynkelige Gretinere; „men de franske Soldater kom, de vare de rigtige Doctorer, de sloge strax Sygdommen ihjel og Personerne med. Slaae kunne Franskmændene, slaae et Slag paa mange Maader, og Pigerne kunne ogsaa slaae!“ og derved nikkede Farbro'er til sin franskfødte Kone og loe. „De Franske kunne slaae i Stenene, saa de give sig! Simplon-Beien have de slaaget i Klipperne, slaaget der en Bei, saa at jeg nu kan sige til et treaars Barn, gaae Du ned i Italien! hold Dig bare til Landeveien, og Ungen finder ned i Italien, naar han holder sig til Landeveien!“ og saa sang Farbro'er en fransk Vise og raabte Hurra for Napoleon Bonaparte.

Da hørte Rudy første Gang om Frankrig, om Lyon, den store Stad ved Rhonefloden, og der havde Farbro'er været.

Om ikke mange Aar skulde Rudy nok blive en flink Gemsejæger, Anlæg dertil havde han, sagde Farbro'er, og han lærte ham at holde paa en Bøsse, sigte, og skyde den af; han tog ham i Jagttiden med op i Bjergene, lod ham drikke af det varme Gemseblod, for at tage Svimlen fra Jægeren;

han lærte ham at kjende Tiden, naar, paa de forskjellige Bjergsider, Ravinerne vilde rusle, ved Middagstid eller ved Aftentid, alt som Solen virkede der med sine Straaler; han lærte ham ret at give Agt paa Genserne og lære af dem Springet, saa at man faldt paa Benene og stod fast, og var der i Gjeldkloften ikke Støtte for Foden, saa maatte man see at støtte sig med Albuerne, flamre sig fast med Musflerne, man havde i Laar og Læg; Nakken selv kunde bide fast om nødvendigt var. Genserne vare flogne, stillede deres Forpost ud, men Jageren maa være flogere, gaae dem af Lugtspor; narre dem kunde han, sin Kjortel og Hat hang han op paa Alpestokken, og Gensen tog Kjolen for Manden. Denne Spas drev Farbro'er en Dag, han med Rudy var paa Jagt.

Gjeldstien var smal, ja, der var fast slet ingen, en tynd Gens var det, tæt ved den svimlende Afgrund. Sneen der laae halv optøet, Stenen smuldrede, naar man traadte der, Farbro'er lagde sig derfor ned, saa lang han var, og krob fremad. Hver Steen, der brækkede af, faldt, stodte mod, sprang og rullede igjen, den gjorde mange Spring fra Klippevæg mod Klippevæg, før den kom i Ro i den sorte Dybde. Et hundrede Skridt bag ved Farbro'er stod Rudy paa den yderste faste Klippeknold, og han saae i Luften komme, svævende hen over Farbro'er, en mægtig Lammegrib, der med sit Wingslag vilde kaste den frybende Drm i Afgrunden, for at gjøre ham til Adsel. Farbro'er havde kun Die paa Gensen, der med sit unge Rid var tilsynne hiin Side Kloften; Rudy holdt Die med Fuglen, forstod hvad den vilde, og derfor havde han Haanden paa

Bøssen for at trykke løs; da satte Genssen i et Spring op, Farbro'er skød, og Dyret var truffet af den dræbende Kugle, men Riddet afsted, som var det prøvet og øvet et heelt Liv i Flugt og Fare. Den uhyre Fugl tog en anden Fart, skrækket ved Knaldet; Farbro'er vidste ikke om sin Fare, hørte den først af Rudy.

Som de nu i bedste Humeur gif paa Hjemveien, og Farbro'er fløitede en Vise fra sine Drengenaar, lod med Get en egen Lyd ikke langt borte; de saae til Siderne, de saae opad, og der i Høiden, paa den skraanende Fjeldassats, løftede sig Sneedækket, det bølgede, som naar Vinden farer ind under et udbredt Stykke Vinne. Bølgehøiderne knækkedes, som var det Mar-morplader, der brast og løste sig i skummende, styrkende Bølge, rungende som dæmpet Tordendrøn; det var en Lavine, som styrtede, ikke ned over Rudy og Farbro'er, men nær, altfor nær ved dem.

„Hold Dig fast, Rudy!“ raabte han. „Fast, med alle Kræfter!“

Og Rudy greb om Træstammen tætved; Farbro'er flåttrede over ham op i Træets Grene, og holdt sig fast, medens Lavinen rullede mange Favne borte fra dem, men Vindfanget, Stormfinnerne ud fra den, knækkede og brød rundt om Træer og Buske, som vare de kun tørre Rør, og kastede dem vidt om. Rudy laae knuget ned mod Jorden; Træstammen, han holdt sig ved, var som savet over, og Kronen kastede et langt Stykke bort; der, mellem de knækkede Grene, laae med knuust Hoved

Farbro'er, hans Haand var endnu varm, men Ansigtet ikke til at kjende. Rudy stod bleg og zittrende; det var den første Skræk i hans Liv, den første Rædselsstund, han kjendte.

Med Dødsbudskab kom han i den sildige Aften, til Hjemmet, der nu var Sorgens Hjem. Hustruen stod uden Ord, uden Taarer, og først da Liget bragtes, kom Smerten til Udbrud. Den stakkels Gretiner krøb i sin Seng, man saa ham ikke den hele Dag, mod Aften kom han til Rudy.

„Skriv Brev for mig! Saperli kan ikke skrive! Saperli kan gaa med Brev paa Posthuset!“

„Brev fra Dig?“ spurgte Rudy. „Dg til hvem?“

„Til den Herre Christ!“

„Hvem mener Du dermed?“

Dg den Halvssjollede, som de kaldte Gretineren, saa med et rørende Blik paa Rudy, foldede sine Hænder og sagde saa høitideligt og fromt:

„Jesus Christ! Saperli vil sende ham Brev, bede ham, at Saperli maa ligge død og ikke Mand i Huset her!“

Dg Rudy trykkede hans Haand. Det Brev naaer ikke derhen! det Brev giver os ham ikke tilbage!“

Banfseligt var det for Rudy at forklare ham Umuligheden.

„Nu er Du Husets Støtte!“ sagde Pleiemoderen, og Rudy blev det.

IV.

B a h r t t r.

Hvem er den bedste Skytte i Canton Wallis? Ja, det vidste Gemserne: „Tag Dig iagt for Rudy!“ kunde de sige. „Hvem er den fjønneste Skytte?“ „Ja, det er Rudy!“ sagde Pigerne, men de sagde ikke, „tag Dig iagt for Rudy!“ det sagde ikke engang de alvorlige Mødre; thi han nikkede ligesaa venligt til dem som til de unge Piger, han var saa kjæf og glad, hans Kinder vare brune, hans Tænder friske hvide og Dinene skinnede fulsorte, en fjøn Karl var han og kun tyve Aar. Jisvandet bed ikke koldt paa ham, naar han svømmede; vende sig i Vandet som en Fisk kunde han, flattre som ingen Anden, flæbe sig fast som en Snegl til Klippevæggen, der var gode Muskler og Scener i ham; det viste han ogsaa i Springet, Ratten havde først lært ham det og Gemserne siden. Den bedste Fører at betroe sig til var Rudy, han vilde derved kunne samle sig en heel Formue; Bødkerhaandværket, som Farbro'er ogsaa havde lært ham, havde han ikke Tanke for, hans Lyst og Længsel var at skyde Gemser; det bragte ogsaa Penge ind. Rudy var et godt Partie, som man sagde, vilde han kun ikke see over sin Stand. Han var i Dandsen en Dandser, som Pigerne drømte om, og Gen og Anden, vaagne, gif og tænkte paa.

„Mig har han kyssset i Dandsen!“ sagde Skoleholderens Anette til sin fjæreste Veninde, men det skulde hun ikke have

fagt, selv til sin kjæreste Veninde. Slikt er ikke let at holde paa, det er som Sand i en hullet Pose, det løber ud; snart, i hvor skiffelig og brav Rudy var, vidste man dog, at han kysfede i Dandsen; og dog havde han slet ikke kysset Den, han helst vilde have kysset.

„Quur ham!“ sagde en gammel Jæger, „han har kysset Anette, han har begyndt med A og vil nok kysse hele Alphabetet igjennem.“

Et Kys i en Dands var endnu Alt, hvad der kunde føres i Gladden om Rudy, men kysset havde han Anette, og hun var slet ikke hans Hjertes Blomst.

Nede ved Bø, mellem de store Baldnødtræer, tæt ved en lille rivende Bjergstrøm, boede den rige Møller; Baaningshuset var en stor Bygning paa tre Stokværk, med smaa Taarne, tækkede med Træspaaner og beslagne med Blikplader, som skinnede i Sol- og Maanestien; det største Taarn havde til Floi en skinnende Piil, der borede sig gjennem et Vægle, det skulde tyde paa Tølls Pileskud. Møllen tog sig velhavende og pynselig ud, lod sig baade tegne og beskrive, men Møllerens Datter lod sig ikke tegne og beskrive, det vilde idetmindste Rudy sige, og dog stod hun tegnet af i hans Hjerte; begge hendes Dine straaledede derinde, saa at der var en heel Jdebrand; den var kommet der lige med Get, ligesom anden Jdebrand kommer, og det Underligste derved var, at Møllerens Datter, den nydelige Babette, havde ikke Tanke derom, hun og Rudy havde aldrig talt saa meget som to Ord sammen.

Mølleren var rig, den Rigdom gjorde, at Babette sad

meget høit at naae op til; men Jngenting sidder saa høit, sagde Rudy til sig selv, man kan jo naae op til det; man maa flattre, og man falder ikke ned, naar man ikke troer paa det. Den Lærdom havde han hjemmefra.

Nu traf det sig, at Rudy havde Grenden i Bex, det var en heel Reise derhen, Jernbanen her var da endnu ikke bragt istand. Fra Rhone-Gletscheren, hen under Simplonbjergets Fod, mellem mange og veglende Bjergholder, strækker sig den brede Wallisdal med sin mægtige Flod, Rhonen, der tidt svulmer og fylder hen over Mark og Veie, ødelæggende Alt. Mellem Byerne Sion og St. Maurice gjør Dalen en Bugt, bøier sig som en Albue og bliver nedefor Maurice saa smal, at den kun har Plads for Flodleiet og den snevre Kjørevei. Et gammelt Taarn, som Skildvagt for Canton Wallis, der her slutter, staaer paa Bjergsiden og seer hen over den murede Bro til Toldhuset paa den anden Side, der begynder Canton Vaud, og den nærmeste der ikke langt fra liggende By er Bex. Herovre, ved hvert Skridt fremad, svulmer Alt i Fylde og Frugtbarhed, man er som i en Have af Kastanietræer og Baldnødtræer; hist og her titte Cypresser og Granatblomster frem; sydligt varmt er her, som var man kommen ind i Italien. —

Rudy naaede Bex, rogtede sit Grenden, saae sig om, men ikke en Evend fra Møllen, end sige Babette, fik han at see. Det var ikke, som det skulde være.

Det blev Aften, Luften var fyldt med Duft fra den vilde Timian og de blomstrende Vinde; der laae ligesom et skinnende, luftblaat Elor om de skovgrønne Bjerge, der var udbredt en

Stilhed, det var ikke Søvnens, ikke Dødens, nei, det var som om den hele Natur holdt sit Aandedræt tilbage, som sølte den sig stillet, for at dens Billed skulde photographeres paa den blaa Himmelgrund. Hift og her mellem Træerne, hen over den grønne Mark stode Stænger, der holdt Telegraphtraaden, ført gjennem den stille Dal; op til een af disse hældede sig en Gjenstand, saa ubevægelig, at man maatte troe, det var en udgaaet Træbul, men det var Rudy, der stod her ligesaa stille som den hele Omgivelse i dette Dieblif; han sov ikke, var endnu mindre død, men ligesom der gjennem Telegraphtraaden tidt flyver store Verdensbegivenheder, Livsmomenter af Betydenhed for den Enkelte, uden at Traaden ved en Zitteren eller ved en Tone tyder derpaa, saaledes gif der gjennem Rudy Tanker, mægtige, overvældende, hans Livs Lykke, hans fra nu af „stadige Tanke.“ Hans Dine vare heftede paa eet Punkt mellem Lovet, et Lys i Mølleren's Baaningsstue, hvor Babette boede. Saa stille, som Rudy stod, skulde man troe, at han sigtede for at skyde en Gensse, men selv var han i dette Dieblif lig Genssen, der i Minutter kan staa som var den meislet ud af Fjeldet, og pludselig, i det en Steen ruller, gjør sit Spring og jager afsted; og det gjorde netop Rudy; der rullede en Tanke.

„Aldrig fortabe!“ sagde han. „Besøg i Møllen! Godaften til Mølleren, Goddag til Babette. Man falder ikke, naar man ikke troer det! Babette maa dog engang see mig, skal jeg være hendes Mand!“

Og Rudy loe, var ved godt Mod og gif til Møllen; han vidste, hvad han vilde, han vilde have Babette.

Floden med dens hvidgule Vand bruste afsted, Piletræer og Linde hang ud over det ilende Vand; Rudy gif ad Stien, og som der staaer i den gamle Barne-Sang:

„— — — til Mølleren's Huus,
Men der var Ingen hjemme
Uden et lille Rette-Pjuss!“

Stuefatten stod paa Trappen, stod Ryg og sagde: „Miau!“ men Rudy havde ikke Tanke for den Tale; han bankede paa; Ingen hørte, Ingen luffede op. „Miau!“ sagde Ratten. Havde Rudy været lille, saa havde han forstaaet Dyrenes Sprog og hørt, at Ratten sagde: „Her er Ingen hjemme!“ nu maatte han over paa Møllen og spørge sig for; der fik han da Besset. Husbond var paa Reise, langveis borte i den Stad Interlaken, „inter Lacus, mellem Søerne“, som Skolemesteren, Anettes Fader, i sin Vardom havde forflaret. Der langveis borte var Mølleren og Babette med; der var stort Skyttelaug, det begyndte imorgen den Dag og varede hele otte Dage. Schweizerne fra alle de tydske Cantoner kom der.

Staffels Rudy, kunde man sige, det var ikke den heldigste Tid, han kom til Beg, han kunde vende om igjen, og det gjorde han, tog Veien over St. Maurice og Sion, til sin egen Dal, sine egne Bjerger, men forfnytt var han ikke. Da

Solen næste Morgen kom op, var hans Humeur for lange siden oppe, det havde aldrig været nede.

„Babette er i Interlaken, mange Dagreiser herfra!“ sagde han til sig selv. „Det er en lang Bei derhen, vil man gaae ad den slagne Landevei, men det er ikke saa langt, stikker man over Bjergene, og det er just Veien for en Gemsejæger! den Bei har jeg gaaet for, derovre er min Hjemstavn, hvor jeg som Lille var hos Morfa'er! og Skyttelaug have de i Interlaken! der vil jeg være den Første, og det vil jeg ogsaa være hos Babette, naar jeg først har gjort Bekjendtskab!“

Med sin lette Randsel, Søndagsstadsen i den, Gevær og Jægetaske, gik Rudy op ad Bjerget, den korte Bei, der dog var temmelig lang, men Skyttelaug var jo først begyndt i Dag og varede længere end Ugen ud; i al den Tid blev, havde man sagt, Mølleren og Babette hos deres Elægtninge i Interlaken. Hen over Gemmi gik Rudy, han vilde ned ved Grindelwald. —

Sund og glad skred han afsted, opad i den friske, den lette, den styrkende Bjergluft. Dalen sank dybere, Synskredsen blev videre; her en Sneetop, der en Sneetop, og snart den skinnende hvide Alperække. Rudy kjendte hvert Sneebjerg; han styrede hen mod Schreckhorn, det løftede sin hvidpuddrede Steensfinger høit i den blaae Luft.

Han var endelig over Hoideryggen, Græssgangene heldede ned mod Hjemmets Dale; Luften var let, Sindet let; Bjerg og Dal stod i Fylde med Blomster og Grønt, Hjertet var fuldt af Ungdomstanken: man bliver aldrig gammel, man skal aldrig døe;

leve, raade, nyde! fri som en Fugl, let som en Fugl, var han. Og Svalerne fløi forbi og sang som i Barndoms Tid: „Vi og I! og I og Vi!“ Alt var Flugt og Glæde.

Dernede laae den fløielsgrønne Eng, bestrøet med brune Træhuse, Røtschinesfloden summede og brusede. Han saae Gletscheren med dens glasgrønne Kanter i den smudsfige Sne, de dybe Spalter, den overste og nederste Gletscher saae han. Klokkerne flang fra Kirken over til ham, som vilde de ringe Velkommen i Hjemmet; hans Hjerte bankede stærkere, udvidede sig saaledes, at Babette derinde blev et Dieblif borte, saa stort blev hans Hjerte, saa fyldt af Minder.

Han gik igjen hen ad den Vej, hvor han som lille Pusk havde staaet med de andre Børn ved Grøstefanten og solgt udskaaene Træhuse. Deroppe bag Granerne laae endnu Morfa'ers Hus, Fremmede boede der. Børn kom løbende paa Veien, de vilde handle, eet af dem rakte frem en Alperose, Rudy tog den som et godt Tegn og tænkte paa Babette. Snart var han nede over Broen, hvor de to Røtschiner forene sig, Lovtræerne toge til; Baldnødtræerne gave Skygge. Nu saae han vaiende Flag, det hvide Kors i den røde Dug, som Schweizeren og Dansken har det; og foran ham laae Interlaken.

Det var rigtignok en Pragtby, som ingen anden, syntes Rudy. En Schweizerby i Søndagskjole; den var ikke som de andre Kjøbstæder en Hob af svære Steenhuse, tung, fremmed og fornem, nei! her saae det ud, som om Træhusene oppe fra Bjergene vare løbne ned i den grønne Dal, ved den

klare, piilsnare Flod og havde stillet sig i Række, lidt ud og ind, for at danne Gade; og den prægtigste af alle Gaderne, ja, den var rigtignok voxet op, siden Rudy, som Lille, sidst var her; den syntes at være bleven til ved at alle de nydelige Træhuse, Morfa'er havde snittet, og hvoraf Skabet hjemme var fuldt, her havde stillet sig og vare voxne op i Kraft, som de gamle, ældste Kastanietræer. Hvert Huus var et Hotel, som det kaldtes, med udskaaret Træværk om Vinduer og Altaner, fremspringende Tage, saa pyntelige og ziirlige, og foran hvert Huus en heel Blomsterhave, ud til den brede, macadamiserede Landevei; langs med den, kun paa dens ene Side, stode Husene, de vilde ellers have skjult den friske grønne Eng lige ud for, hvor Køerne gik med Klokker, der klang som paa de høie Alpegræssange. Engen var omsluttet af høie Bjerge, der lige midt for ligesom traadte tilside saa at man ret kunde see det skinnende, sneeklædte Bjerg „Jisjomfruen“, det deiligst formede af alle Schweizes Bjerge.

Hvilken Mængde af pyntede Herrer og Damer fra fremmede Lande, hvilken Brimmel af Landboere fra de forstjellige Cantoner. Skytterne bare deres Nummere til Skud i Krands om Hatten. Her var Musik og Sang, Virekasser og Blæseinstrumenter, Raab og Støien. Huse og Broer vare pyntede med Vers og Emblemer; Flag og Faner vaiede, Bøsserne knaldede Skud paa Skud, det var den bedste Musik i Rudys Dren, han glemte i alt Dette ganske Babette, for hvis Skyld han dog var kommen her.

Skytterne trængte sig til Skiveskydning, Rudy var snart

imellem dem og den Dygtigste, den Lyffeligste; altid traf han i det midterste Sorte.

„Hvem er dog den fremmede, puur unge Jæger?“ spurgte man. „Han taler det franske Sprog, som det tales i Canton Wallis! han gjør sig ogsaa ganske godt tydeligt i vort Tydsk!“ sagde Nogle. „Som Barn skal han have levet her i Egnen ved Grindelwald!“ vidste Een af dem.

Der var Liv i Krabaten: hans Dine lyste, hans Blik og Arm var sikker, derfor traf han. Lykken giver Mod, og Mod havde jo altid Rudy; snart havde han allerede her en heel Kreds af Venner om sig, han blev baade hædret og hyldet, Babette var næsten reent ude af hans Tanker. Da slog en tung Haand ham paa Skuldren, og en grov Stemme tiltalte ham i det franske Sprog.

„J er fra Canton Wallis?“

Rudy vendte sig om og saae et rødt, fornøiet Ansigt, en tyk Person, det var den rige Møller fra Bex; han skjulte, med sin brede Krop, den fine, nysselige Babette, der dog snart tittede frem med de straalende, mørke Dine. Den rige Møller tog til Indtægt, at det var en Jæger fra hans Canton, der gjorde de bedste Skud og var den Hædrede. Rudy var rigtignok et Lyffens Barn; hvad han var vandret afsted efter, men nu paa Stedet næsten havde glemt, søgte ham op.

Hvor man langt fra sit Hjem træffer Folk hjemveis fra, der kjender man hinanden, der taler man til hinanden. Rudy var ved Skyttefesten den Første ved sine Skud, ligesom Mølle-

ren hjemme i Bex var den Første ved sine Penge og sin gode Mølle; og saa tryffede de to Mænd hinanden i Hænderne, det havde de aldrig gjort før; ogsaa Babette tog Rudy saa trohjertig i Haanden, og han tryffede hendes igjen og saae paa hende, saa at hun blev ganske rød ved det.

Mølleren fortalte om den lange Bei, de havde reist herhid, de mange store Byer, de havde seet; det var en ordenlig Reise: de havde seilet paa Dampskib, fjørt med Damp og med Post.

„Jeg er gaaet den kortere Bei!“ sagde Rudy. „Jeg er gaaet over Bjergene; ingen Bei er saa høi, man jo kan komme den!“

„Men ogsaa brække Halsen!“ sagde Mølleren. „Og I seer just ud til, at I engang skal brække Halsen, saa forvoven som I er!“

„Man falder ikke, naar man ikke selv troer det!“ sagde Rudy.

Og Mølleren's Slægt i Interlaken, hos hvem Mølleren og Babette vare i Besøg, bad Rudy see lidt ind til dem, han var jo fra samme Canton som deres Slægtning. Det var et godt Tilbud for Rudy, Lykken var med ham, som den altid er med Den, der stoler paa sig selv og huffer paa: „Vor Herre giver os Nodderne, men han knækker dem ikke for os!“

Og Rudy sad, ligesom i Familie, hos Mølleren's Slægt, og der udbragtes en Skaal for den bedste Skytte, og Babette flinkede med, og Rudy takkede for Skaalen.

Mod Aften gif de Alle den smukke Bei langs de pyn-

telige Hoteller under de gamle Baldnødtræer, og der var saadan en Folkemængde, en Trængsel, at Rudy maatte hyde Babette Armen. Han var saa glad over, at han havde truffet Folk fra Vaud, sagde han. Vaud og Wallis vare gode Rabocantoner. Han sagde sin Glæde saa inderlig, at Babette syntes, at hun maatte trykke ham i Haanden derfor. De gik der næsten som gamle Bekjendte, og morsom var hun, det lille, yndige Menneſke; det flødte hende saa nydeligt, syntes Rudy, at udpege det Latterlige og Overdrevne i de fremmede Damerſ Paafklædning og Maaden de gik paa, og det var ſlet ikke for at gjøre Nar, thi det kunde være meget retſkafne Menneſker, ja! ſøde og elſkelige, det vidſte Babette, hun havde en Gudmoder, der var en ſaadan meget fornem, engeliſk Dame. For atten Aar ſiden, da Babette blev døbt, var hun i Bex; hun havde givet Babette den koſtbare Naal, hun bar paa ſit Bryſt. To Gange havde Gudmoder ſkrevet Brev, og iaar ſkulde de, her i Interlaken, have mødt hende med hendes Døttre, der vare gamle Piger, op imod de tredive, ſagde Babette, — hun var jo kun atten.

Den ſøde, lille Mund ſtod ikke ſtille et Diebliſ, og Alt, hvad Babette ſagde, ſlang for Rudy, ſom Ting af den ſtorſte Vigtighed, og han fortalte igjen, hvad han havde at fortælle, fortalte: hvortidt han havde været i Bex; hvor godt han kjendte Møllen, og hvor ofte han havde ſeet Babette, men hun rimeligviis aldrig havde bemærket ham, og nu ſidſt da han kom til Møllen, og det med mange Tanſer, ſom han ikke kunde ſige, var hun og hendes Fader borte, lang-

veis horte, men dog ikke længer end man nok kunde frable over den Muur, der gjorde Veien lang.

Ja, han sagde det, og han sagde saa Meget; han sagde, hvor godt han syntes om hende — — og at det var for hendes Skyld og ikke for Skyttelaugets, at han var kommen.

Babette blev ganske stille; det var næsten altfor Meget, han betroede hende at bære.

Og mens de gik, sank Solen bag den høie Fjeldvæg „Jomfruen“ stod i en Pragt og Glæde, omgivet af de nære Bjerges skovgrønne Krands. De mange Mennesker stode stille og saae derhen; ogsaa Rudy og Babette saae paa al den Størhed.

„Intetsteds er deiligere end her!“ sagde Babette.

„Intetsteds!“ sagde Rudy og saae paa Babette.

„Imorgen maa jeg bort!“ sagde han lidt efter.

„Besøg os i Bø!“ hviskede Babette, „det vil fornøje min Fader!“

V.

Paa Bjergene.

O, hvor Meget havde Rudy at bære, da han næste Dag gik hjem over de høie Bjerge. Ja, han havde tre Solv-Bægere, to udmærkede Bøsser og en Kaffe-kande af Solv, den kunde man bruge, naar man satte Bo; det var dog ikke det Vægtigste, noget Vægtigere, Mægtigere bar han, eller bar ham

hjem over de høie Bjerge. Men Veiret var raat, graat, regnfuldt og tungt; Skyerne sænkede sig som Sorgeslor over Bjergholderne og indhyllede de skinnende Bjergtoppe. Fra Skovgrunden klang de sidste Dregslag, og ned ad Bjergsiden rullede Træstammer, som Bindeværk at see fra Høiden, men nær ved masttunge Træer. Lüttschinen bruste sin eensformige Accord, Binden susede, Skyerne seilede. Tæt ved Rudy gif pludselig en ung Pige, han havde ikke bemærket hende, for hun var lige tæt ved ham; ogsaa hun vilde over Fjeldet. Hendes Dine havde en egen Magt, man maatte see ind i dem, de vare saa selfomt glasflare, saa dybe, bundløse.

„Har Du en Kjæreste?“ spurgte Rudy; al hans Tanke var fyldt med at have en Kjæreste.

„Jeg har ingen!“ sagde hun og loe, men det var, som hun talte ikke et sandt Ord. „Lad os ikke gaae en Omvei!“ blev hun ved. „Vi maae mere til Benstre, det er kortere!“

„Ja, til at falde i en Gisfloft!“ sagde Rudy. „Beed Du ikke bedre Bei og vil være Forer!“

„Jeg kjender just Veien!“ sagde hun, „og jeg har mine Tanter med mig. Dine ere nok nede i Dalen; heroppe skal man tænke paa Jisjomfruen, hun er ikke Menneffene god, sige Menneffene!“

„Jeg frygter hende ikke!“ sagde Rudy, „hun maatte slippe mig, da jeg var Barn, jeg skal nok slippe hende, nu jeg er ældre!“

Og Mørket tog til, Regnen faldt, Sneen kom, den lyfte, den blandede.

„Ræk mig din Haand, saa skal jeg hjælpe Dig med at stige!“ sagde Pigen, og hun rørte ham med iiskolde Fingre.

„Du hjælpe mig!“ sagde Rudy. „Ikke endnu behøvede jeg Qvinde-Hjelp for at flattrer!“ og han gik raskere til, bort fra hende; Sneesøget slog som et Gardin om ham, Binden susede, og bag ved sig hørte han Pigen løe og sang; det klang saa underligt. Det var nok Trolldoi i Jisjomfruens Tjeneste; Rudy havde hørt om det, da han som Lille overnattede heroppe paa sin Vandring over Bjergene.

Sneen faldt tyndere, Skyen laae under ham; han saae tilbage, der var Ingen meer at see, men han hørte Latter og Jodlen, og ikke lod det som kom det fra et Menneske.

Da Rudy endelig naaede Bjergets øverste Deel, hvor Bjergstien gik ned mod Rhonedalen, saae han, i den klare blaae Luftstriben, i Retning mod Chamouny, to klare Stjerner, de lysste saa funklende, og han tænkte paa Babette, paa sig selv og sin Lykke og blev varm ved Tanterne.

VI.

Besøget i Mullen.

„Herskabstøi bringer Du i Huset!“ sagde den gamle Pleiemoder, og hendes selsomme Drne=Dine lignede, hun bevægede den magre Hals endnu hurtigere i selsomme Dreninger. „Lykken er med Dig, Rudy! jeg maa kysse Dig, min søde Dreng!“

Og Rudy lod sig kysse, men det var at see paa hans Ansigt, at han fandt sig i Omstændighederne, de smaa huuslige Besværligheder. „Hvor Du er fjøn, Rudy!“ sagde den gamle Kone.

„Bild mig ikke Noget ind!“ sagde Rudy og loe, det fornøiede ham dog.

„Jeg siger det igjen!“ sagde den gamle Kone, „Lykken er med Dig!“

„Ja, i Det troer jeg Dig!“ sagde han og tænkte paa Babette.

Uldrig før havde han længtes som nu efter den dybe Dal.

„De maae være komne hjem!“ sagde han til sig selv. „Det er allerede to Dage over Tiden, da de vilde komme her. Jeg maa til Bex!“

Og Rudy kom til Bex, og Møllerens vare hjemme. Godt blev han modtagen, og Hilsener fik han fra Familien i Jnterlaken. Babette talte ikke meget, hun var bleven saa taus, men Dinene talte, det var ogsaa aldeles Nok for Rudy. Mølleren, der ellers gjerne havde Ordet, han var vant til at man altid loe ad hans Jndsald og Ordspil, han var jo den rige Møller, lod til at han hellere horte Rudy fortælle Jagt-Eventyr, Besværligheder og Farer, som Gemsejægerne prøvede paa de høie Fjeldtinder, og hvorledes der maatte fravles hen ad de usikre Sneegesimsfer, dem Bind og Beir fitte fast til Fjeldbranden, fravles paa de dristige Broer, Sneefoget har kastet hen over de dybe Afgrunde. Rudy saae saa fjæk ud, hans Dine lyste, medens han fortalte om Jægerlivet, om

Gemsens Klogskab og dristige Spring, om den stærke Føhn og de rullende Raviner; han mærkede godt, at ved hver ny Beskrivelse vandt han meer og mere Mølleren, og Det der især tiltalte denne, var Beretningen om Lammegribbene og de dristige Kongeørne.

Ikke langt herfra, inde i Canton Wallis, var der en Ørne-rede, ganske snildt bygget ind under den fremadludende Fjeldkant; der var en Unge deroppe, den tog man ikke! En Engländer havde for faa Dage siden budt Rudy en heel Haandsfuld Guld for at skaffe ham Ungen levende, „men der er Grandse for Alt“, sagde han; „Ørneungen der er ikke til at tage, det vilde være en Galsskab at indlade sig derpaa!“

Og Vinen flød og Talen flød, men Aftenen var alt for kort, syntes Rudy, og dog var det over Midnat, da han gik fra dette første Besøg i Møllen.

Lysene blinkede endnu en kort Stund gjennem Binduet og mellem de grønne Grene; ud fra den aabne Laage paa Taget kom Stuefatten og hen ad Tagrenden kom Kjøkkenfatten.

„Veed Du Nyt paa Møllen?“ sagde Stuefatten. „Her er stiltiende Forlovelse i Huset! Fatter veed det ikke endnu; Rudy og Babette have hele Aftenen traadt hinanden paa Poterne under Bordet; mig traadte de to Gange, men jeg mjauede dog ikke, det havde da vaakt Opmærksomhed!“

„Det vilde dog jeg have gjort!“ sagde Kjøkkenfatten.

„Hvad der skifter sig i Kjøkkenet, skifter sig ikke i Stuen!“

sagde Stuefatten. „Jeg gad nu bare vide, hvad Mølleren vil sige, naar han hører om Forlovelsen!“

Ja, hvad vilde Mølleren sige, det gad ogsaa Rudy nok vide, men vente længe paa at vide det kunde han ikke; og derfor ikke mange Dage efter, da Omnibussen rumlede over Rhonebroen mellem Wallis og Baud, sad Rudy i den med godt Mod, som altid, og deilige Tanker om Jaord endnu i denne Aften.

Og da saa Aftenen kom, og Omnibussen førte samme Vej tilbage, ja saa sad ogsaa Rudy i den, samme Vej tilbage, men i Møllen løb Stuefatten med Nyt.

„Veed Du det, Du fra Kjøkkenet! Mølleren veed nu Alting. Det var en rar Ende det tog! Rudy kom her henimod Aften, og han og Babette havde Meget at hvisse og tisse om, de stode paa Gangen lige ud for Møllereus Kammer. Jeg laae ved Fodderne af dem, men de havde hverken Dine eller Tanke for mig. „Jeg gaaer lige ind til din Fader!“ sagde Rudy, „det er en ærlig Sag.“ „Skal jeg følge Dig?“ sagde Babette, „det vil give Dig Mod!“ „Jeg har Mod nok!“ sagde Rudy, „men er Du med, maa han see mildt, enten han vil eller ei!“ Og saa gif de ind. Rudy traadte mig voldsomt paa Halen! Rudy er uendelig feitet! jeg mjauede, men hverken han eller Babette havde Dren at høre med. De aabnede Døren, gif ind begge To, jeg foran; men jeg sprang op paa en Stoleryg, jeg kunde ikke vide hvorledes Rudy vilde sparke ud. Men Mølleren sparkede ud! det var et godt Spark! ud af Døren, op paa Bjerget til Gem-

ferne! dem kan nu Rudy sigte paa og ikke paa vor lille Babette!"

"Men hvad blev der sagt?" spurgte Kjøkkenfatten.

"Sagt?" — "Der blev sagt Alt hvad de saaledes sige naar de gaae paa Frieri: ""Jeg holder af hende og hun holder af mig! og naar der er Mælk i Botten til Een, saa er der ogsaa Mælk i Botten til To!"" ""Men hun sidder Dig for høit!"" sagde Mølleren, ""hun sidder paa Bryn, paa Guldgryn, veed Du nok! hende naaer Du ikke!"" ""Intet sidder for høit, man kan naae det naar man kun vil!"" sagde Rudy; for rask paa det er han. ""Men Drneungen kan Du dog ikke naae, sagde Du sidst! Babette sidder høiere!"" ""Jeg tager dem begge To!"" sagde Rudy. ""Ja, jeg skal forære Dig hende, naar Du forærer mig den levende Drneunge!"" sagde Mølleren og loe, saa Vandet stod ham i Ansigtet. ""Men nu skal Du have Tak for Visiten, Rudy! kom igjen imorgen, saa er der Ingen hjemme! Farvel Rudy!"" Og Babette sagde ogsaa Farvel, saa ynkelig som en lille Rattetilling, der ikke kan see sin Moder. ""Et Ord er et Ord, en Mand en Mand!"" sagde Rudy. ""Grød ikke, Babette, jeg bringer Drneungen!"" ""Du brækker Halsen, haaber jeg!"" sagde Mølleren, ""og saa slippe vi for dit Lob!"" Det kalder jeg at sparke! nu er Rudy affied, og Babette sidder og græder, men Mølleren synger Tydsk, det har han lært paa Reisen! jeg vil nu ikke sørge over det, det hjælper ikke!"

"Men det er dog altid et Udseende!" sagde Kjøkkenfatten.

VII.

Ørnereden.

Fra Fjeldstien klang Todlen saa lystig og stærk, det tydede paa godt Humeur og freidigt Mod; det var Rudy; han gif til sin Ben Besinand.

„Du maa hjælpe mig! vi faae Ragli med, jeg maa tage Orneungen oppe paa Fjeldranden!”

„Vil Du ikke tage det Sorte af Maanen først, det er nok lige let!” sagde Besinand. „Du er i godt Humeur!”

„Ja, for jeg tænker paa at holde Bryllup! Men nu, Alvor talt, Du skal vide hvorledes Sagerne staae for mig!”

Og snart vidste Besinand og Ragli hvad det var Rudy vilde.

„Du er en vovsøms Knøs!” sagde de. „Det gaaer ikke! Du brækker Halsen!”

„Man falder ikke ned, naar man ikke troer paa det!” sagde Rudy.

Bed Midnat toge de afsted med Stænger, Stiger og Reb; Beien gif mellem Krat og Buske, hen over rullende Stene, altid opad, opad i den mørke Nat. Vandet brusede nede, Vandet rislede foroven, fugtige Skyer dreve i Luften. Jægerne naaede den steile Fjeldrand, mørkere blev det her, Fjeldvæggene næsten mødtes, og kun høit oppe i den smalle Spalte lysnede Luften; tæt ved, under dem, var dyb Afgrund med et brusende Vand. Stille sad de alle Tre, de vilde vente Daggrø, da fløi Ornen

ud, den maatte først skydes, før der kunde være Tanke om at faae Ungen. Rudy sad paa Hug, saa stille, som var han et Stykke af Stenen han sad paa, Beværet havde han foran sig stillet til Skud, Dinene ufravendt den øverste Kloft, hvor ind under den fremadludende Klippe Drnereden skjultes. De tre Jægere ventede længe.

Nu led høit over dem en knagende, susende Lyd; der blev mørkt ved en stor, svævende Gjenstand. To Bøssespiiber sigtede idet den sorte Drnesskiffelse floi ud fra Reden; der faldt et Skud; et Dieblif bevægede sig de udbredte Binger, og derpaa langsomt dalede Fuglen, som om den med sin Størrelse og sin Bingestrækning maatte fylde hele Kloften og i sit Fald rive Jægerne med. Drnen sank i Dybet: det knagede i Trægrene og Buske, der knækkedes ved Fuglens Fald.

Og nu begyndte en Travlhed; tre af de længste Stiger bandtes sammen, de maatte naae derop; de stilledes paa det yderste sidste Fodfæste ved Afgrundsranden, men de naaede ikke derop; og glat som en Muur var Klippevæggen et langt Stykke høiere op, hvor Reden skjultes i Læ af den øverste fremspringende Klippeknold. Efter nogen Raadslagning blev man enig om, at der var Intet bedre at gjøre end ovenfra at heise ned i Kloften to sammenbundne Stiger, og da at faae disse satte i Forbindelse med de tre, der allerede nedenfra vare stillede op. Med stort Besvær fik man de to Stiger slæbt øverst op og der gjort Tongene fast; Stigerne skodes ud over den fremspringende Klippe og hang da frit svævende midt over Afgrunden; Rudy sad allerede der paa det nederste

Trin. Det var en iisfold Morgen, Skytaagerne løstede sig nede fra den sorte Kloft. Rudy sad derude som en Blue sidder paa det vippende Galmstraa, en redebyggende Fugl har tabt paa Randen af den høie Fabrikstorsteen, men Fluens kan flyve naar Straaet gaaer løst, Rudy kunde kun brække Halsen. Binden omsusede ham, og nede i Afgrunden brusede det ilende Vand fra den optoede Gletscher, Jisjomfruens Palads.

Nu satte han Stigen i en svingende Bevægelse, som Edderkoppen, der fra sin lange, svævende Traad vil gribe fast, og da Rudy fjerde Gang rørte Spidsen af de nedefra opstillede sammenbundne Stiger havde han Tag i dem, de bleve med sikker og kraftig Haand foiede sammen, dog altid dinglede som havde de slidte Hængsler.

Et svaiende Rør syntes de fem lange Stiger, der naaede op mod Reden, heldende sig lodret mod Klippevæggen; dog nu kom det Farligste, der skulde flattres som Ratten kan flattre, men Rudy kunde det ogsaa, Ratten havde lært ham det; han fornam ikke Svimlen, der traadte Lust bag ved ham, og strakte sine Polyparme ud efter ham. Nu stod han paa Stigens øverste Trin og mærkede, at endnu her naaede han ikke høit nok til at see ind i Reden, kun med Haanden kunde han naae op til den; han prøvede hvor fast de nederste tykke, i hinanden flettede Grene, der udgjorde Redens nederste Deel, sad, og da han havde sikket sig en tyk og uroffelig Green, svang han sig fra Stigen op mod Grenen og havde nu Bryst og Hoved over Reden, men her strømmede ham imøde en qvælende Stank af

Nadfler; forraadnede Lam, Gemser og Fugle laae her sonderflængede. Svimlen, der ikke mægtede at røre ham, pustede de giftige Dunster ind i hans Ansigt for at han skulde fortumles, og nede i det sorte, gabende Dyb, paa det ilende Band, sad Tisjomfruen selv med sit lange, hvidgrønne Haar og stirrede med Dødsøine som to Bøssepiber.

„Nu fanger jeg Dig!“

I en Krog af Drnereden saae han sidde, stor og mægtig, Drneungen, der endnu ikke kunde flyve. Rudy hestede sine Dine paa den, holdt sig med al Kraft ved sin ene Haand og fastede med den anden Haand Slingen om den unge Drn; fanget var den lyslevende; dens Been var i den snærende Snor, og Rudy smed Slingen med Fuglen hen over sin Skulder, saa at Dyret hang et godt Stykke nede under ham, idet han ved et hjælpende nedhangende Tong holdt sig fast, til Godspidsen igjen naaede den overste Kant af Stigen.

„Hold fast! tro ikke Du falder, saa falder Du ikke!“ det var den gamle Værdom, og den fulgte han, holdt fast, kravlede, var vis paa ikke at falde, og han faldt ikke.

Nu led der en Todlen, saa kraftig og glad. Rudy stod paa den faste Klippegrund med sin Drneunge.

VIII.

Vund Nyt Sturkatten kunde fortælle.

„Her er det Forlangte!“ sagde Rudy, der traadte ind hos Mølleren i Bæ og satte paa Gulvet en stor Kurv, tog

saa Klædet af, og der gloede frem to gule, sortfrandsede Dine, saa gnistrende, saa vilde, ret til at brænde og bide sig fast hvor de saae; det korte, stærke Næb gabede til Vid, Halsen var rød og dunet.

„Drneungen!“ raabte Mølleren. Babette gav et Skrig og sprang til Siden, men kunde ikke faae sine Dine hverken fra Rudy eller Drneungen.

„Du lader Dig ikke kysse!“ sagde Mølleren.

„Og I holder altid Ord!“ sagde Rudy, „hver har sit Kjendemærke!“

„Men hvorfor knækkede Du ikke Halsen?“ spurgte Mølleren.

„For jeg holdt fast!“ svarede Rudy, „og det gjer jeg endnu! jeg holder fast paa Babette!“

„See først til at Du har hende!“ sagde Mølleren og loe; og det var gode Tegn, vidste Babette.

„Lad os faae Drneungen ud af Kurven, det er farligt at see, hvorledes den gloer! hvor fik Du Tag i den?“

Og Rudy maatte fortælle, og Mølleren saae med Dine, der bleve større og større.

„Med dit Mod og din Lykke kan Du forsyge tre Koner!“ sagde Mølleren.

„Taf! Taf!“ raabte Rudy.

„Ja Babette har Du da ikke endnu!“ sagde Mølleren og slog i Epog den unge Alpejæger paa Skulderen.

„Beed Du Nyt paa Møllen?“ sagde Stuekatten til Kjøkkenkatten. „Rudy har bragt os Drneungen og tager

Babette i Bytte. De have kysset hinanden og ladet Faderen see derpaa! det er da saa godt som Forlovelse; den Gamle sparkede ikke ud, han traf Kløerne ind, tog sig en Middags-luur og lod de To sidde og loggre; de har saa Meget at fortælle, de blive ikke færdige til Julen!"

Og de bleve heller ikke færdige til Julen. Vinden hvirvlede det brune Løv, Sneen flygede i Dalen som paa de høie Bjerge; Jisjomfruen sad i sit stolte Slot, der tog til i Vintertid; Klippevæggene stode med Jisflag og favntykke, elephantunge Jistappe der hvor i Sommeren Fjeldstrømmen lod sit Vandslør vaie; Jisguirlander af phantastiske Jiskrystaller skinnede over de sneepuddrede Graner. Jisjomfruen red paa den susende Vind hen over de dybeste Dale. Sneetæppet var lagt heelt ned til Bæ, hun kunde komme der og see Rudy inden Døre, mere end han var vant til, han sad hos Babette. Til Sommer skulde Brylluppet staae; det ringede tidt for deres Dren, saa ofte talte Venner derom. Der var Solskin, den deiligste Alperose glødede, den muntre, leende Babette, deilig som Foraaret der kom, Foraaret der lod alle Fugle synge om Sommertid, om Bryllupsdag.

"Hvor de To kunne sidde og hænge over hinanden!" sagde Stuefatten. "Nu er jeg kjed af det Miau!"

IX.

Jisjomfruen.

Foraaret havde udfoldet sin saftiggrønne Guirlande af Baldnød- og Kastanietræer, den svulmede især fra Broen ved

St. Maurice til Genfersøens Bred langs Rhonen, der med voldsom Fart jog fra sit Udspring under den grønne Gletscher, Jispaladset, hvor Jisjomfruen boer, hvor hun af den skarpe Vind lader sig bære op paa den øverste Sneemark og i det stærke Sollys strækker sig paa de flygede Volskre; der sad hun og skuede med langsynet Blik ned i de dybe Dale, hvor Menneskene, som Myrer paa den solbeskinne Steen, travle rørte sig.

„Aandskræfter, som Solens Børn kalde Eder!“ sagde Jisjomfruen, „Kryb ere I! en rullende Sneebold, og I og Eders Huse og Byer ere masede og udvissede!“ Og hun loftede sit stolte Hoved høiere og saae med dødsynende Bine vidt om og dybt ned. Men fra Dalen lød en Rullen, Sprængning af Klipper, Menneskeværk; Veie og Tunneler for Jernbaner bleve anlagte.

„De lege Muldvarp!“ sagde hun; „de grave Gange, derfor høres Lyd som Flinteskud. Flytter jeg mine Slotte, da bruser det stærkere end Tordenens Dron!“

Fra Dalen løftede sig en Røg, den bevægede sig fremad, som et flagrende Elor, en vailende Tjerbuss fra Locomotivet, der paa den nysaabnede Jernbane drog Banetoget, denne bugtende Slange, hvis Led er Vogn ved Vogn. Pilsnar skød den frem.

„De lege Herrer dernede, Aandskræfterne!“ sagde Jisjomfruen. „Naturmagternes Kræfter ere dog de raadende!“ og hun loe, hun sang, det rungede i Dalen.

„Nu rullede der en Lavine!“ sagde Menneskene dernede.

Men Solens Børn sang endnu høiere om Menneske-

Tanken, der raader, der spænder Havet under Nag, flytter Bjerger, fylder Dale; Menneske-Tanken, der er Naturkræfternes Herre. I samme Stund just, kom hen over Sneemarken hvor Jisjomfruen sad, et Selskab af Reisende; de havde bundet sig med Tong fast til hverandre, for at være som eet større Legeme paa den glatte Jisflade, ved de dybe Afgrunde.

„Kryb!“ sagde hun. „I være Naturmagtens Herrer!“ og hun vendte sig fra dem og saae spottende ned i den dybe Dal, hvor Jernbanetoget brusede forbi.

„Der sidde de, disse Tanker! de sidde i Kræfternes Vold! jeg seer dem hver! — Een sidder stolt som en Konge, alene! der sidde de i Klump! der sover Halvdelen! og naar Dampdragen holder stille, stige de ud, gaae deres Gang! Tankerne gaae ud i Verden!“ Og hun loe.

„Der rullede igjen en Lavine!“ sagde de dernede i Dalen.

„Os naaer den ikke!“ sagde To paa Dampdragens Ryg, „to Sjæle og een Tanke“ som det hedder. Det var Rudy og Babette; ogsaa Mølleren var med.

„Som Bagage!“ sagde han. „Jeg er med som det Nodvendige!“

„Der sidde de To!“ sagde Jisjomfruen. „Mangen Gemse har jeg knust, Millioner Alperoser har jeg knækket og brækket, ikke Roden blev! jeg sletter dem ud! Tankerne! Aandskræfterne!“ Og hun loe.

„Nu rullede igjen en Lavine!“ sagde de nede i Dalen.

X.

Gudmoder.

I Montreux, een af de nærmeste Byer, der med Clarens, Verney og Crin danne Guirlande om Genfer-
soens nordøstlige Deel, boede Babettes Gudmoder, den
engelske fornemme Dame med sine Døttre og en ung Slægt-
ning; de vare nyligt indtrufne, dog havde Mølleren allerede
aflagt dem Bisit, meldt Babettes Forlovelse, og fortalt om
Rudy og Drneungen, om Besøget i Interlaken, fort sagt den
hele Historie, og den havde i høieste Grad fornøiet og ind-
taget for Rudy og for Babette, og for Mølleren med; de
maatte nu endelig alle Tre komme, og derfor kom de. — Ba-
bette skulde see sin Gudmoder, Gudmoder see Babette.

Ved den lille Stad Villeneuve, for Enden af Genfer-
soen, laae Dampskibet, der paa en halv Times Fart naaer
derfra til Verney, lige under Montreux. Det er en af
Digtere besjungen Kyst; her, under Baldnødtræerne ved den
dybe, blaagrønne Sø, sad Byron og skrev sine melodiske
Vers om den Faguet i det skumle Klippeslot Chillon.
Hist, hvor Clarens speiler sig med Grædepilene i Van-
det, vandrede Rousseau, drømmende om Heloise. Rhone-
floden glider frem under Savoyens høie, sneedækkede Bjerge,
her ligger ikke langt fra dens Udløb i Søen en lille Ø,
ja den er saa lille, at den fra Kysten synes at være et Far-
toi derude. Det er en Klippegrund, som for en hundrede

Nar siden en Dame lod steeninddæmme, belægge med Jord og beplante med tre Akasietræer, de overskygge nu den hele D. Babette var aldeles henrykt over den lille Plet, den var hende det Indigste paa hele Seiladsen, der skulde man hen, der maatte man hen, der maatte være mageløst yndigt at være, meente hun. Men Dampskibet gik forbi og lagde an, som det skulde, ved Bernex.

Det lille Selskab vandrede herfra op mellem de hvide, solbelyste Mure, der omgive Viinhaverne foran den lille Bjergby Montreux, hvor Tjentræerne skygge foran Bondens Huus, Laurbær og Cypresser groe i Haverne. Halvveis oppe laae Pensionen, hvor Gudmoder boede.

Modtagelsen var meget hjertelig. Gudmoder var en stor, venlig Kone med et rundt, smilende Ansigt; som Barn maa hun have været et sandt raphaelsk Englehoved, men nu var hun et gammelt Englehoved, som de solvhvide Haar rigt krøllede om. Døttrene vare pyntelige, fine, lange og slanke. Den unge Fætter, der var med og ganske klædt i Hvidt fra Top til Taa, med forgylde Haar og forgylde Baffenbarter, saa store at de kunde have været fordeelte til tre Gentlemen, viste strax mod den lille Babette den allerførste Opmærksomhed.

Rigt indbundne Boger, Nodeblade og Tegninger laae spredte over det store Bord, Balkondøren stod aaben ud til den delige udstrakte Sø, der var saa blank og stille, at Savoyens Bjerge med Emaabyer, Skove og Sneetoppe, omvendt afspejlede sig.

Rudy, der ellers altid var fjæk, livsfrisk og freidig, følte sig slet ikke i sit Øs, som man kalder det; han bevægede sig her, som om han gik paa Grter hen over et glat Gulv. Hvor Tiden var seig at slide paa; den gik i Trædemolle! og nu skulde man spadserere! det gik ligesaa langsommeligt; to Skridt frem og eet tilbage kunde Rudy gjøre for at være i Trit med de Andre. Ned til Chillon, det gamle skumle Slot paa Klippeøen, gik de for at see paa Pinsels-Pæl og Døds-Jængsler, rustne Lanker i Klippemuren, Steenbrix for de Dødsdomte, Jaldøre, hvor de Ulykkelige vare styrtede ned og spiddede paa Jernpigge midt i Brændingen. Det kaldte de en Fornoieelse at see paa. Et Rettersted var det, løftet ved Byrons Sang ind i Poesiens Verden. Rudy følte saa aldeles Retterstedet; han lænede sig til Vinduets store Steenarme og saae ned i det dybe, blaagrønne Vand, og over til den lille eensomme D med de tre Akasier, der ønskede han sig, fri for hele dette pluddrende Selskab; men Babette følte sig særdeles glad. Hun havde moret sig mageløst, sagde hun siden; Fatteren fandt hun var complet.

„Ja complet Gabslab!“ sagde Rudy; og det var første Gang Rudy sagde Noget, der ikke behagede hende. En lille Bog havde Engländeren foræret hende til Grindring om Chillon, det var Byrons Digtning: „Fangen i Chillon“ oversat i det franske Sprog, saa at Babette kunde læse den.

„Bogen kan være god nok!“ sagde Rudy, „men den flintkammede Tyr, som gav Dig den, gjorde ingen Lykke hos mig!“

„Han saae ud, som en Meelsæk uden Meel!“ sagde Mol-

leren og loe af sin Bittighed. Rudy loe med og sagde, at det var godt og rigtigt sagt.

XI.

Fættøren.

Da Rudy et Par Dage efter kom i Besøg til Mollen, fandt han den unge Engländer der; Babette satte just for ham kogte Foreller, dem hun bestemt selv havde pyntet med Petersfillen, at de kunde see stadselige ud. Det behøvedes slet ikke. Hvad vilde Engländeren her? Hvad skulde han her? Trakteres og credenses af Babette? Rudy var skinsyg, og det morede Babette; det fornøjede hende at see ham fra alle hans Hjertes Sider, de stærke og de svage. Kjærligheden var endnu en Leg, og hun legede med Rudy's hele Hjerte, og dog, det maa man sige, han var hendes Lykke, hendes Livs Tanke, det Bedste og Herligste i denne Verden, men jo mørkere han saae, desmere loe hendes Dine, hun kunde gjerne have kysset den blonde Engländer med de forgyldte Baffenbarter, dersom hun derved opnaaede, at Rudy lob rasende bort, det just viste hende hvor høit hun var elsket af ham. Men det var ikke rigtigt, ikke flogt af lille Babette, men hun var jo kun nitten Aar. Hun tænkte ikke derover, tænkte endnu mindre paa, hvorledes hendes Aldfærd kunde tydes, mere lystig og let af den unge Engländer end det just skiftede sig for Mollerens ærbare, nysforlovede Datter.

Hvor Landeveien fra Bø løber hen under den sneebedæfede Klippehoide, som der i Landets Sprog kaldes Diablerets, laae Møllen ikke langt fra en rivende Bjergstrøm, der var hvidgraa, som pidsket Søbevand; denne drev ikke Møllen, derimod en mindre Strøm, som paa den anden Side Floden styrtede ned fra Klippen og gjennem en Steensætning under Beien ved sin Kraft og Fart løftede sig og løb saa i et luftet Bjælkebassin, en bred Rende, hen over den rivende Flod, dreiede det store Møllehjul. Renden var saa righoldig med Vand, at den strømmede over og frembød saaledes en vaad, slibrig Bei for Den, som det kunde falde ind her at naae hurtigere over til Møllen, og det Indfald havde en ung Mand, Englænderen; hvidklædt som en Møllersvend flattrede han i Åstenstunden, ledet af Lyset, der skinnede ud fra Babettes Kammer; Klattren havde han ikke lært og nær var han gaaet paa Hovedet i Strømmen, men slap med vaade Ørmer og overstankede Buger; dyndvaad og tilfølet kom han hen under Babettes Vinduer, hvor han flattrede op i det gamle Lindetræ og der efterlignede Uglen, anden Fugl kunde han ikke synge efter. Babette hørte det og tittede frem gjennem de tynde Gardiner, men da hun saae den hvide Mand og nok tænkte hvem det var, slog hendes lille Hjerte af Skræk, men ogsaa af Brede. Hun slukkede ihast Lyset, sølte efter om alle Vindueskramper vare paa, og saa lod hun ham tude og hyle.

Skræffelig vilde det være om Rudy nu var her paa Møllen, men Rudy var ikke paa Møllen, nei, det var meget

værre, han var lige der nedenfor. Der blev talt høit, vrede Ord; der vilde blive Slagsmaal, maaskee Drab.

Babette aabnede i Skræk Vinduet, raabte Rudy's Navn, bad ham dog gaae, hun taalte ikke at han blev, sagde hun.

„Du taaler ikke at jeg bliver!“ udbrod han, „det er altsaa en Aftale! Du venter gode Benner, bedre end mig! skam Dig, Babette!“

„Du er affkyelig!“ sagde Babette. „Jeg hader Dig!“ og nu græd hun. „Gaae! gaae!“

„Det har jeg ikke fortjent!“ sagde han, og han gif, hans Kinder var som Ild, hans Hjerte var som Ild.

Babette fastede sig paa Sengen og græd.

„Saa høit som jeg elsker Dig, Rudy! og Du kan troe ilde om mig!“

Og hun var vred, meget vred, og det var godt for hende, ellers havde hun været dybt bedrøvet; nu kunde hun falde isøvn og sove Ungdommens styrkende Søvn.

XII.

Under Angter.

Rudy forlod Bex, gif ad Hjemveien, søgte op paa Bjergene, i den friske, afkolende Luft, hvor Sneen laae, hvor Tisjomfruen raadede. Lovtræerne stode dybt nede, som vare de kun Kartoffeltoppe, Gran og Buks bleve mindre, Alperoserne

groede ved Sneen, der laae i enkelte Pletter, som Linned paa Bleggen. Der stod en blaa Gentiane, han knuste den med Geværkolben.

Høiere oppe viste sig to Gemser, Rudys Dine fik Glands, Tanterne ny Flugt; men han var ikke nær nok for at gjøre et sikkert Skud; høiere steg han, hvor kun et stridt Græs voxede mellem Steenblokkene; Gemserne gik roligt paa Sneemarken; ivrigt skyndte han sig; Skytaagerne sankede sig omkring ham, og pludseligt stod han foran den steile Klippevæg, Regnen begyndte at strømme ned.

Han følte en brændende Tørst, Hede i Hovedet, Kulde i sine andre Lemmer; han greb efter sin Jagtflaske, men denne var tom, han havde ikke tænkt paa den, da han stormede op i Bjergene. Aldrig havde han været syg, men nu havde han en Fornemmelse deraf; træt var han, Lyst følte han til at kaste sig ned og sove, men Alt strømmede med Band, han søgte at tage sig sammen; underligt zittrede Gjenstandene for hans Dine, men da saae han pludselig, hvad han aldrig havde seet her før, et nyttomtret lavt Huus, der heldede sig op til Klippen, og i Døren stod en ung Pige, han troede at det var Skoleholderens Annette, som han engang havde kysset i Dandsen, men det var ikke Annette, og dog havde han seet hende før, maaskee ved Grindelwald, hiin Aften han vendte hjem fra Skytte-lauget i Interlaken.

„Hvor kommer Du her?“ spurgte han.

„Jeg er hjemme!“ sagde hun. „Jeg vogter min Hjord!“

„Din Hjord, hvor græsser den? Her er kun Sne og Klipper!“

„Du veed god Bæst!“ sagde hun og loe. „Her bag ved, lidt nede, er en deilig Græsgang! der gaae mine Geder! jeg hytter dem godt! ikke een mister jeg, hvad mit er bliver mit!“

„Du er fjæk!“ sagde Rudy.

„Du ogsaa!“ svarede hun.

„Har Du Mælk, saa giv mig den! jeg tørster ganske ulidelig!“

„Jeg har noget bedre end Mælk!“ sagde hun, „det skal Du faae! igaar kom her Reisende med deres Fører, de glemte en halv Glaske Viin, som Du nok aldrig har smagt den; de hente den ikke, jeg drikker den ikke, drif Du!“

Og hun kom frem med Vinen, heldte den i en Træskaal og gav Rudy.

„Den er god!“ sagde han. „Aldrig smagte jeg saa varmende, saa ildfuld en Viin!“ og hans Dine straaede, der kom et Liv, en Glød i ham, som om alle Sorger og Tryk dunstede bort; den sprudlende, friske Menneskenatur rørte sig i ham.

„Men det er jo dog Skoleholderens Annette!“ udbrød han. „Giv mig et Kys!“

„Ja giv mig den smukke Ring, Du bærer paa Fingeren!“

„Min Brudering?“

„Just den!“ sagde Pigen og god Viin i Skaalen, satte den for hans Læber, og han drak. Der strømmede Livsens Glæde ind i hans Blod, den hele Verden var hans, syntes han, hvorfor plage sig! Alt er til for at nyde og lykksaliggjøre os! Livsens Strøm er Glædens Strøm, rives med af

den, lade sig bære af den, det er Lyksalighed. Han saae paa den unge Pige, det var Annette og dog ikke Annette, endnu mindre Trolldyphantomet, som han havde kaldt hende, han mødte ved Grindelwald; Pigen her paa Bjerget var frisk som den nysfaldne Snee, svulmende som Alperosen og let som et Rid; dog altid skabt af Adams Ribbeen, Menneſke som Rudy. Og han slyngede sine Arme om hende, saae ind i hendes forunderlige klare Dine, kun et Secund var det og i dette, ja forklar, fortæl, giv os det i Ord — var det Aandens eller Dødens Liv der fyldte ham, blev han løftet eller sank han ned i det dybe, dræbende Iisvælg, dybere, altid dybere; han saae Iisvæggene som et blaagrønt Glas; uendelige Klostergabede rundt om, og Vandet dryppede klingende som et Klofkespil og dertil saa perleflart, lysende i blaa-hvide Flammer, Tisjomfruen gav ham et Kys, der iisnede ham igjennem hans Ryghvirvler ind i hans Pande, han gav et Smertens Skrig, rev sig løs, tumlede og faldt, det blev Nat for hans Dine, men han aabnede dem igjen. Onde Magter havde øvet deres Spil.

Borte var Alpepigen, borte den skjulende Hytte, Vandet drev ned af den nøgne Klippevæg, Sneen laae rundt om; Rudy rystede af Kulde, gjennemblødt til Skindet, og hans Ring var borte, Bruderingen, Babette havde givet ham. Hans Gevær laae i Sneen hos ham, han tog det, vilde skyde det af, det fliktede. Baade Skyer laae som faste Sneemasſer i Klostet, Svimlen sad der og lurede paa det kraftløse Bytte, og under hende klang det i den dybe Kloft, som

om en Gjeldblof faldt, knuste og bortrev Alt, hvad der vilde standse den i Faldet.

Men i Møllen sad Babette og græd; Rudy havde i sex Dage ikke været der; han som havde Uret, han som burde bede hende om Tilgivelse, for med hele sit Hjerte elskede hun ham.

XIII.

I Møllerrens Hus.

„Det er et rædsomt Brøvl med de Menneſker!“ ſagde Stuefatten til Kjøkkenfatten. „Nu er det igjen i Stykker med Babette og Rudy. Hun græder, og han tænker nok ikke mere paa hende!“

„Det kan jeg ikke lide!“ ſagde Kjøkkenfatten.

„Jeg ikke heller!“ ſagde Stuefatten, „men jeg vil ikke ſørge over det! Babette kan jo blive Kjæreste med de røde Baffenbarter! han har da heller ikke været her ſiden han vilde paa Taget!“

Onde Magter have deres Spil, udenom os og indeni os; det havde Rudy fornummet og tænkt over; hvad var der foregaaet om ham og i ham, der høit paa Bjerget? Var det Syner eller en Feberdrøm, aldrig havde han kjendt til Feber eller Sygdom før. Et Indblik i ſig ſelv havde han gjort, idet han dømte Babette. Han tænkte paa den vilde Jagt i ſit Hjerte, den hede John, ſom der nys brød løs.

Kunde han skrifte Alt for Babette, hver Tanke der i Fristelsens Stund hos ham kunde blive til Gjerning. Hendes Ring havde han tabt, og just i dette Tab havde hun gjenvundet ham. Kunde hun skrifte for ham? Det var som hans Hjerte skulde gaae itu idet han tænkte paa hende; der løstede sig saa mange Grindringer; han saa hende lyselevende, leende, et overgivent Barn; mangt et hjærtligt Ord, hun havde talt i sit Hjertes Fylde, fløi som et Solblink ind i hans Bryst, og snart var et heelt Solskin derinde for Babette.

Hun maatte kunne skrifte for ham, og hun skulde det.

Han kom til Møllen; det kom til Skriftemaal, det begyndte med et Kys og endte med at Rudy var Synderen, hans store Feil var det at kunne tvivle om Babettes Troskab, det var næsten afskyeligt af ham! sliig Mistro, sliig Hestighed kunde føre dem Begge i Ulykke. Ja ganske vist! og derfor holdt Babette en lille Prædiken for ham, den fornøiede hende selv og den flødte hende saa yndigt, dog i Get havde Rudy Ret, Gudmoders Elægtning var en Gabslab! hun vilde brænde den Bog, han havde foræret hende, og ikke eie det Mindste, der kunde huske hende paa ham.

„Nu er det overstaaet!“ sagde Stuefakten. „Rudy er her igjen, de forstaae hinanden, og det er den største Lykke, siige de.“

„Jeg hørte i Nat,“ sagde Rjøkkenfakten, „Rotterne siige, den største Lykke er at æde Tællelys og at have fuldt op for sig af fordærvet Glesk. Hvem skal man nu troe, Rotterne eller Rjærestefolkene?“

„Ingen af dem!“ sagde Stuefatten. „Det er altid det Sikkreste!“

Den største Lykke for Rudy og Babette var just i sin Opgang, den skønneste Dag, som den kaldes, havde de ivente, Bryllupsdagen.

Men ikke i Kirken i Bey, ikke i Møllerens Hus, skulde Brylluppet staae; Gudmoder vilde, at Brylluppet feiredes hos hende og at Bielsen fandt Sted i den smukke lille Kirke i Montreux. Mølleren holdt paa at dette Forlangende skulde opfyldes; han alene vidste hvad Gudmoder havde bestemt for de Nygifte; de fik af hende en Brudegave, der nok var en saadan lille Føielighed værd. Dagen var bestemt. Allerede Aftenen forud vilde de reise til Billeneuve, for med Skibet om Morgenen at sætte saa betids over til Montreux, at Gudmoders Døttre kunde pynte Bruden.

„Der bliver vel anden Dags Bryllup her i Huset!“ sagde Stuefatten. „Ellers giver jeg ikke et Miau for det Hele!“

„Her bliver Gilde!“ sagde Kjøkkenfatten, „Wender ere slagtede, Duer qualte, og et heelt Dyr hænger paa Baggen. Jeg faaer Tandfloe ved at see paa det! — Imorgen begynder da Reisen!“

Ja imorgen! — Denne Aften sad Rudy og Babette, som Forlovede, sidste Gang i Møllen.

Udenfor var Alpegløden, Astenkloffen flang, Solstraalernes Døttre sang: „Det Bedste skeer!“

XIV.

Syner i Natten.

Solen var nede, Skyerne sankede sig i Rhonedalen mellem de høie Bjerger, Binden blæste sydfra, en Afrikas Vind, ned over de høie Alper, en Fohn, der rev Skyerne sonder, og da Binden var faret hen blev det et Dieblif ganske stille; de sonderrevne Skyer hang i phantastiske Skikkelsier mellem de skovgroede Bjerger hen over den iilsomme Rhoneflod; de hang i Skikkelsier, som Urverdenens Sodyr, som Luftens svævende Drn og som Sumpens springende Froer; de sankede sig ned paa den rivende Strøm, de seilede paa den og seilede dog i Luften. Strømmen forte med sig en med Rod opreven Gran, Vandet viste dreierende Hvirvler foran; det var Svimlen, mere end een, der dreiede sig i Kredts paa den frembrusende Strøm; Maanen lyfte paa Bjergtoppenes Sneer, paa de mørke Skove og de hvide fellsomme Skyer, Nattens Syner, Naturfræsterne's Aander; Bjergbonden saae dem gjennem Ruden, de seilede dernede i Skarer foran Tisjomfruen; hun kom fra sit Gletscherslot, hun sad paa det skrøbelige Skib, en opreven Gran, Gletschervandet bar hende ned ad Strømmen til den aabne Sø.

„Bryllupsgjæsterne komme!“ susede og sang det i Luft og Vand. Syner derude, Syner derinde. Babette drømte en underlig Drøm.

Det forekom hende, som om hun var gift med Rudy,

og det allerede i mange Aar. Han var nu paa Gemsejagt, men hun var i sit Hjem, og der sad hos hende den unge Engländer med de forgyldte Baffenbarter; hans Dine vare saa varme, hans Ord havde en Trolddoms Magt, han rakte hende Haanden, og hun maatte følge ham. De gik bort fra Hjemmet. Bestandigt nedad! — og det var for Babette som laae der en Byrde paa hendes Hjerte, den blev altid tungere, en Synd var det mod Rudy, en Synd mod Gud; og pludselig stod hun forladt, hendes Klæder vare revne itu af Tjørne, hendes Haar var graat, hun saae i Smerte opad, og paa Gjeldbranden vinede hun Rudy; — hun strakte sine Arme imod ham, men vovede ikke at kalde eller bede, og det vilde heller ikke have hjulpet, thi snart saae hun, at det ikke var ham, men kun hans Jægetroie og Hat, der hang paa Alpestokken, som Jægerne stille hen for at skuffe Gemserne! Og i grændseløs Smerte jamrede Babette: „O, var jeg død paa min Bryllupsdag, min lyffeligste Dag! Herre, du min Gud, det havde været en Naade, en Livsens Lykke! da var det Bedste skeet, der kunde skee for mig og Rudy! Ingen veed sin Fremtid!“ og i gudløs Smerte styrtede hun sig ned i den dybe Gjeldkloft. Der brast en Stræng, der flang en Sørgetone —!

Babette vaagnede op, Drømmen var endt — og udsløttet, men hun vidste, at hun havde drømt noget Skræffeligt og drømt om den unge Engländer, som hun i flere Maaneder ikke havde seet, ikke tænkt paa. Mon han var i Montreux? Skulde hun saae ham at see ved Brylluppet. Der gled en lille Skygge hen om den fine Mund. Brynene ryn-

fede sig; men snart kom et Smil og Blinket i Diet, Solen skinnede saa smukt udenfor, og imorgen var det hendes og Rudys Bryllup.

Han var allerede i Stuen, da hun kom derned, og snart gik det afsted til Villeneuve. De vare saa lykkelige de To, og Mølleren med, han loe og straaledede i det deiligste Humeur; en god Fader, en ærlig Sjæl var han.

„Nu er vi Herskabet hjemme!“ sagde Stuefatten.

XV.

S l u t n i n g e n .

Det var endnu ikke Aften, da de tre glade Mennesker naaede Villeneuve, og holdt deres Maaltid. Mølleren satte sig i Vænestolen med sin Pibe og tog en lille Luur. De unge Brudfolk gik Arm i Arm ud af Byen, hen ad Kjøreveien under de buskbegroede Klipper, langs den blaagronne, dybe Sø; det skumle Ghillon speilede sine graae Mure og tunge Taarne i det klare Vand; den lille D med de tre Afasier laae endnu nærmere, den saae ud som en Bouquet paa Søen.

„Der maa være yndigt derovre!“ sagde Babette, hun havde igjen den største Lyst at komme derover, og det Onske kunde strax opfyldes; der laae en Baad ved Bredden, Enoren, som holdt den, var let at løse. Ingen saae man, der kunde spørges om Tilladelse, og saa tog man uden videre Baaden, Rudy forstod nok at roe.

Marerne grebe som Fiskens Finner i det søielige Vand, det er saa bøieligt og dog saa stærkt, det er heelt Nyg til at bære, heelt Mund til at sluge, mildt smilende, Blodheden selv og dog strækindjagende og stærkt til at sonderbryde. Der stod et stummende Kjolvand efter Baaden, der i saa Minuter med de To naaede over til Den, hvor de stegte i Vand. Her var ikke større Plads end til en Dands for de To.

Rudy svingede Babette to tre Gange rundt, og saa satte de sig paa den lille Bank, under de nedhængende Akasier, saae hinanden ind i Øinene, holdt hinanden i Hænderne, og Alt rundt om straaede i Glands af den synkende Sol; Gran-skovene paa Bjergene fik et rødligt Udseende ganske som blomstrende Lyng, og hvor Træerne slap og Klippestenen traadte frem, glødede den som om Fjeldet var transparent, Skyerne paa Himlen lyste som den røde Jld, den hele Sø var som det friske, blussende Rosenblad. Alt som Skyggerne løftede sig opad Savoyens sneedækkede Bjerge, bleve disse sortblaae, men den overste Linde skinnede som den røde Lava, de gjen-viste et Moment fra Bjergdannelsen, da disse Masser glødende løftede sig fra Jordens Skjød og endnu ikke vare slukfede. Det var en Alpegløden, som Rudy og Babette aldrig troede at have seet Magen til. Det sneedækkede Dent du Midi havde en Glands som Guldmaanens Skive, idet den løfter sig i Horizonten.

„Saa megen Deilighed! saa megen Lykke!“ sagde de To.
— „Mere har Jorden ikke at give mig!“ sagde Rudy. „En

Aftenstund som denne er dog et heelt Liv! hvor tidt fornam jeg min Lykke, som jeg fornemmer den nu og tænkte, om nu Alting endte, hvor lykkeligt har jeg dog levet! hvor velsignet er denne Verden! og Dagen endte, men en ny begyndte igjen, og jeg syntes, at den var endnu smukkere! Vor Herre er dog uendelig god, Babette!"

"Jeg er saa lykkelig!" sagde hun.

"Mere har Jorden ikke at give mig!" udbrod Rudy.

Og Aftenklokkerne klang fra Savoyens Bjerger, fra Schweiz's Bjerger; i Guldglands løstede sig mod Vest det sortblaae Jura.

"Gud give Dig det Herligste og Bedste!" udbrod Babette.

"Det vil han!" sagde Rudy. "Imorgen har jeg det! imorgen er Du ganske min! min egen lille, yndige Kone!"

"Baaden!" raabte Babette i det Samme.

Baaden, der skulde føre dem tilbage, var gaaet løs og drev fra Den.

"Jeg henter den!" sagde Rudy, kastede sin Kjole, rev sine Støvler af, sprang i Søen og tog raske Tag henimod Baaden.

Koldt og dybt var det klare, blaagrønne Gisvand fra Bjergets Gletscher. Rudy saae ned deri, kun et eneste Blif og det var, som saae han en Guldring trille, blinke og spille, — sin tabte Brudering tænkte han paa, og Ringen blev større, videde sig ud i en funklende Kreds og i denne lyst den klare Gletscher; uendelige dybe Kloster gabede rundt om, og Van-

det dryppede klingende som et Klokkespil og lysende med hvidblaae Flammer; i et Nu saae han, hvad vi maae sige i lange, mange Ord. Unge Jægere og unge Piger, Mænd og Qvin-
der engang sjunkne i Gletscherens Kloster stode her lys levende med aabne Dine og smilende Mund, og dybt under dem lød fra begravne Byer Kirkeklokkens Klang; Menigheden knælede under Kirkehvælvingen, Jisstykker dannede Orgelpiber, Gjeldstrømmen orglede; Jisjomfruen sad paa den flare, gjen-nemsigtige Bund, hun løstede sig op mod Rudy, kysede hans Gødde, og der gik en Dødsriisnen gennem hans Lemmer, et elektrisk Stød — Jis og Ild! man skjælnet ikke derimellem ved den korte Berørelse.

„Min! min!“ flang det om ham og ind i ham. „Jeg kysede Dig, da Du var lille! kysede Dig paa din Mund! nu kysser jeg Dig paa din Taa og paa din Hæl, min er Du heel!“

Og han var borte i det flare, blaae Vand.

Alt var stille; Kirkeklokkerne hørte op at ringe, de sidste Toner forsvandt med Glandsen paa de røde Skyer.

„Min er Du!“ flang det i det Dybe; „min er Du!“ flang det i det Høie, fra det Uendelige.

Deilig at flyve fra Kjærlighed til Kjærlighed, fra Jorden ind i Himlen.

Der brast en Stræng, der flang en Sørgetone, Dødens Jiskys besejrede det Forkrænkkelige; Forspillet endte for at Livs-Dramaet kunde begynde, Misflangen opløses i Harmonie.

Kalder Du det en sørgelig Historie?

Staffels Babette! for hende var det Angestens Stund! Baaden drev længer og længer bort. Ingen i Land vidste, at Brudeparret var paa den lille D. Astenen tog til; Skyerne sænkede sig; Mørket kom. Ene, fortvivlet, jamrende stod hun der. Et Gudsveir hang over hende; Lynblink lyfte over Jura-bjergene, over Schweizerlandet og over Savoyen; fra alle Sider Blink paa Blink, Dron i Dron, de rullede i hinanden, flere Minuter langt. Lynblinkene fik snart Solens Glands, man kunde see hver enkelt Biinstof som ved Middagstid, og strax derpaa rugede igjen det sorte Mørke. Lynene dannede Eloiser, Filtringer, Zifzak, sloge ned rundt om i Soen, de lyfte fra alle Sider, mens Dronene vogte ved Echoets Bulder. Paa Land drog man Baadene op paa Strandbredden; Alt, hvad levende var, søgte Ly! — og nu strømmede Regnen ned.

„Hvor er dog Rudy og Babette i dette Guds Veir!“ sagde Mølleren.

Babette sad med foldede Hænder; med Hovedet i sit Skjød, stum af Smerte, af Skrig og Jamren.

„I det dybe Vand!“ sagde hun ind i sig selv. „Dybt nede, som under Gletscheren, er han!“

I hendes Tanker kom, hvad Rudy havde fortalt om sin Moders Død, om sin Frelse, da han som Liig løftedes op af Gletscherens Kloster. „Jisjomfruen har ham igjen!“

Og der lyfte et Lyn, saa blendende, som Solglands paa den hvide Enee. Babette foer iveiret; Soen løftede sig i dette Nu, som en skinnende Gletscher, Jisjomfruen stod der, majestætisk, blaableg, skinnende, og ved hendes Fødder laae

Rudys Liig; „Min!“ sagde hun og rundt om var igjen Mulm og Mørke, skyllende Vand.

„Grusomt!“ jamrede Babette. „Hvorfor skulde dog han døe, idet vor Lykkes Dag kom! Gud! lys op i min Forstand! lys ind i mit Hjerte! jeg forstaaer ikke dine Veie! famler i din Almagt og Wiisdom!“

Og Gud lyste ind i hendes Hjerte. Et Tankeblink, en Naadens Straale, hendes Drom sidste Nat, lyslevende, gjenneblinskede hende; hun husede Ordene, hun havde talt: Dnsket om det Bedste for sig og Rudy.

„Vee mig! var det Syndens Frø i mit Hjerte! var min Drom et Fremtids-Liv, hvis Stræng maatte rives over for min Frelses Skyld! Jeg Glendige!“

Jamrende sad hun i den mulmmørke Nat. I dens dybe Stilhed klang, syntes hun, endnu Rudys Ord; de sidste han her sagde: „Mere Lykke har Jorden ikke at give mig!“ De klang i Glædens Fylde, de gjentoges i Smertens Væld.

Et Par Aar ere hengaaede siden. Soen smiler, Kysterne smile; Viinranken sætter svulmende Druer; Dampstube med vaiende Flag jage forbi, Lystbaade med deres to udspændte Seil flyve som hvide Sommerfugle hen over Vandspeilet; Jernbanen over Chillon er aabnet, den fører dybt ind i Rhonedalen. Ved hver Station udstige Fremmede, de komme med deres i Rødt indbundne Reisebog og læse sig til, hvad Mær-

feligt de have at see. De besøge Chillon, de see derude i Søen den lille D med de tre Afasier, og læse i Bogen om Brudeparret, der i Aaret 1856 en Aftenstund seilede derover, Brudgommens Død, og: „først næste Morgen hørte man paa Kysten Brudens fortvivlede Skrig.“

Men Reisebogen melder Intet om Babettes stille Levedage hos sin Fader, ikke i Møllen, der boe nu Fremmede, men i det smukke Huus nær Banegaarden, hvor fra Vinduet hun mangel Aften endnu seer hen over Kastanietræerne til de Sneebjerger, hvor engang Rudy tumlede sig; hun seer i Aftenstunden Alpegløden, Solens Børn leire sig deroppe og gjentage Sangen om Vandringsmanden, som Hvirvelvinden afrev Rappen og førte bort: Hylsteret og ikke Manden tog den.

Der er Rosenglands paa Bjergets Sne, der er Rosenglands i hvert Hjerte, hvor Tanken er: „Gud lader det Bedste skee for os!“ men det bliver os ikke altid aabenbaret, saaledes som det blev for Babette i hendes Drøm.

Sommer fuglen.

Sommerfuglen vilde have sig en Kjæreste; naturligviis vilde han have sig en net lille Gen af Blomsterne. Han saae paa dem; hver sad saa stille og besindig paa sin Stilk, som en Jomfru skal sidde, naar hun ikke er forlovet; men her vare saa Mange at vælge imellem, det blev en Besværlighed, det gad Sommerfuglen ikke være over og saa fløi han til Gaaseurten. Hende kalde de Franske Margrethe, de veed, at hun kan spaae, og det gjør hun, idet Kjærestefolk plukke Blad for Blad af hende, og ved hvert gjøre de et Spørgsmaal om Kjæresten: „af Hjerte? — med Smerte? — elsker meget? lille bitte? — ikke det allermindste?“ eller saadant Noget. Enhver spørger paa sit Sprog. Sommerfuglen kom ogsaa for at spørge; han nippede ikke Bladene af, men kyssede paa hvert eet, i den Mening, at man kommer længst med det Gode.

„Søde Margrethe Gaaseurt!“ sagde han, „De er den klogeste Kone af alle Blomsterne! De forstaaer at spaae! siig mig, faaer jeg Den eller Den? Og hvem faaer jeg? Naar jeg veed det, kan jeg flyve lige til og frie!“

Men Margrethe svarede slet ikke. Hun kunde ikke lide, at han kaldte hende Kone, for hun var jo Jomfru, og saa er man ikke Kone. Han spurgte anden Gang og han spurgte tredie Gang, og da han ikke fik et eneste Ord af hende, saa gad han ikke spørge meer, men fløi uden videre paa Frieri.

Det var i det tidlige Foraar; der var fuldt op af Sommergjække og Crocus. „De ere meget nette!“ sagde Sommerfuglen, „nydelige smaa Confirmander! men noget ferse. Han, som alle unge Mandfolk, saae efter ældre Piger. Derpaa fløi han til Anemonerne; de vare ham lidt for beske; Violerne lidt for sværmeriske; Tulipanerne for prangende; Pintselilierne for borgerlige; Vindeblomsterne for smaa og de havde saa stort Familiestak; Ugleblomsterne vare jo rigtignok som Roser at see paa, men de stode idag og faldt af imorgen, ligesom Vinden blæste, det blev et for kort Ugtestak, syntes han. Urteblomsten var den, som mest behagede, den var rød og hvid, den var stær og fin, hørte til de huuslige Piger, som see godt ud og dog due for Kjøffenet; han var lige ved at frie til hende, men i det Samme saae han tæt ved hang en Urtebælg med visse Blomst paa Spidsen. „Hvem er det?“ spurgte han. „Det er min Søster,“ sagde Urteblomsten.

„Naa, saaledes kommer De til at see ud senere!“ Det skræmmede Sommerfuglen, og saa fløi han.

Caprifolierne hang over Gjerdet; der var fuldt op af de Grøfener, lange i Ansigtet og gule i Skindet; det Slags holdt han ikke af. Ja, men hvad holdt han af? Spørg ham.

Foraaet gif, Sommeren gif og saa var det Eстераar; lige nær var han. Og Blomsterne kom i de deiligste Klæder, men hvad kunde det hjælpe, her var ikke det friske, duftende Ungdomsind. Duft trænger just Hjertet til med Alderen og Duft er der nu ikke synderligt af hos Georginer og Stokroser. Saa søgte Sommerfuglen ned til Krusemynten.

„Den har nu slet ingen Blomst, men den er heel Blomst, dufter fra Rod til Top, har Blomsterduft i hvert et Blad. Hende tager jeg!“

Og saa friede han endelig.

Men Krusemynten stod stiv og stille og tilsidst sagde den: „Benskab, men heller ikke mere! jeg er gammel og De er gammel! vi kunne meget godt leve for hinanden, men gifte os — nei! lad os bare ikke gjøre os til Nar i vor høie Alder!“

Og saa fik Sommerfuglen slet ingen. Han havde søgt for længe, og det skal man ikke. Sommerfuglen blev Pebersvend, som man kalder det.

Seent var det paa Eстераet, med Regn og Rust; Vinden blæste koldt ned ad Ryggen paa de gamle Piletræer, saa at det knagede i dem. Det var ikke godt at flyve ude i Sommerklæder, da vilde man faae Kjærligheden at føle, som man siger; men Sommerfuglen fløi heller ikke ude, han var tilfældigviis kommen inden Døre, hvor der var Ild i Kaffelovnen, ja rigtigt sommervarmt; han kunde leve; men, „leve er ikke nok!“ sagde han, „Solskin, Frihed og en lille Blomst maa man have!“

Dg han fløi mod Ruden, blev seet, beundret og sat paa Maal i Maritetskassen; Mere kunde man ikke gjøre for ham.

„Nu sidder jeg ogsaa paa Stilf ligesom Blomsterne!“ sagde Sommerfuglen; „ganske behageligt er det dog ikke! det er nok som at være gift, man sidder fast!“ og saa trøstede han sig dermed.

„Det er en daarlig Trøst!“ sagde Potteblomsterne i Stuen.

„Men Potteblomster kan man ikke ganske troe,“ meente Sommerfuglen, „de omgaaes for meget med Mennesker!“

Psychen.

I Dagningen, i den røde Luft, skinner en stor Stjerne, Morgenens klareste Stjerne; dens Straale zitterer mod den hvide Bæg, som om den vilde der nedskrive, hvad den veed at fortælle, hvad den i Martusfinder saae her og der paa vor om-dreieude Jord.

Hør een af dens Historier.

Nu nyligt, dens nyligt er os Menneſſer for Aarhundreder siden, fulgte mine Straaler en ung Kunſtner; det var i Paveſtaten, i Verdensbyen Rom. Meget der har i Tidernes Lob forandret ſig, men ikke ſaa hurtigt, ſom Menneſkeſkikkelfen gaaer over fra Barn til Olding. Keiſerborgen var, ſom endnu i Dag, Ruiner; Figentræet og Laurbærtræet voxte mellem de omſtørte Marmorſoiler og hen over de ødelagte, med Guld i Bæggen prangende Badekamre; Colosſæum var en Ruin; Kirkeflokkerne ringede, Røgelfen duſtede, Proceſſioner gik med Lys og ſtraalende Baldachiner gjennem Gaderne. Der var kirkehelligt, og Kunſten var høi og hellig. I Rom le-

vede Verdens største Maler Raphael; her levede Tidsalderens første Billedhugger Michel Angelo; selv Paven hylkede de To, beærede dem med Besøg; Kunsten var erkjendt, hædret og lønnet. Men ikke alt Stort og Dygtigt er derfor seet og kjendt.

I en lille, snever Gade stod et gammelt Huus, det havde engang været et Tempel; her boede en ung Kunstner; fattig var han, ubekjendt var han; ja, han havde jo nok unge Venner, ogsaa Kunstnere, unge i Sind, i Haab og Tanke; de sagde ham, at han var rig paa Talent og Dygtighed, men han var en Nar, at han aldrig selv kunde troe paa det. Han brød jo altid itu, hvad han havde formet i Leret, han blev aldrig tilfreds, fik aldrig Noget færdigt, og det maa man, for at det kan sees, erkjendes og skaffe Penge.

„Du er en Drømmer!“ sagde de, „og det er din Ulykke! men det kommer af, at Du ikke har levet endnu, ikke smagt Livet, nydt det i store, sunde Drag, som det skal nydes. I Ungdommen just, kan og skal man gjøre Det og sig til Get! see den store Mester Raphael, som Paven hædret, og Verden beundrer, han tager for sig af Vinen og Brødet!“

„Han spiser Bagerkønen med, den nydelige Fornarina!“ sagde Angelo, een af de lystigste, unge Venner.

Ja, de sagde Alle saa Meget, efter deres Ungdom og Forstand. De vilde have den unge Kunstner med paa Lystighed, paa Bildskab, Galskab kan det ogsaa kaldes; og dertil sølte han ogsaa i Diebliske Lyst; hans Blod var varmt, Phantastien stærk; han kunde slaae med ind i den lystige Tale,

lee høit med de Andre; og dog, Det de kaldte „Raphaels muntre Liv“, sank hen for ham som Morgentaagen, saae han den Guds Glands, der lyste ud fra den store Mesters Billeder; og stod han i Vaticanet foran Skjønhedsskikkelserne, Mestre for Martusinder siden havde formet af Marmorbloffen, da svulmede hans Bryst, han følte i sig Noget saa høit, saa belligt, opløftende, stort og godt, og han ønskede at skabe, at meisle ud af Marmorbloffen saadanne Skikkelser. Han vilde give et Billede af, hvad der svang sig fra hans Hjerte op mod det Uendelige, men hvorledes, og i hvilken Skikkelse. Det bløde Leer bøiede sig i Skjønhedsformer for hans Fingre, men Dagen efter, som altid, brød han itu, hvad han havde skabt.

En Dag gik han forbi eet af de rige Paladser, af hvilke Rom har mange, han standsede der ved den store, aabne Indgangsport, og saae billedsmykkede Buegange omslutte en lille Have, der var oversyldt af de skønneste Roser. Store, hvide Callaer med deres grønne, saftige Blade skode op i Marmorkummen, hvor det klare Vand pladskede; og her forbi svævede en Skikkelse, en ung Pige, Datteren af dette fyrstelige Huus; saa fin, saa let, saa deilig! saaledes havde han ingen Kvinde seet, jo! malet af Raphael, malet som Psyche, i eet af Roms Paladser. Ja, der var hun malet, her gif hun levende.

I hans Tanke og Hjerte var hun levende; og han gif hjem i sin fattige Stue og formede i Leret Psyche; det var den rige, unge Romerinde, den adelsbaarne Kvinde; og

for første Gang saae han tilfreds paa sit Værk. Det havde Betydning, det var hende. Og Vennerne, som saae det, jublede høit i Glæde; dette Arbeide var en Aabenbarelse af hans Kunstner=Storhed, den, de havde forud erkjendt, Verden skulde nu erkjende den.

Veret er vel fjødsfuldt og levende, men det har ikke Marmorets Hvidhed og Bariqhed; i Marmorblokken maatte Psyken her faae Liv, og det kostbare Stykke Marmor havde han; det laae allerede i mange Aar, som Forældrenes Eiendom, i Gaarden; Flaaskeskaar, Finochi Top, Levninger af Artiskoffer dnyngede sig hen over og tilsolede det, men indeni var det som Bjergets Snee; herfra skulde Psyken løfte sig.

En Dag traf det sig saa, ja, den klare Stjerne fortæller Intet derom, den saae det ikke, men vi vide det: et fornemt romersk Selskab kom i den snevre, ringe Gade. Vognen holdt noget derfra, Selskabet kom for at see den unge Kunstners Arbeide, ved et Tilfælde havde det hørt derom. Og hvem vare de fornemme Besøgende. Staffels unge Mand! altfor lyffelige unge Mand, kunde han ogsaa kaldes. Den unge Pige selv, stod her i Stuen, og med hvilket Smil, da hendes Fader sagde de Ord: „Det er jo Dig lyslevende!“ det Smil kan ikke formes, det Blik kan ikke gjengives, det forunderlige Blik, hvormed hun saae paa den unge Kunstner, det var et Blik som løftede, adlede og — knuste.

„Psyken maa fuldføres i Marmor!“ sagde den rige Herre. Og det var Livsens Ord for det døde Leer og for den tunge Marmorblof, som det var Livsens Ord for den betagne

unge Mand. „Naar Arbeidet er fuldført, kjøber jeg det!“ sagde den fyrstelige Herre.

Det var som en ny Tid rullede op i det fattige Værksted; Liv og Munterhed lyste derinde, Trævlhed blev der. Den lysende Morgenstjerne saae, hvorledes Arbeidet skred frem. Veret selv var blevet som beaandet, fra hun var her, det boiede sig i forhoiet Skjønhed til de fjendte Træk.

„Nu veed jeg, hvad Livet er!“ jublede han, „det er Kjærlighed! det er Oploftelse i det Herlige, Henrykkelse i det Skjønne! hvad Bennerne kalde Liv og Nyden, er Forkrænkelse, er Bobler i den gjærende Bærme, ikke den rene, himmelske Altermiin, Indvielsen i Livet!“

Marmorblokken blev reist, Meislen hug store Stykker bort; der blev maalt, sat Puncter og Mærker, det Haandværksmæssige gjort, til lidt efter lidt Stenen blev Begeme, Skjønhedsskikkelse, Psyken, deilig som Guds Billede i den unge Qvinde. Den tunge Steen blev svævende, dandsende, luftiglet, en yndig Psyche, med Smilet, himmelsk uskyldigt, som det havde speilet sig i den unge Billedhuggers Hjerter.

Stjernen i den rosenfarvede Morgen saae det og forstod tilvisse, hvad der rørte sig hos den unge Mand, forstod den veglende Farve paa hans Kinder, Blinket fra hans Dine, idet han skabte, gjengav, hvad Gud havde givet.

„Du er en Mester, som hine i Grafernes Tid!“ sagde de henrykte Benner. „Snart vil hele Verden beundre din Psyche!“

„Min Psyche!“ gjentog han. „Min! ja, det maa hun

være! ogsaa jeg er Kunstner, som hine store Genfarne! Gud har forundt mig Naadegaven, løftet mig høit, som den Adelsbaarne!”

Og han sank paa sine Knæ, græd i Tak til Gud — og glemte igjen ham for hende, for hendes Billed i Marmor, Psyche=Skikkelsen, der stod, som skaaren af Enee, rødmende i Morgensolen.

I Virkeligheden skulde han see hende, den Levende, Evævende, hende, hvis Ord klang som Musik. I det rige Palads kunde han bringe Efterretningen om, at Marmor=Psyken var fuldført. Han kom derind, gik gennem den aabne Gaard, hvor Vandet pladsfede fra Delfinerne i Marmorkummen, hvor Callaerne blomstrede og de friske Roser vædede frem. Han traadte ind i den store, høie Forhal, hvis Bæge og Loft prægede i Farver med Vaabenmærker og Billeder. Pyntede Tjenere, stolte, kneisende som Kaneheste med Bjælder, gik op og ned, Nogle havde ogsaa strakt sig magelige, overmodige paa de udskaarne Træbænke; de syntes Husets Herrer. Han sagde sit Værende og blev nu ført op ad den blanke Marmortrappes bløde Tapper. Statuer stode paa begge Sider; han kom gennem rige Stuer med Billeder og skinnende Mosaikgulve. Den Pragt og Glands gjorde Vandedraget noget tungt, men snart igjen blev det let; den gamle fyrstelige Herre modtog ham saa mildt, næsten hjerteligt, og da de havde talt, bad han ham ved Afskeden at træde over til den unge Signora, hun vilde ogsaa see ham. Tjenerne førte ham gennem pragtfulde Stuer og

Gale til hendes Kammer, hvor hun var Pragten og Herligheden.

Hun talte til ham; intet Miserere, ingen Kirkesang havde mere kunnet smelte Hjertet, løste Sjælen. Han greb hendes Haand, trykkede den til sine Læber; ingen Rose er saa blod, men der gik en Ild fra denne Rose, en Ild igjennem ham, en Oploftelse; der fløi Ord fra hans Tunge, han vidste det ikke selv; veed Krateret, at det kaster glødende Lava? Han sagde hende sin Kjærlighed. Hun stod overrasket, fornærmet, stolt, og med en Haan, ja, et Udtryk, som havde hun pludselig berørt den vaade, flamme Frø; hendes Kinder rødmede, Læberne bleve blege; hendes Dine vare Ild, og dog sorte, som Nattens Mulm.

„Affindige!“ sagde hun. „Bort! ned!“ og hun vendte ham Ryggen. Skjønhedsansigtet havde et Udtryk af hiint forstennende Ansigt med Slangehaarene.

Som en synkende, livløs Ting kom han ned paa Gaden, som en Søvnvænger naaede han hjem og opvaagnede i Raseri og Smerte, greb sin Hammer, løftede den høit i Veiret og vilde sønderslaae det smukke Marmorbilled; men i sin Tilstand mærkede han ikke, at Vennen Angelo stod tæt ved ham, greb ham med kraftigt Tag i Armen.

„Er Du bleven gal? hvad har Du for?“

De brødes med hinanden; Angelo var stærkere, og med dybe Mandedræt kastede den unge Kunstner sig ned over en Stol.

„Hvad er der skeet?“ spurgte Angelo. „Tag Dig dog sammen! tal!“

Men hvad kunde han tale? Hvad kunde han sige. Og da Angelo ikke kunde faae fat i Taletraaden, lod han den være gjemt.

„Du faaer tykt Blod i det evige Drømmeri! vær dog Menneske, som vi Andre, og lev ikke i Idealer, saa knækker man over! faae dig en lille Ruus af Vinen, saa sover Du deiligt ovenpaa! lad en smuk Pige være din Doctor! Pigen fra Campagnen er deilig, som Prindsessen i Marmorslottet, Begge ere Evadøttre og ikke at skjælnes fra hinanden i Paradis! Følg Du din Angelo! Din Engel er jeg, Livsens Engel! Der kommer en Tid, Du bliver gammel, Legemet falder sammen, og saa en smuk Solskinsdag, naar Alting leer og jubler, ligger Du som et visstent Straa, der ikke mere groer! jeg troer ikke, hvad Præsterne sige, at der er et Liv bag Graven! det er en smuk Indbildning, et Eventyr for Børn, fornøielig nok, naar man kan bilde sig det ind, jeg lever ikke i Indbildninger, men i Virkeligheden! kom med! bliv Menneske!“

Og han drog ham med sig, han kunde det i dette Dieblif; der var en Ild i den unge Kunstners Blod, en Forandring i hans Sjæl, en Trang efter at rive sig løs fra alt det Gamle, alt Det, han var vant til, rive sig ud af sit eget gamle Jeg, og han fulgte i Dag Angelo.

I en Udkant af Rom laae et af Kunstnere besøgt Ofterie, bygget ind i Ruinen af et gammelt Badefamner; de store, gule Citroner hang mellem det mørke, glindsende Løv og dæk-

fede en Deel af de gamle, rødgule Mure; Østeriet var en dyb Hvalving, næsten som en Hule ind i Ruinen; en Lampe brændte derinde foran Madonna-Billedet; en stor Ild blussede paa Skorstenen, her blev stegt, kogt og braset; udenfor, under Citron- og Laurbærtræer, stode et Par dækkede Borde.

Lystigt og jublende bleve de To modtagne af Vennerne; Lidt spiste man, Meget drak man, det gav Munterhed; sjunget blev der og spillet Guitar; Saltarello klang, og den lystige Dands begyndte. Et Par unge Romerpiger, Modeller for de unge Kunstnere, traadte med i Dandsen, blandede sig med i Lystigheden; to nydelige Bacchantinder! ja, de havde ikke Psyche-Skikkelse, vare ikke fine, smukke Roser, men friske, kraftige, blussende Nelliker.

Hvor var det varmt paa denne Dag, varmt selv ved Solnedgang; Ild i Blodet, Ild i Luften, Ild i hvert et Blik. Luften svømmede i Guld og Roser, Livet var Guld og Roser.

„Nu endelig engang er Du med! lad Dig bære af Strømmen om Dig og i Dig!”

„Aldrig før var jeg saa sund og glad!” sagde den unge Kunstner. „Du har Ret, I have Alle Ret, jeg var en Nar, en Drømmer, Mennesket hører til Virkeligheden og ikke til Phantasien!”

Med Sang og klingende Guitarrer drog de unge Mænd i den klare, stjernelyse Aften fra Østeriet gennem Smaagaderne; de to blussende Nelliker, Campagnens Døtre, vare med i Toget.

I Angelos Stue, mellem omstrøede Skizzer, henslængte Foglietter og glødende, yppige Billeder, klang Stemmerne mere dæmpede, men ikke mindre ildfulde; paa Gulvet laae i Tegning mangt et Blad, Campagnens Døttre i veylende, kraftig Deilighed saa lig, og dog vare de selv langt skjønnere. Den sexarmede Lampestage lod alle sine Bæger brænde og lyse; og indenfra brændte og lyste frem Menneskefæstelsen som Guddom.

„Apollo! Jupiter! ind i Ederes Himmel og Herlighed løftes jeg! det er som Livsens Blomst i dette Minut sprang ud i mit Hjerte!“

Ja, den sprang ud — knækkede, faldt, og en bedøvende, hæslig Dunst hvirvlede ud, blendede Synet, bedøvede Tankerne, Sandsernes Fyrværkeri slukkedes, og det blev mørkt.

Han naaede sit Hjem, satte sig paa sin Seng, samlede sig. „Fy!“ klang det fra hans egen Mund, fra hans Hjertegrund. „Glendige! bort! ned —!“ Og han drog et Suf saa smertefuldt.

„Bort! ned!“ disse hendes Ord, den levende Psykes Ord lod i hans Bryst, lod fra hans Læber. Han heldede sit Hoved til Puderne, uklar blev Tanken, og han sov.

I Dagingen foer han op, samlede sig paany. Hvad var det? Havde han drømt det Hele? drømt hendes Ord, Besøget i Østeriet, Aftenen med Campagnens purpurrode Relikier? — Nei, Alt var Virkeligheden, den han ikke før havde kjendt.

I den purpurfarvede Luft skinnede den klare Stjerne, dens

Straalet faldt paa ham og Marmor-Psyken, han selv gittrede ved at betragte Uforfrankelighedens Billede, ureent var hans Blik, syntes han. Klædet kastede han hen over den, endnu engang berørte han det for at affløse Stikkelsen, men han kunde ikke betragte sit Bærk.

Stille, mørk, rullet i sig selv, sad han den lange Dag, ikke fornam han, hvad der rørte sig udenfor, Ingen vidste, hvad der rørte sig indenfor i dette Menneskehjerte.

Der gik Dage, der gik Uger; Natterne vare de længste. Den blinkende Stjerne saae ham en Morgen bleg, feberskjælvende, reise sig fra Sengen, gaae hen til Marmorbilledet, løfte Klædet tilside, see med et Blik saa smerteligt, saa inderligt paa sit Bærk og derpaa, næsten segnende under Bægten, slæbe Statuen ud i Haven. Der var en forfalden, udtørret Brønd, et Hul kunde det kaldes, i det sænkede han Psyken, kastede Jord hen over den, smed Qvas og Nelder over den friske Gravning.

„Bort! ned!“ var den korte Gravtale.

Stjernen saae det fra den rosenrøde Lust og gittrede i to tunge Taarer paa den unge Mands dødblege Kinder, han, den Febersyge, — den Dødsyge, kaldte de ham paa Sygeleiet.

Klosterbroderen Ignatius kom som Ven og Læge, kom med Religionens Trosteord, talte om Kirkens Fred og Lykke, Menneskenes Synd, Naaden og Freden i Gud.

Dg Ordene faldt som varme Solstraaler paa den vaade, gjærende Grund; den dampede, og løstede Taagestyer, Tankebilleder, Billeder, som havde deres Virkelighed; og fra disse

svømmende Der saae han ned over Menneskelivet: Feilgreb, Skuffelser var det, havde det været for ham. Kunsten var en Trold kvinde, der bar os ind i Forsængelighed, ind i jordiske Lyster. Falske vare vi mod os selv, falske mod vore Venner, falske mod Gud. Slangen talte altid i os: „smag og Du skal blive som Gud!“

Nu først syntes han at have forstaaet sig, fundet Veien til Sandheden og Freden. I Kirken var Guds Lys og Klarhed, i Munkecellen den Ro, hvor Mennesketræet kunde voxe op gennem Evigheden.

Broder Ignatius støttede hans Tanke, og Beslutningen stod fast. Et Verdensbarn blev en Kirkens Tjener, den unge Kunstner gav Afkald paa Verden, gik i Kloster.

Hvor kjærligt, hvor glad hilsendes han af Brødrene; hvor søndagsfestligt var Indvielsen. Gud, syntes han, var i Kirkens Solskin, straaede i det fra de hellige Billeder og fra det blanke Kors. Og da han nu i Aftenstunden, ved Solnedgang, stod i sin lille Celle og aabnede Vinduet, saae ud over det gamle Rom, de sonderbrudte Templer, det mægtige, men døde, Colossæum, saae det i Foraars-tiden, da Alfarerne blomstrede, det Ewiggrønne var friskt, Roserne mylrede frem, Citroner og Dranger skinnede, Palmerne viftede, følte han sig greben og opfyldt, som aldrig før. Den aabne, stille Campagne strakte sig mod de blaanende, sneebedækkede Bjerge, de syntes malede paa Lufsten; Alt sammensmeltende, aandende Fred og Skjønhed, saa svømmende, saa drømmende, — en Drøm det Hele!

Ja, en Drøm var Verden her, og Drømmen raader i

Timer og kan komme igjen i Timer, men Klosterlivet er et Liv af Aaringer, lange, mange.

Indenfra kommer Meget, der gjør Menneſket ureent, maatte han ſande! hvad var det for Flamme, der ſtundom gjennembluſſede ham? Hvad var det for et Væld af det Onde, Det, ſom han ikke vilde, der beſtandigt vældede frem. Han ſtraffede ſit Legeme, men indenfra kom det Onde. Hvad var det for en Aandens Deel i ham, der ſaa ſmidig, ſom Slangen, boiede ſig om ſig ſelv og krob med hans Samvittighed ind under Alkjærlighedens Kaabe og troſtede: de Hellige bede for os, Moderen beder for os, Jeſus ſelv har givet ſit Blod for os. Var det Barneſind eller Ungdoms lette Sind, der gjorde, at han gav ſig hen i Naaden og syntes at føle ſig løftet ved den, løftet over ſaa Mange; thi han havde jo ſtødt fra ſig Verdens Forfængelighed, han var en Kirkeſøn.

En Dag, efter mange Aar, mødte han Angelo, der kjendte ham.

„Menneſke!“ ſagde han, „ja, det er Dig! Er Du nu lykkelig? — Du har ſyndet mod Gud og kaſtet hans Naadegave fra Dig, forſpildt din Sendeſe i denne Verden. Læs Parabeln om de betroede Penge! den Meſter ſom fortalte den, han gav Sandhed! Hvad har Du nu vundet og fundet! Laver Du Dig ikke et Drømmeliv! laver Dig en Religion efter dit Hoved, ſom de nok Alle gjøre det. Om nu Alt var en Drøm, en Phantaſie, ſmukke Tanfer kun!“

„Viig fra mig, Satan!“ ſagde Munken og gif fra Angelo.

„Der er en Djævel, en personlig Djævel! jeg saa ham i Dag!“ mumlede Munken. „Jeg rakte ham engang en Finger, han greb min hele Haand —! Nei“, sukkede han, „i mig selv er det Onde, og i dette Menneſte er det Onde, men han knuges ikke af det, han gaaer med opreist Pande, har ſin Velværen; — og jeg griber efter min Velværen i Religionens Trøſt —! om den kun var Trøſt! om Alt her, ſom Verden, jeg ſlap, var ſmukke Tanker kun! Bedrag, ſom de røde Aſtenſtyers Deilighed er det, ſom det bølgeblaaende Skjønne i de fjerne Bjerge! nærved ere de anderledes! Evighed, Du er ſom det ſtore, uendelige, bliſtille Ocean, der vinker, kalder, fylder os med Anſer, og ſtige vi derud, da ſynke vi, vi forſvinde, — døe, — høre op at være til! — Bedrag! bort! ned!“

Og uden Taarer, ſjunken i ſig ſelv, ſad han paa ſit haarde Peie, knælende — for hvem? Steenforſet, der ſad i Muren? Nei, Banen lod Legemet ſynke i denne Boining.

Jo dybere han ſaae ind i ſig ſelv, deſmørkere ſyntes det ham „Intet derinde, Intet derude! forſpildt dette Liv!“ Og denne Tankesneebold rullede, voxte, knuſte ham — ſlettede ham ud.

„Ingen tør jeg betroee om den nagende Drm herinde! min Hemmelighed er min Fange, ſlipper jeg den, er jeg dens!“

Og Gudskraften i ham led og ſtred.

„Herre! Herre!“ udbrod han i ſin Fortvivlelſe, „vær barmhjerdig, giv mig Tro! — Din Raadegave kaſtede jeg fra mig, min Sendelſe i denne Verden! jeg manglede Kraften, Du gav mig den ikke. Udødeligheden, Psyken i mit Brøſt, — bort,

ned! — begraves skal den som hiin Psyche, mit bedste Livs-
blink! — aldrig opstaaer den af Graven!"

Stjernen i den rosenrøde Luft lyste, Stjernen, der tilvisse
skal udslukkes og henveires, medens Sjælene leve og lyse; dens
zittrende Straale faldt paa den hvide Bæg, men ingen Skrift
satte den der om Herligheden i Gud, om Naaden, om Alkjær-
ligheden, den der flinger i den Troendes Bryst.

"Psyken herinde aldrig doe! — Leve i Bevidsthed? —
kan det Usfattelige stee? — Ja! ja! usfattelig er mit Jeg.
Usfattelig Du, o Herre! hele din Verden usfattelig; — et Under-
værk af Magt, Herlighed — Kjærlighed!" —

Hans Dine lyste, hans Dine brast. Kirkesloffens Klang
var den sidste Lyd over ham, den Døde; og han kom i Jord,
hentet fra Jerusalem, blandet med Støv af fromme Døde.

Efter Aaringer toges Beenraden frem, som de døde Mun-
tes før ham, den isortes den brune Rutte, fik en Perlesnor
i Haanden og stilledes i Niche af Mennesteknogler, som de
fandtes her i Klosters Begravelse. Og Solen skinnede uden-
for, og Røgelsen duftede derinde, Messerne læstes.

Aaringer gif.

Knogler og Been faldt fra hinanden, mellem hinanden;
Dødninghoveder stilledes op, de dannede en heel Kirkes ydre
Muur; der stod ogsaa hans i det brændende Solskin, der vare
saa mange, mange Døde, Ingen kjendte nu Navnene paa dem,
heller ikke paa ham. Og see, i Solskinnet rørte sig noget Le-
vende inde i de to Diehuler, hvad var det! et broget Fiir-
been sprang derinde i den hule Pandeskal, smuttede ud og ind

af de tomme, store Diehuler. Den var nu Livet derinde i det Hoved, hvor eengang de store Tanker, lyse Drømme, Kjærlighed til Kunsten og det Herlige havde løftet sig, hvorfra hede Taarer vare trillede, og hvor Haabet levede for en Udødelighed. Hjirbenet sprang, forsvandt; Pandeskallen smuldrede, blev Støv i Støvet.

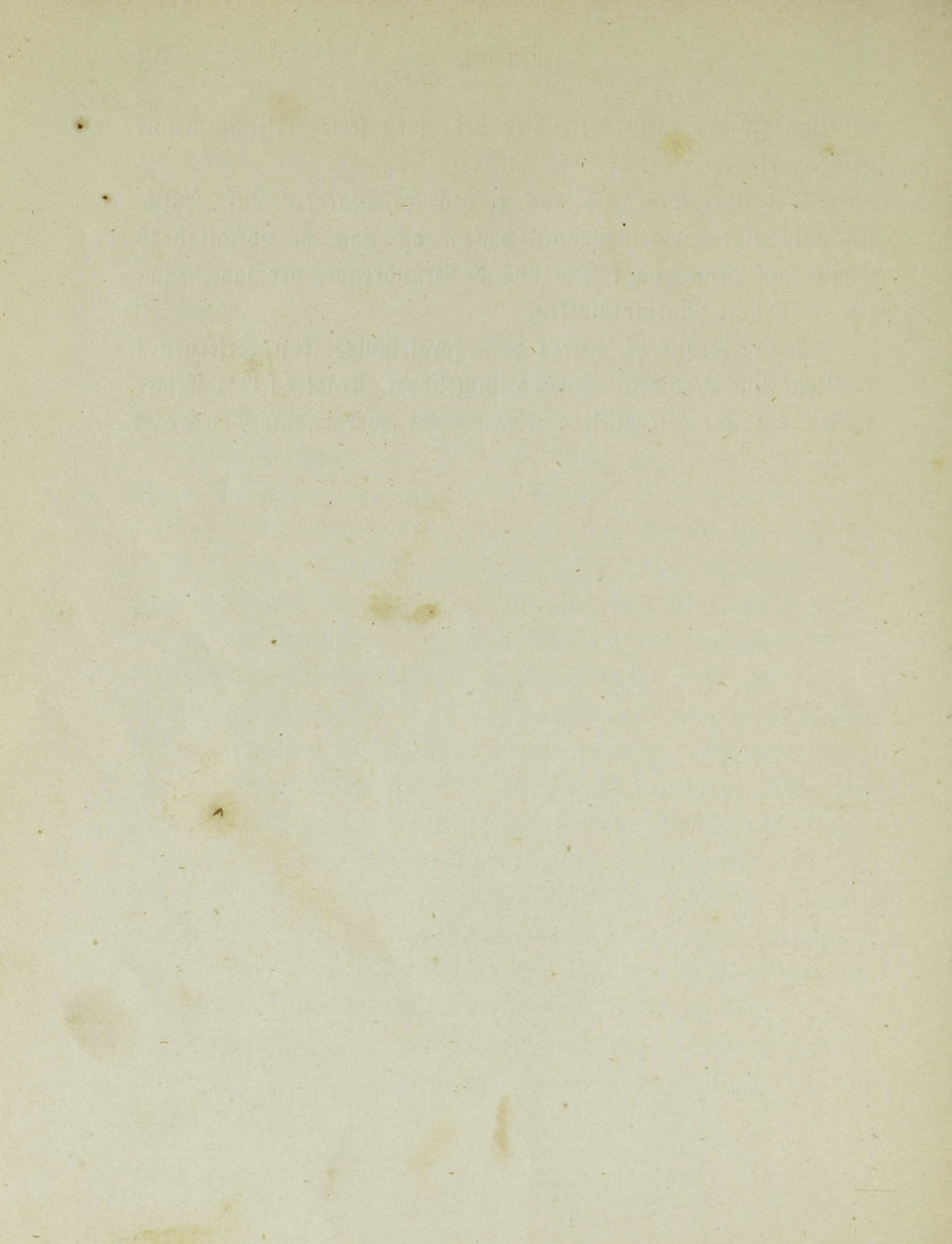
Det var Aarhundreder efter. Den klare Stjerne skinnede uforandret, klar og stor, som i Aartusinder, Luften lyste i Rødt, frisk som Roser, blussende som Blod.

Hvor eengang var en snever Gade med Levninger af et gammelt Tempel, laae nu ud til Pladsen et Nonnekloster; her i Haven blev gravet en Grav, en ung Nonne var død og skulde i denne Morgenstund sænkes i Jorden. Spaden stødte mod en Steen; blendende hvid skinnede den; det hvide Marmor var at see, det rundede sig til en Skulder, den kom mere frem; forsigtigere førtes Spaden; et Qvindehoved blev at see, — Sommerfuglevinger. Fra Graven, hvori den unge Nonne skulde nedlægges, løftede man i den rosenrøde, blussende Morgen en deilig Psykestikkelse, meislet af det hvide Marmor. „Hvor er den deilig! fuldendt, et Kunstværk fra den bedste Tid!“ jagde man. Hvo kunde være Mesteren? Ingen vidste det, Ingen kjendte ham uden den klare i Aartusinder lysende Stjerne; den kjendte hans Jordlivs Gang, hans Prøve, hans Svaghed, hans dette: „kun Mennesket!“ — men det var dødt, veiret hen, som Støvet maa og skal, men Udbyttet af hans bedste Stræben, det Herligste, som viste det Guddommelige i ham, P s y k e n, der aldrig døer, der overstraaler Eftermælet, Blinket fra den

her paa Jorden, selv dette blev her, blev seet, erkjendt, beundret og elsket.

Den klare Morgenstjerne i den rosenfarvede Luft sendte sin blinkende Straale paa Psyken og paa de Lyksaligheds Smil om Mund og i Die hos de Beundrende, der saae Sjælen meislet af Marmorbloffen.

Hvad Jordist er, veires hen, forglemmes, kun Stjernen i det Uendelige veed det. Hvad Himmelsk er, straaler selv i Eftermælet, og naar Eftermælet slukkes — da lever endnu Psyken!

Sneglen og Rosenhækken.

Rundt om Haven var et Gjerde af Røddebuste, og udenfor var Mark og Eng med Køer og Faar, men midt i Haven stod en blomstrende Rosenhæk, under den sad en Snegl, den havde Meget i sig, den havde sig selv.

„Bent til min Tid kommer!“ sagde den, „jeg skal udrette noget Mere, end at sætte Roser, end at bære Rødder, eller give Mælk, som Køer og Faar!“

„Jeg venter grumme Meget af den!“ sagde Rosenhækken. „Dor jeg spørge, naar kommer det?“

„Jeg giver mig Tid!“ sagde Sneglen. „De har nu saa megen Hastværk! det spænder ikke Forventningerne!“

Næste Aar laae Sneglen omtrent paa samme Sted i Solffinnethet under Rosentræet, der satte Knop og udfoldede Roser, altid friske, altid nye. Og Sneglen krob halv frem, strakte ud Følehornene, og tog dem til sig igjen.

„Alt seer ud, som ifjor! der er ingen Fremgang skeet; Rosentræet bliver ved Roserne, videre kommer det ikke!“

Sommeren gif, Efteraaaret gif, Rosentræet havde stadigt Blomster og Knopper lige til Sneen faldt, Veiret blev raat og vaadt, Rosentræet bøiede sig mod Jorden, Sneglen krob i Jorden.

Nu begyndte et nyt Aar, og Roserne kom frem, og Sneglen kom frem.

„Nu er De en gammel Rosenstof!“ sagde den, „De maa snart see at gaae ud. De har givet Verden Alt, hvad De har havt i Dem; om det betød Noget, er et Spørgsmaal, jeg ikke havde Tid at tænke over; men det er da tydeligt, De har ikke gjort det Mindste for Deres indre Udvikling, der var ellers kommet noget Andet frem af Dem. Kan De forsvare det? De gaaer nu snart op i bare Pind! Kan De forstaae, hvad jeg siger?“

„De forfrækker mig!“ sagde Rosenhækken. „Det har jeg aldrig tænkt over!“

„Nei, De har nok aldrig givet Dem meget af med at tænke! har De nogensinde gjort rede for Dem selv, hvorfor De blomstrede, og hvorledes det gif til med at blomstre. Hvorledes og ikke anderledes!“

„Nei!“ sagde Rosenhækken. „Jeg blomstrede i Glæde, for jeg kunde ikke andet. Solen var saa varm, Luften saa forfriskende, jeg drak den klare Dug, og den stærke Regn; jeg aandede, jeg levede! Der kom fra Jorden en Kraft op i mig, der kom en Kraft fra Oven, jeg fornemte en Lykke, altid ny, altid stor, og derfor maatte jeg altid blomstre; det var mit Liv, jeg kunde ikke andet!“

„De har ført et meget mageligt Liv!“ sagde Sneglen.
„Tilvisse! Alt blev givet mig!“ sagde Rosenhækken;
„men Dem blev endnu Mere givet! De er een af disse tæn-
kende, dybsindige Naturer, een af de høit begavede, der vil
forbanse Verden!“

„Det har jeg aldeles ikke isinde!“ sagde Sneglen. „Ver-
den kommer ikke mig ved! hvad har jeg med Verden at gøre?
jeg har Rok med mig selv og Rok i mig selv!“

„Men skulde vi ikke Alle her paa Jorden give vor bedste
Deel til de Andre! bringe hvad vi kunne —! ja, jeg har kun
givet Roser! — men De? De, som fik saa Meget, hvad gav
De Verden? Hvad giver De den?“

„Hvad jeg gav? Hvad jeg giver! jeg spytter af den! den
duer ikke! den kommer ikke mig ved. Sæt De Roser, De kan
ikke drive det videre! lad Hasselbusken bære Rødde! lad Røer
og Gaar give Mælk; de have hver deres Publicum, jeg har
mit i mig selv! jeg gaaer ind i mig selv, og der bliver jeg.
Verden kommer ikke mig ved!“

Og saa gif Sneglen ind i sit Huus og fittede det til.

„Det er saa sørgeligt!“ sagde Rosentræet. „Jeg kan
med bedste Villie ikke frybe ind, jeg maa altid springe ud,
springe ud i Roser. Bladene falde af, de flyve hen i Vinden!
dog een af Roserne saae jeg blive lagt i Huusmoderens Psal-
mebog, een af mine Roser fik Plads ved en ung, deilig Piges
Bryst og een blev kysset af en Barnemund i livsalig Glæde.
Det gjorde mig saa vel, det var en sand Betsignelse. Det er
min Grindring, mit Liv!“

Dg Rosentræet blomstrede i Uskyldighed, og Sneglen dvaskede i sit Huus. Verden kom ikke ham ved.

Dg Maringer gif.

Sneglen var Jord i Jorden, Rosentræet var Jord i Jorden; ogsaa Grindingsrosen i Psalmebogen var veiret hen, — — men i Haven blomstrede nye Rosenhækker, i Haven vogte nye Snegle; de krob ind i deres Huus, spyttede, — Verden kom ikke dem ved.

Skal vi læse Historien om forfra igjen? — Den bliver ikke anderledes.

Paa C. A. Reitzels Forlag er udkommen i December Maaned
1859:

Christian Winthers samlede Digtninger.

Andet Bind. Subscriptionspriis 1 Rdlr. Bindet.

Fortællinger og Sagaer

fortalte for Børn i Hjemmet og paa Skolen af H. H. Pefolii.

Kunstacademiet og Heststatuen paa Amalienborg Plads.

Bidrag til en dansk Kunsthistorie
af

J. M. Thiele.

Charles de la Busnière.

Roman af C. Hauch.

C - f95 - TDD

C

